

**Program hospodárskeho ROZVOJA a sociálneho rozvoja obce
Mníšek nad Hnilcom**

**PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2021 – 2030
(aktualizovaný 2023)**

Názov projektu: Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom
okres Gelnica
Kód projektu v ITMS2014+: NFP314011APG4

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2021 – 2030
(aktualizovaný 2023)

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom na roky 2021 - 2030
Územné vymedzenie :	Košický kraj, okres Gelnica, obec Mníšek nad Hnilcom – ŠÚJ 543365
Územný plán obce schválený:	uznesením č. 590/2021
Dátum schválenia PHRSR:	27.02.2023 UZN č.52/2023
Dátum platnosti:	2021 - 2030
Verzia	2.1.
Publikovaný verejne:	1.2.2023

Zdroj: vlastné spracovanie

Mníšek nad Hnilcom	
Erb	Vlajka
	
Základné údaje	
Kraj:	Košický
Okres:	Okres Gelnica
Región:	Spiš
Poloha:	48°48'15"S 20°48'17"V
Nadmorská výška:	431 m n. m.
Rozloha:	39,44 km ² (3 944 ha)
Počet obyvateľov:	1 805 (31. 12. 2020)
Hustota obyvateľstva:	45,77 obyv./km ²
Nacionále	
PŠČ	055 64
ŠÚJ	543365
EČV	GL
Tel. predvoľba	+421-53
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Obecný úrad M.n.H. 292, 055 64
Web:	www.mnisek.sk
E-mail:	obec@mnisek.sk
Telefón:	053 / 479 91 12,113
Fax:	053 / 479 91 12

Obsah

1 ÚVOD.....	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM 2021 – 2030.....	13
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	13
2.1.HISTÓRIA OBCE	13
2.2.PRÍRODNÉ POMERY	17
2.3.TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	24
2.4.DOPRAVA.....	28
2.5.ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	30
2.6.OBYVATEĽSTVO.....	36
2.7.VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	44
2.8.BÝVANIE	46
2.9.PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE.....	47
2.10.ŠKOLSTVO A VZDELANIE	50
2.11.SOCIÁLNA SFÉRA	52
2.12.ZDRAVOTNÍCTVO.....	54
2.13.ŠPORT.....	55
2.14.KULTÚRA.....	55
2.15.UBYTOVACIE ZARIADENIA	57
2.16.STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	58
2.17.CESTOVNÝ RUCH	58
2.18.REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2016 – 2020	60
2.19.SAMOSPRÁVA.....	60
2.20.BEZPEČNOSŤ.....	60
2.21.IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	61
2.22.EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR.....	61
3 SWOT ANALÝZY.....	63
3.1.HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	65
3.2.DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	66
3.3.TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	66
3.4.ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	67
3.5.ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	68
3.6.SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	69
3.7.ŠKOLSTVO A ŠPORT	70
3.8.KULTÚRA	71
3.9.PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	71
3.10.ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	72
3.11.INFORMATIZÁCIA OBCE	73
3.12.PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM.....	74
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM 2021 - 2030	81
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM.....	81
4.1 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE.....	84
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM 2021 – 2030.....	92
5.1.PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	92
5.2.PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	92
5.3.PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	93
5.4.PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	94
5.5. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	94
5.6.PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	95
5.7.PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	96
5.8.PROGRAM 8. KULTÚRA	96
5.9.PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	97
5.10.PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	98

5.11.PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	98
6 MERATELNÉ INDIKÁTORY.....	99
6.1.PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	99
6.2.PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	99
6.3.PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	101
6.4.PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	101
6.5.PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	102
6.6.PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	103
6.7.PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	104
6.8.PROGRAM 8. KULTÚRA	104
6.9.PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	105
6.10.PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	106
6.11.PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	106
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM 2021 - 2030	108
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM	108
7.1.SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	109
7.2.KOMUNIKAČNÝ PLÁN	111
8 AKČNÝ PLÁN	112
8.1.PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	112
8.2.PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	113
8.3.PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	115
8.4.PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	116
8.5.PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	117
8.6.PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	119
8.7.PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	120
8.8.PROGRAM 8. KULTÚRA.....	121
8.9.PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	122
8.10.PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	123
8.11.PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	124
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM 2021 - 2030.....	126
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU.....	126
9.1.PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	126
9.2.PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	128
9.3.PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	129
9.4.PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	130
9.5.PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	132
9.6.PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	134
9.7.PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	135
9.8.PROGRAM 8. KULTÚRA.....	136
9.9.PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	138
9.10.PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	139
9.11.PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	140
10 ZÁVER.....	146
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	147

Prílohy

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom s výhľadom do roku 2030 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom na roky 2021 – 2030 (aktualizovaný 2023)
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2020 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.), ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		

Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)

- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

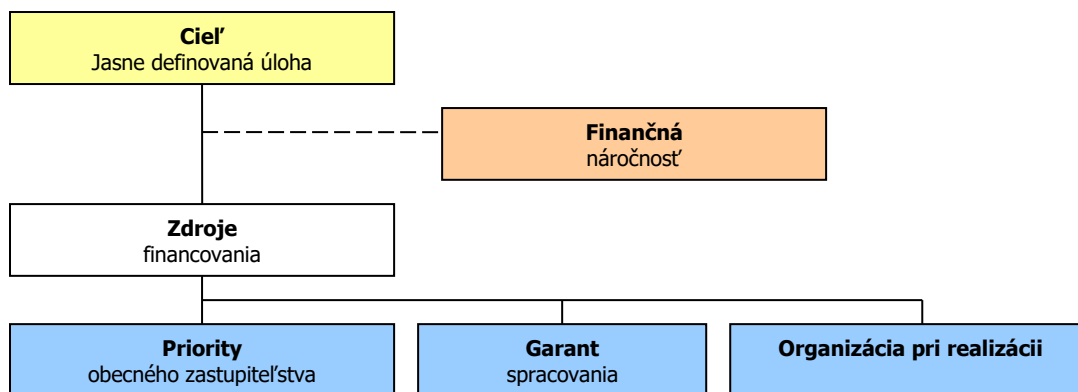
Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Mníšek nad Hnilcom. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

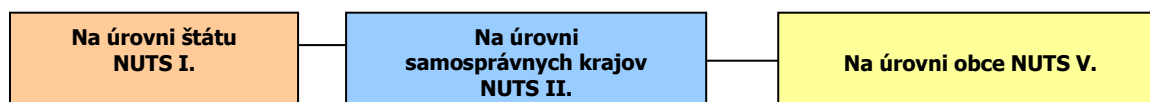
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Košický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Mníšek nad Hnilcom má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorit v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
- 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa**
- 3. Prepojenejšia Európa**
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania

	<p>Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti</p>
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	<p>Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel</p>
3. Prepojenejšia Európa	<p>Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov</p>
4. Sociálnejšia Európa	<p>Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody</p>
5. Európa bližšie k občanom	<p>Fond spravodlivej transformácie (FST)</p>

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti,

ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2

PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom 2021 – 2030 nadväzuje na predchádzajúce PHSR obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú obyvatelia, rozpočtová organizácia v pôsobnosti obce, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom dotazníkového prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

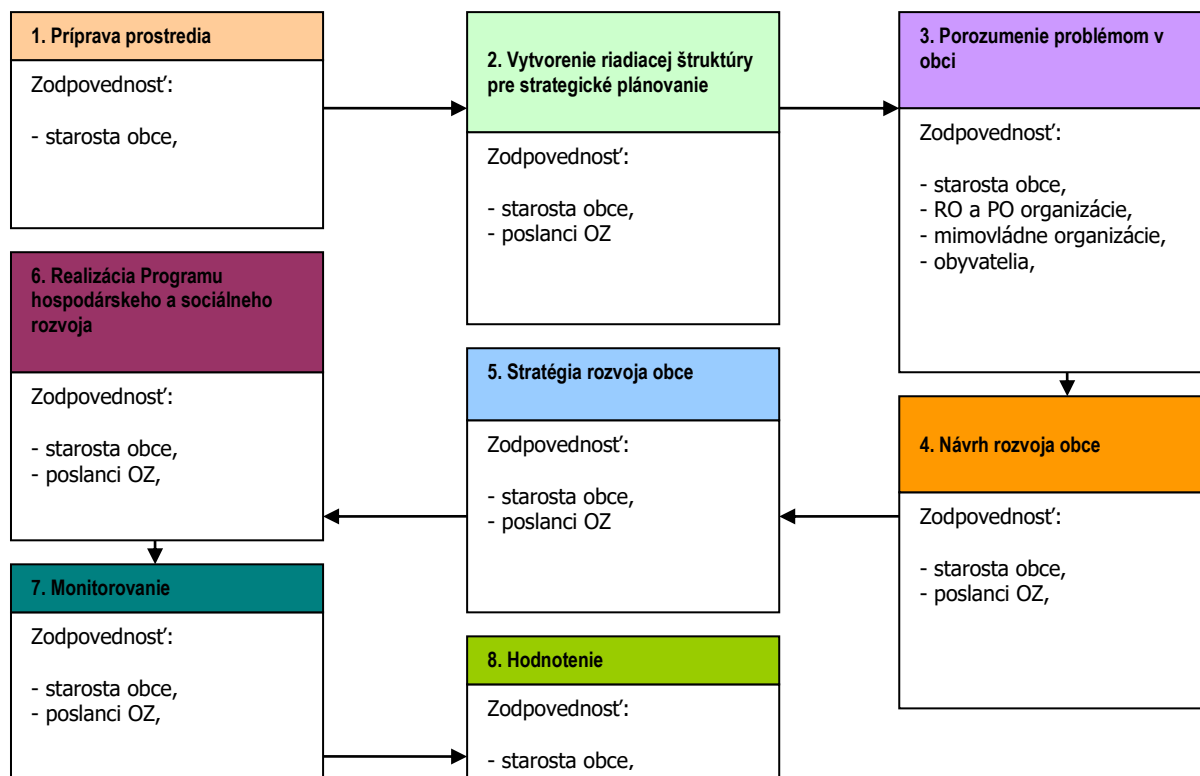
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Mníšek nad Hnilcom. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie.
2	Zapojenie všetkých účastníkov procesu. Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce.
4	Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach. hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj. Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít.
5	Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021 – 2030

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Kód obce	543365
Názov okresu	Gelnica
Názov kraja	Košický
Štatút obce	Obec
PSC	055 64
Telefónne smerové číslo	+421-53
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1233
Nadmorská výška obce - mesta v m	431 m n. m.
Celková výmera územia obce [ha]	39,44 km ² (3 944 ha)
Hustota obyvateľstva na km ²	45,77 obyv./km ²
Súradnice:	48°48'15"S 20°48'17"V
Zdroj: ŠÚ SR	

2.1 HISTÓRIA OBCE

Najstarším dokladom o osídlení chotára obce sú črepy z hlinených nádob, ktoré našiel archeológ F. Javorský v spodnej časti doliny Suchého potoka „Direnzajfn“. Podľa neho tu pravdepodobne v mladšej dobe bronzovej (1300 - 750 rokov pred n. l.) stála nechránená osada. Viac dôkazov o osídlení nie je a F. Javorský usudzuje, že príčinou toho je rieka Hnilec, ktorá pôvodné sídla v jej blízkosti odplavila, preto sa praveké a rannostredoveké dôkazy osídlenia v súčasnosti nachádzajú v naplaveninách koryta rieky. Počas železnej doby (700 rokov pred n. l.) sa v Hnileckej doline usadili keltskí Kotíni, ktorí vedeli ťažiť a spracovávať železnú rudu z povrchových ložísk. O ich prítomnosti svedčia prastaré haldy medzi Švedlárom a Mníškom. Predvojnoví spišskí historici chceli nájsť dôkazy, ktorými by sa potvrdilo osídlenie Spiša Nemcami od čias germánskych Kvádov až po príchod hostí v 13. storočí. V okolí Mníška hľadali hradisko - drevený Kvádsky hrad, ktorý dodnes ostal nevysvetlenou záhadou. Podľa J. Hajnóczyho na prednom Špicnbergu mohlo stáť kvádske hradisko vzhľadom na jeho strategickú polohu. Aj J. Lipták sa priklonil k názoru, že na toto hradisko sa v čase núdze uchýľovali obyvatelia pred nepriateľom. Tvrdil, že sa tu nachádzala lievikovitá diera, hlboká 2 až 2,5 m, z čoho usudzuje, že tu mohlo byť kultové miesto. Tieto úvahy podporoval pravdepodobne výskyt skál a sutiny na vrchole. Pri stavbe železničnej trate Červená Skala - Margecany však bola časť skál zo Špicnbergu odvezená, preto sa táto úvaha nedá potvrdiť ani vyvrátiť. Iný pohľad mal A. Münnich. Hradisko stotožnil s vrškom Šlesaj (Zámčisko - 690 m), ktorý sa nachádza juhozápadne od obce. Už aj samotný názov napovedá, že sa tu nejaká stavba mohla nachádzať. A. Münnich napísal: „Na Spiši sa nachádzajú aj iné zostatky múrov, ktoré predpokladajú bohatú šľachtu a v roku 1892 museli ešte stáť. Možno tu spomenúť zámok v Mníšku nad Hnilcom.“ V ústnom podaní sa traduje, že tu stál zámoček alebo skôr pekný dom a pod ním sa nachádzala osada. V 18. storočí bola na vršku postavená huta na tavenie rudy a jej zvyšky mohli pomýliť bádateľov. Aj skúsený archeológ a historik M. Slivka pochybuje o pravdivosti tvrdenia Münnicha. Odpoveď na túto otázku môže dať len archeologický výskum. Podľa F. Javorského existuje dosť poznatkov o tom, že Slovania, ktorí prišli na Spiš a pravdepodobne aj do dolnej časti Hnileckej doliny (Gelnica), boli už okolo polovice 9. storočia pokresťančovaní benediktínmi. Pokresťančovanie sa robilo niekoľkými spôsobmi, z ktorých rozhodujúce bolo prenášanie vplyvu cez šľachtu na hradiskách, ale mnísi využívali aj križovatky významných ciest. A práve Mníšek sa nachádzal na križovatke starého vojenského chodníka, ktorý viedol z Jasova na Spiš a cesty, ktorá smerovala k ústi Hnilca do Hornádu. Možno preto sa tu zdržiavali mnísi. Pomenovania obce v prvých písomných zmienkach Heremita a Remethe (slovo heremita pochádza z gréckeho slova eromes = mních - pustovník) potvrdzujú, že v tejto lokalite pôsobili mnísi. Názory, podľa ktorého rádu mníchov dostala obec názov sa však rozchádzajú. F. Javorský sa prikláňal k benediktínom, ale podľa M. Slivku to boli jednoznačne paulíni (pustovníci Svätého Kríža), po ktorých nesie obec názov. Poukazuje pritom na patronáciu dnešného katolíckeho kostola Svätého Kríža. Sú však aj iné názory. V ľudovej

slovesnosti sa traduje, že keď prišli prví osadníci, našli „einsiedlera“, čo znamená „bývajúcí sám“, a podľa neho dali obci názov. Podľa L. Müllera z nemeckého názvu naozaj nevyplýva, že tu boli mnísi a tvrdí, že nemecký názov Einsiedler sa odvodil od slova einsiedeln, čo znamená dosídlenie. Možno je aj to, že názov Einsiedel si doniesli osadníci z predchádzajúcich oblastí, ktoré obývali. Ak boli na území Mníška mnísi, ostáva záhadou, kde stála ich pustovňa alebo starobylý kostolík. V obecnej kronike sa spomína pustovňa oproti bývalému Egerovmu hostincu Najpravdepodobnejším miestom F. Javorského je však územie nad sútokom rieky Hnilec a Smolníckeho potoka v okolí dnešného kostola. Podľa neho bol tu postavený aj kostol zasvätený Svätému Krížu. V roku 1241 napadli mongolské vojská Uhorsko. K rozhodujúcej bitke došlo 11. apríla 1241 pri Slanej, kde bolo uhorské vojsko na hlavu porazené a kráľ Belo IV. (1235 - 1270) sa dal na útek. Dnes už nevieme potvrdiť, či kráľ neutekal jasovskou cestou a Mongoli ho tadiaľ neprenasledovali. Vieme však, že vypálili obec i kláštor v Jasove a menší oddiel prenikol až na Spiš. Pred nepriateľom sa museli obyvatelia skrývať v lesoch a jaskyniach (Jasovská jaskyňa, Antalova jaskyňa pri Ružine, Skala útočiska v Slovenskom raji), nemohli sa venovať poľnohospodárstvu, čo spôsobilo hladomor, dôsledkom ktorého bol úbytok obyvateľstva. Po odtiahnutí Mongolov sa krajina začala pomaly zviechať. Kráľ za služby a pomoc v boji rozdával územia. V roku 1243 takto obdaroval Filipa a Detrika, synov Matúša z rodu Ákošovcov, územím, ktoré patrilo predtým komesovi Boršovi, synovi bána Dominika. V darovacej listine sa prvýkrát spomína územie Mníška: „Prvá hranica začína vedľa veľkého Hnilca, kde Smolník vteká do Hnilca.“ Územie sa rozprestieralo od sútoku Hnilca a Smolníckeho potoka po sútok Slanej a Muránky a odtiaľ na severozápad po pramene Hnilca. V roku 1255 dostal Kunch, zať komesa Jordana, obyvateľa Levoče, od kráľa Belu IV. rozsiahle pozemky siahajúce po riekou Hnilec. V listine sa spomína veľká cesta, ktorá vedie od Jasova cez Mníšek (magna via que vadit versus Jazov per locum Heremitorii). Je to prvá písomná zmienka o obci vo význame locus (miesto) a slova heremitory (mních - pustovník). Toto pomenovanie vychádzalo pravdepodobne z existencie už skôr spomenutej pustovne. Dolný Spiš - Gelnica a okolie (juh a juhozápad) - vytváral vhodné podmienky na rozvoj banského podnikania, preto Belo IV. povýšil Gelnicu v roku 1264 na kráľovské mesto, z ktorého sa stalo centrum banského podnikania v Hnileckej doline. Hostia dosídlili Gelnicu a z nej postupne osídlili celú Hnileckú dolinu. Sami hostia sa nazvali gründlermi a Hnileckú dolinu nazvali: „Gründlegebiet“. Názov je odvodený od slova „gründle“, čo znamená úzke údolie zavlažované potokmi. Od druhej polovice 13. storočia nastáva rozmach banského podnikania ako následok obrovského dopytu po rudách. To podnietilo hľadanie nových ložísk a osídľovanie nových oblastí. Dochádza k zmenám v ťažbe a spracovaní rudy. K pôvodným nástrojom - železku, kladivu, motyke a čakanu, pribudli nové spôsoby dolovania pomocou ohňa a drevených klinov, ktoré sa polievali vodou. Najvýznamnejšou technickou zmenou bolo zavedenie vodného kola, ktoré poháňalo hámorové kladivá a dúchadlá vháňajúce vzduch do pecí. Osídľovanie prebiehalo šoltýskym spôsobom, a to tak, že kráľ pridelil určité územie šoltýsovi (lokátorovi). V roku 1282 daroval Ladislav IV. (1272 - 1290) Tobiášovi územie v katastri Švedlára a Mníška. V roku 1284 dostal občan Gelnice Hekul od kráľa Ladislava IV. pozemky, ktoré sa nachádzali aj v chotári našej obce a súčasne právo založiť tam osadu. V listine sa píše: „Náš opustený les, zbavený obyvateľov v ktorom sa kedysi zdržiavali pustovníci.“ (Silvam nostram desertam et habitatoribus destitutam in qua quodam heremite morabantur.) Tento rok považujeme preto za rok založenia obce. Za južnú hranicu jeho pozemkov označil cestu z Jasova na Spiš, ktorá prechádzala cez Mníšek. V listine z roku 1287, v ktorej Ladislav IV. udelil Gelnici nové privilégia, sa Mníšek spomína pod názvom Domus Heremite (pustovňa). Prvá zmienka o Mníšku ako dedine je až z roku 1322, keď sa spomína ako dedina nachádzajúca sa v chotári Gelnice, ktorá je volaná k mníchovi (villa que dicitur ad Heremitam). Slovo ad heremitam znamená ku mníchovi a slovo villa stredovekú dedinu. V pojme villa je zahrnutý jej extravilán - polia, lesy, lúky, bane a intravilán - zastavaná plocha (dvory, ulice a záhrady). Dedina sa rozprestierala nad sútokom vodných tokov Hnilca a Smolníckeho potoka ako väčšina dedín na Spiši (Javorský). Nad ňou stál pravdepodobne kostol. Svedčia o tom nálezy črepín nádob z jamy pri terajšom katolíckom kostole. V roku 1368 urobil Juraj Bebek na príkaz kráľa Ľudovíta I. (1342 - 1382) revíziu mestského chotára Gelnice, medzi inými sa spomína aj Villa Heremitas (Mníšek). V roku 1375 udelil Ľudovít I. Gelnici nové výsady. Z kráľovskej listiny sa dozvedáme, že Gelnica vlastnila poddanské osady Švedlár, Mníšek, Jaklovce, Margecany, Žakarovce, Veľký Folkmár, Vyšné a Nižné Sloviniky, ktoré boli na nej značne závislé. V Gelnici si museli obyvatelia týchto obcí kupovať najdôležitejšie veci (mäso, víno, súkno) a svoje výrobky predávať na gelnickom trhu. Gelnickí občania však mali právo predaja múky, piva a vína, ako i výsek mäsa v týchto dedinách. Dediny mali právo súdiť len vtedy, ak predpokladaná výška pokuty nepresiahla 15 denárov. V listine z roku 1338 sa okrem iného uvádza, že Karol Róbert (1308 - 1342) daroval Mníšek (Remethe) spolu s tromi Švedlármi „lurre per petuo et irrevocabiliter“ (navždy a neodvolateľne) Gelnici a Smolníku do spoločného užívania. Kráľ odškodnil

pôvodných vlastníkov Mikuláša a Juraja - synov Konráda, ako aj Tomáša a Vavrinca - synov Mikuláša. Od začiatku 17. storočia vystúpilo viacero sedmohradských kniežat proti absolutistickej moci Habsburgovcov. V druhej polovici 17. storočia im ako zámienka poslúžila aj protireformácia a náboženské cítenie. Do týchto vojnových udalostí boli zatiahnuté aj spišské mestecká a obce. Po vpáde Bočkajových hajdúchov na Spiš, práve Mníšek najviac doplatil na to, že jeho majiteľ Krištof Turzo stál na strane Habsburgovcov. Koncom roka 1604 vypálili hajdúsi 27 z celkového počtu 34 domov. Tököliho kuruci neboli o nič šetrnejší. Keď v lete roku 1676 vpadli do Hnileckej doliny, bola vyplienená Gelnica, vypálený Smolník, Vondrišiel (Nálepkovo), Helcmanovce a podľa neoverených údajov aj Mníšek. Z roku 1682 sa zachovala žiadosť o ochranu od richtára a prisažných adresovaná ma župný úrad, vzhľadom na to, že mestečko je zbedačené a oni sú už z ustavičných nájazdov vojsk nervózni. Začiatkom 18. storočia sa opäť rozhorel oheň protihabsburgských povstaní. V roku 1703 sa zmocňuje baníckej oblasti v Hnileckej doline František II. Rákoci. V kostolnej veži vo Švedlári sa našla listina z 25. októbra 1711, v ktorej sa okrem iného píše: „Keď boli v Mníšku v roku 1709 ubytované cisárske vojská, rebelanti Mníšek podpálili tak, že vyhorel do tla a ostali len štyri domy.“ Neprešiel ani rok a kuruci opäť napadli Mníšek. V mestskej knihe sa píše: „Anno 14. mája 1710 od Košíc prišlo 2000 mužov pod vedením francúzskeho kapitána. Mestečko začali plieniť, podpálili ho a neušetrili ani kostol. Obyvatelia sa hrdinsky a udatne bránili, preto kuruci nemohli dobyť ani kúsok zeme. Keďže sa občania statočne bili, veľa ich na námestí padlo. Boh ochraňuj našich nasledovníkov od toho, aby ich také niečo postihlo.“ V rokoch 1662 - 1664 vypukol v Mníšku mor, následkom ktorého zahynulo 1122 obyvateľov. Nažive ostala len štvrtina obyvateľov. Ak zoberieme do úvahy tieto čísla, tak Mníšek mal mať pred morom 1496 obyvateľov. Následky epidémie museli byť katastrofálne. V roku 1710 kuruci dovliekli do Mníška opäť mor, tentoraz bol počet mŕtvych 400. Ďalšia morová epidémia vypukla v roku na jar roku 1739. Podľa urbariálneho súpisu z rokov 1767 - 1773, kedy obce a mestecká vyplňovali dotazníky, mestečko Mníšek a dedina Helcmanovce patrili vdove Antona Čákiho - Anne rod. Beréni. Spolu tu bolo 362 poddanských gazdovstiev. Mníšek sa však pokladal za banské mestečko a v tom čase sa už riadil dávnejšie zavedeným urbárom. V roku 1776 sa do popredia dostáva otázka vykúpenia sa z feudálnych robôt a urbariálnych povinností. Ako základ na jednanie mala slúžiť skôr spísaná zmluva medzi Mníškom a Čákiovcami. Koniec 18. storočia poznačili reformy Jozefa II., z ktorých najväčší ohlas na Spiši mal Tolerančný patent z roku 1781. Keď sa v roku 1783 cisár Jozef II. vracal z cesty z Petrohradu, zastavil sa v Smolníku. Počas revolučných rokov 1848/1849 sa aj občania Mníška zapojili do revolúcie. V roku 1848 postavil Mníšek 240 regrútov, podľa starých názvov „rezervu“, ktorá len raz tiahla do boja. Neznámy pisateľ opisuje v Gründleri túto udalosť takto: „9. decembra 1848 večer prišiel posol s tým, že sa celá Národná garda musí zísť v Gelnici. Ja s M. Schneiderom som bol vyslaný napred, aby som vybavil ubytovanie. Keď som šiel na Mestský úrad, zazrel som ako tam vyrábajú stovky nábojov. Opýtal som sa, na čo robia tie náboje. Povedali mi, že nepriateľ už tiahne na Košice a zajtra vyrazíme proti nemu. V roku 1871 bolo mestečko Mníšek nad Hnilcom v rámci reorganizácie prekvalifikované na veľkú obec. Národnostný zákon z roku 1867 zaručoval národnostiam určité práva, ale v skutočnosti sa začala silná maďarizácia, ktorej cieľom bolo vytvoriť na území Uhorska jeden maďarský národ. Obec dostala v roku 1873 názov Szepes Remete, a viacero obyvateľov si pomadžarčilo mená. Druhú polovicu 19. storočia opisuje obecná kronika takto: „Vo všetkých banských podnikoch celého okolia bola práca zastavená. Pracovalo sa len v pyritovej bani v Smolníku, kde baníci pracovali len za „hladové mzdy“. Niektorí si brali so sebou svojich desať až dvanásťročných chlapcov, ktorí boli však na prácu prislabí, preto triedili pyrit na haldách. Pracovná smena trvala dvanásť hodín. Prostredie bolo zdraviu škodlivé, preto nie div, že baníci sa len zriedkavo dožili 45 - 50 rokov. Ak niekto žil dlhšie, obyčajne trpel na astmu. Mesačný plat predstavoval 6 - 8 guldenov. Na Smolníckej píle a píle na Hrabliach sa tak málo pracovalo, že to nemalo vplyv na zlepšenie životných podmienok. Pretože polia vynášali len slabé úrody, výživa obyvateľov bola veľmi biedna. Dlhé mesiace sa živili prevažne zemiakmi so soľou. Mlieko k zemiakom bolo zriedkavou pochúťkou. Mäso mali len výnimočne. Ošipané dosahovali váhu najviac 70 - 80 kg. Okrem toho ojedinele na jeseň zabili ovce a hovädzinu si mohli dovoliť len zriedka. K vareniu a pečeniu sa používala väčšinou jačmenná múka, pšeničná múka sa používala len na Vianoce a Veľkú noc. V roku 1832 bolo združenie hornouhorských ťažiarov nútené vyhlásiť, že vo svojich hutách zamení len rudy s obsahom medi vyšším ako 12 percent. Následkom toho bol veľký počet ťažiarov nútený zastaviť prevádzku, čo malo za následok prepúšťanie a o prácu prišlo 2000 baníkov. Nie všetky bane ale postihol úpadok. Na zhromaždení združenia mali hlasovacie právo len tie ťažiarstva, ktoré v predchádzajúcom roku zamenili určené množstvo medi. Hlasovacie právo v Mníšku mali ťažiarstva Starý a Nový Eidexen, Stirkenberg, v roku 1837 štôľňa Schiefer, Eidexen, Maria Himmelfahrt a v roku 1860 Maria Verkündigung a Schieferstollen.

V roku 1878 sa následkom výdatného dažďa pretrhla hrádza Uhornianskeho jazera a Smolnícky potok sa zdvihol tak, že voda začala brať stodoly stojace na „Krautguatn“ (Kapustnici). Jeden majiteľ si chcel stodolu zachrániť tak, že ju oviazal reťazami a zapriahol voly. Musel ich však rýchlo vypriať, aby neprišiel aj o nich. Priemysel v obci zastupovali dve parné píly. V roku 1918 bola firmou Fried a Eiben postavená parná píla, v roku 1923 postavil Porges pílu pod hostincom Linkesch. V okolí boli píly Zjednoteného hôrneho priemyslu na Hrabliach a Smolnícka píla. Obec bola v tomto období najväčšou „firmou“. Vlastnila obecnú pílu s vodným pohonom, valcový mlyn, elektrárň, vlastný bitúnok pri novom obecnom mlyne, vlastnú predajňu mäsa, obecnú maštal', váhu, obecné stodoly, lúky, pasienky a obecný les o výmere 1700 ha. Časť obyvateľstva sa zaoberala poľnohospodárstvom (125 ľudí). Z roku 1944 sa zachovala správa notárskeho úradu, v ktorej sa píše, že v obci neboli postavené od roku 1938 žiadne budovy, pretože sa obec finančne vyčerpala pri výstavbe obecného domu. Podľa nej bolo v obci 464 domových čísel, z ktorých bolo 282 bez elektriny. Z obyvateľov obce bolo asi 20 baníkov zamestnaných v okolitých baniach. V Nemecku pracovalo viac ako 120 ľudí. V okolí obce operovali partizánske oddiely pri Slovinkách a Zbojníckej skale. Najväčšou diverznou akciou bolo podmínovanie železničnej trate medzi Mníškom a Švedlárom 21. októbra 1944, keď boli zničené tri rušne a 50 vagónov. Niekedy v tomto období bola ostreľovaná partizánska skupina na Zbojníckej skale z pancierového vlaku, z trate v Mníšku. S blížiacim sa frontom sa v septembri 1944 vedenie Deutsche Partei rozhodlo pre evakuáciu nemeckého obyvateľstva, ktoré zachvátila panika a strach z ďalšieho osudu. Po skončení vojny sa vracali obyvatelia z evakuačných priestorov domov v nádeji, že začnú opäť pracovať, siať a zveľadovať rodnú obec. Počas cesty domov alebo po príchode domov však boli zatýkaní a sústredovaní do táborov, buď v mieste bydliska (v Mníšku to bolo dnešné kvetinárstvo a bývalý dom richtára) alebo inde (Turzov, kaštieľ v Jaklovciach). Rozdelili ich na pracujúcich a nepracujúcich. Nepracujúcich sústredovali do zberného tábora na Turzove, pracujúci vykonávali rôzne práce v Smolníku a v iných obciach pod dozorom žandárov a dobrovoľníkov. roku 1946 za pomoci vojska a žandárov sa začalo zatýkanie a zhromažďovanie obyvateľov nemeckej národnosti, ktorých následne odvážali do táborov. Niektorým sa podarilo schovať, utiecť alebo na základe osobných a podnikových intervencií o ich potrebe pre priemysel, píly alebo iné schopnosti vyradiť z odsunu. Dňa 25. júna 1946 bola slovenskou vládou povolená reslovakizácia a tak sa mnohí vzdávali svojej nemeckej národnosti, aby mohli ostať doma na Slovensku. Sústredovacie tábory boli v Poprade, Novákoch, Českej Lípe, Rýmařove a inde. Následkom hladu, zimy, katastrofálnej hygieny, ponížovania a zlého zaobchádzania v nich zomrelo mnoho ľudí. Z táborov boli títo občania transportovaní do Nemecka nákladnými vagónmi v neľudských podmienkach. Odsuny pokračovali aj v rokoch 1946 - 1947. Počas odsunu sa odohrali mnohé rodinné a osobné tragédie, ktoré boli úplne zbytočné. V septembri roku 1949 bolo založené JRD II. typu a vo februári roku 1950 odovzdala hospodárska škola pozemky s inventárom Štátnym majetkom. V auguste roku 1950 vzniklo JRD III. typu, ktoré v roku 1959 prešlo pod Štátne majetky. V roku 1961 sa MNV v snahe obmedziť súkromný chov dobytka snažil presvedčiť obyvateľov, aby odpredali dobytok a navyše Štátne majetky nedovolili ľuďom kosiť lúky. V roku 1963 bolo občanom opäť povolené chovať dobytok, ale súkromný chov už nedosiahol predchádzajúci stav. V roku 1953 bola vyasfaltovaná cesta z Gelnice po križovatku v Mníšku. Pekáreň bola dostavaná v roku 1955. V roku 1961 sa začalo s plánovaním vyrovnávacej nádrže, ktorá mala zaplaviť časť Mníška. Táto nedomyslená stavba natrvalo poznačila obec, pretože na výstavbu rodinných domov bola daná stavebná uzávera, čím bola výstavba v obci zastavená. V roku 1960 územnou reorganizáciou vznikol okres Spišská Nová Ves, do ktorého boli začlenené aj mestá Gelnica a Levoča. V roku 1989 získala obec štatút strediskovej obce. Dňa 15. októbra 1989 sa uskutočnila milá slávnosť, 200 ročné jubileum vysvätenia evanjelického kostola. Po zmene spoločenských pomerov v roku 1989 dochádza k novému rozvoju obce. Bolo postavené nové nákupné stredisko, zaviedla sa káblová televízia, obci boli vrátené obecné lesy. Chátrajúci dom v strede obce odkúpil a zrenovoval Karpatsko-nemecký spolok. Bol upravený cintorín, na ktorom v roku 1997 dokončili nový Dom smútku. V roku 1998 bola vydláždená cesta k evanjelickému kostolu. Budova Obecného úradu bola opravená v roku 2000 a v rámci verejnoprospešných prác boli skrásnené verejné priestory obce. Na rieke Hnilc bola v roku 2000 dokončená malá vodná elektrárň. V roku 2001 bola obec splynofikovaná. Obec však trápí pomerne veľká nezamestnanosť (www.mnisek.sk, 20.6.2021).

Vymedzenie územia

Mníšek nad Hnilcom sa nachádza vo východnej časti Slovenského rudohoria (Volovské vrchy), v údolí rieky Hnilc a potoka Smolník(regionálne biokoridory). Podľa hydrologickej rajonizácie je záujmová oblasť súčasťou rajónu G-118 Paleozoikum Slovenského rudohoria v povodí Hornádu. Klimaticky patrí do mierne teplej oblasti vlhkej – povodie Hnilca a hrebeňové časti do chladnej oblasti. Stred obce leží

v nadmorskej výške 419m nad morom, chotár 410 až 1154m nad morom. Dopravne je sídlo sprístupnené štátnou cestou II. triedy II/546 Jaklovce – Hnilec, v obci je táto komunikácia napojená na štátnu cestu II. triedy II/549 Mníšek nad Hnilcom – Smolník, Krásnohorské Podhradie, kde sa napája na cestu I/50. Mníškom nad Hnilcom prechádza železničná trať Margecany – Červená Skala – Brezno a v obci zastavujú vlaky v železničnej stanici situovanej vo východnej časti obce. Autobusová doprava je zastúpená linkami SAD, ktoré premávajú po cestách II. triedy. V západnej časti katastra obce Mníšek nad Hnilcom sa nachádza rekreačná chatová lokalita napojená na obec prístupovou cestou. V juhovýchodnej časti katastra ako aj na severovýchod od zastavaného územia obce sa nachádzajú menšie chránené ložiskové územia. Obec Mníšek nad Hnilcom je súčasťou „Gotickej cesty“ a dvoch navrhovaných trás „Európskej železnej cesty“ (EŽC) charakterizovaných baníckou a hutníckou činnosťou (trasa č. I: Košice – Moldava nad Bodvou – Medzev – Štós – Smolník – Mníšek nad Hnilcom – Prakovce – Gelnica – Kropachy – Ružín – Košice a trasa č. III: Mníšek nad Hnilcom – Švedlár – Nálepko – Hnilčík (Roztoky, Grétla, Bindt) – Novoveská Huta – Spišská Nová Ves – Markušovce – Rudňany – Kropachy – Kluknava – Jaklovce – Opátka – Košice). Turistický chodník č. 5722 (zelená značka) vedie zo železničnej stanice Mníšek nad Hnilcom smerom na Kloptáň (juhovýchodne od k.ú. obce), kde sa napája na Cestu hrdinov SNP (červená turistická značka) - E8. Katastrálne územie obce Mníšek nad Hnilcom (s výnimkou zastavaného územia obce) sa nachádza v Chránenom vtáčom území SKCHVU036 Volovské vrchy. Katastrálnym územím obce Mníšek nad Hnilcom, jeho západnou časťou prechádza nadregionálny biokoridor NB/7, jeho strednou časťou regionálny biokoridor -alúvium rieky Hnilec a potoka Smolník. Do juhovýchodnej časti katastra obce Mníšek nad Hnilcom zasahuje pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov 2. stupňa (ÚPO, 2010, s.5).

Zastavané územie obce (z.ú.o.) je preto vymedzené nasledovne:

severnú hranicu v smere zo východu na západ tvorí : časť cesty II/546, ďalej jestvujúca prístupová cesta k Drevoskladu Lesov SR (č.33), navrhovaný chodník severne od tohto drevoskladu, ďalej severná hranica navrhovanej plochy nezávadnej výroby č.61, jestvujúca plocha bývania, severná hranica navrhovaného vodojemu (č. 68), jestvujúca hranica zastavaného územia rozšírená o polyfunkčné plochy určené na agroturistiku (č.69), na chov rýb spojený so spracovaním a predajom (č.70), ďalej o jestvujúci lesopark (tzv. Grófsky les) a o plochy jestvujúceho bývania a polyfunkčné plochy určené na agroturistiku;

severozápadná a západná hranica zastavaného územia sa zhoduje s jestvujúcou

južná hranica v smere od západu na východ je vymedzená jestvujúcou hranicou zastavaného územia rozšírenou o navrhovanú plochu bývania (č.80), plochy občianskej vybavenosti (č.81 a 82), izolačnej zelene a JZ cíp navrhovaného amfiteátra (č.83). Od areálu ZŠ a MŠ pokračuje jestvujúca hranica zastavaného územia až po cestu II/549 (smer Smolník), pozdĺž ktorej je navrhované rozšírenie zastavaného územia vrátane jestvujúceho bývania, vodojemu (č.53), navrhovanej polyfunkčnej plochy doporučenej na agroturistiku (č.95) a izolačnej zelene. Navrhovaná hranica zastavaného územia sa vracia po JV strane cesty II. triedy II/549, lemuje južnú hranicu pozemkov jestvujúceho bývania, výhľadovej plochy lesoparku (č.98) a južným cípom navrhovanej vodnej plochy (č.96);

východnú hranicu v smere od juhu na sever tvorí navrhovaná vodná plocha (č.96), navrhovaná polyfunkčná plocha - športovorekreačný areál (č.97), ako aj prístupové cesta k nemu, ďalej východná hranica pozemku jestvujúcej píly Ekotrade (č.25), ďalej jestvujúca hranica zastavaného územia, po ktorej ďalej pokračuje po prechode cez Smolnícky potok. Oproti pôvodnej hranici zastavaného územia sa rozširuje o časť prístupovej komunikácie k lokalite agroturistiky č.67 a o jestvujúci poľnohospodársky dvor (č. 30) a jestvujúce a navrhované bývanie (č.64). Pokračuje sčasti po navrhovanej prístupovej komunikácii k tomuto bývaniu a sčasti po JV strane cesty II. triedy II/546, ďalej po JV hranici navrhovanej plochy pre nezávadnú výrobu (č. 56), JV hranicou jestvujúcej čerpacej stanice pohonných hmôt (č.32), pokračujúc po JV hranici navrhovanej plochy pre nezávadnú výrobu (č. 57), pozdĺž cesty II. triedy II/546 , po hranici jestvujúcej plochy zberne druhotných surovín, a pozdĺž plochy určenej pre ČOV končiac pri ceste II. triedy II/546 (ÚPO, 2010, s.27).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfologické pomery

Mníšek nad Hnilcom sa nachádza vo východnej časti Slovenského rudohoria (Volovské vrchy), v údolí rieky Hnilec a potoka Smolník(regionálne biokoridory) (PHRSR, 2015, s.4). Prevažná väčšina územia patrí ku geomorfologickému celku Volovské vrchy, ale severovýchodná časť územia patrí k celku Čierna hora. Na severe územie hraničí s Hornádskou kotlinou, v severozápadnej časti so Slovenským rajom, na juhozápade s Revúckou vrchovinou, na juhu so Slovenským krasom a na juhovýchode s Košickou kotlinou. Volovské vrchy sú rozsiahlym horským celkom vo východnej časti Slovenského rudohoria, patriace k Vnútrotným Západným Karpatom. Pohorie sa člení na sedem podcelkov: Havranie vrchy, Knola, **Zlatý stôl**, **Hnilecké vrchy**, Pipitka, **Kojšovská hoľa** a Holička. Geologické zloženie je veľmi pestré. Na stavbe **Volovských vrchov** sa podieľajú horniny prvohôr a druhohôr. Prvohorné

horniny budujú podstatnú časť ich priestoru a sú zastúpené spravidla slabo metamorfovanými horninami ako sú fylity, prítomné sú aj pieskovce, kremence a kryštalické vápence. Hojne sú zastúpené magmatické horniny (kremité porfýry, diabázy, ich tufy a tufity). Druhohorné horniny vystupujú na severnom a severovýchodnom okraji pohoria a zastúpené sú vápencami a dolomitmi. Už spomínané územie Slovenského krasu, hraničiace s Volovskými vrchmi na juhu, výrazne ovplyvňuje južné časti Volovských vrchov v okolí Hačavy, Medzeva a Jelenieho vrchu, kde vystupujú vápence a dolomity a miestami sa tu prejavuje krasový reliéf. Ďalším krasovým územím, ktoré tiež ovplyvňuje geologickú stavbu Volovských vrchov v ich západnej časti, je Slovenský raj. Geomorfologicky patrí k Slovenskému rudohoriu, k provincii Spišsko-gemerský kras. Osobitý charakter majú aj **Hnilecké vrchy** na severe územia, kde sa zachovali široké ploché chrbty – krasové (Galmus) i nekrasové (Pálenica) planiny a miestami pestrý bralný reliéf. Najvyšším bodom Volovských vrchov je Zlatý stôl (1322 m n. m.). Ďalšie výrazné vrcholy sú Skalisko (1293 m n. m.), Babiná (1278 m n. m.), Hoľa (1267 m n. m.), Veľká Knola (1266 m n. m.), Hekerová (1260 m n. m.), Tri chotáre (1255 m n. m.), Čertova hoľa (1246 m n. m.), Kojšovská hoľa (1246 m n. m.), Pipitka (1225 m n. m.), Volovec (1212 m n. m.), Osadník (1186 m n. m.), **Kloptaň (1153 m n. m.)** a Pálenica (1148 m n. m.), či najvyšší bod Hnileckých vrchov Bukovec (1121 m n. m.). Pohorie je pomerne husto porastené zmiešanými, ihličnatými a listnatými lesmi. V južných svahoch prevládajú dubové a bukovo-dubové porasty, miestami s prímiesou briez, či jelší a v severných svahoch prevládajú bukové a jedľovo-bukové porasty a jedliny. V porastoch sa často vyskytuje aj smrek. V nadmorských výškach od 600 do 1000 m tvoria vo Volovských vrchoch súvislú plochu nižšie hornatiny. Vyznačujú sa výrazne členitým reliéfom, kde sa striedajú hlboké doliny s horskými rázsochami. Výškové rozdiely spôsobujú, že sa tu vyskytujú značné teplotné rozdiely medzi dolinami a chrbtami. Spojovacím článkom medzi dolinami a chrbtami sú strmé, skalné stráne so sklonom nad 20°. Pôdy sú plytké, kamenisté. Cestná sieť je málo rozvinutá, komunikácie smerujú dolinami. Osady v nižšej hornatine sú ojedinelé, vyskytujú sa prevažne v predhorí, alebo v dolinách. Súvislé listnaté a ihličnaté lesy sa striedajú s enklávami horských lúk a s kyslými porastmi čučoriedok a brusníc. Vyššie hornatiny sa vyskytujú v nadmorských výškach nad 1000 m. Územie sa vyznačuje hlboko zarezaným reliéfom, so skalnými strmými stráňami (sklon 16 – 24°), úzkymi dolinami, kamenistými pôdami s rôznou expozíciou svahov (Bolífik et al. 1990). (20.6.2021, <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>).

Geologické pomery

V geologickej stavbe katastrálneho územia obce Mníšek nad Hnilcom podľa Atlasu krajiny SR (2002) sú mapované horniny staršieho paleozoika gemerika: v jeho východnej časti ide o metapieskovce, fylity, karbonáty, lydity, menej zlepenca, bazické metavulkanity (drnavské súvrstvie) a kyslé vulkanity spodného devónu. Severnú a západnú časť katastra budujú prevažne metapieskovce, fylity, karbonáty, lydity, zlepenca, metavulkanity (vlachovské súvrstvie) a kyslé vulkanity spodného a stredného silúru. Južnú a juhovýchodnú časť katastrálneho územia budujú metapieskovce, fylity, karbonáty, lydity, zlepenca, bazické metavulkanity (súvrstvie Bystrého potoka) a kyslé vulkanity vrchného silúru. V alúviu vodného toku Hnilec a vodného toku Smolník sú usadené kvartérne sedimenty: prevažne nívne humózne hliny alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny dolinných nív a piesky, piesčité štrky až piesky v terasách bez pokryvu. Z kvartérnych sedimentov sú na svahoch Hnileckého podolia a na okolitých vrchoch zastúpené aj deluviálne sedimenty (hlinité, hlinito-piesčité, hlinitokamenité, piesčito-kamenité až balvanovité svahoviny a sutiny) a eluviálno-deluviálne sedimenty (piesčité až kamenité hliny zvetralinových plášťov), prípadne sa vyskytujú proluviálne sedimenty (hlinité až hlinito-piesčité štrky s úlomkami hornín v náplavových kuželoch bez pokryvu) (PHRSR, 2015, s.3).

Vo východnej časti Slovenského rudohoria, ktorého súčasťou je katastrálne územie obce Mníšek nad Hnilcom (Volovskej) tvoria prvohory podstatnú časť pohoria a sú slabo metamorfované. Sú tu zastúpené jednak staršie, jednak mladšie prvohory. Najstaršou stavebnou jednotkou je gelnická sféra. Je to geosynklinálny flyšový útvar charakterizovaný mohutnou kyslou, najmä efesívnou sopečnou činnosťou. Tvoria ju rôzne druhy usadených hornín slabo metamorfovaných, ako chloritické fylity, seritické fylity, piesčité fylity, pieskovce až kremence, lydity a lokálne vyvinuté šošovky kryštalických vápencov a dolomity. Významné sú ložiská nerastných surovín, najmä železných a neželezných rúd (ÚPO, 2010, s.31).

Pôdne pomery

Materské horniny oblasti (žuly, granodiority, svory, porfyroidy) pôsobením exogénnych činiteľov vytvárajú piesočnaté až piesočnato-hlinité zvetraliny. V členitejších reliéfoch Slovenského Rudohoria pribúda skeletu. Podľa zrnitosti sa tu vyskytujú pôdy ľahké (piesočnaté a hlinito-piesočnaté) ktoré sú najmenej rozšírené, najvzostrenejšie sú pôdy stredne ťažké (piesočnato-hlinité a hlinité a stredne rozšírené sú ťažké ílovito-hlinité, ílovité a ílové pôdy. Podľa toho, v akých podmienkach pôdy vznikali, rozlišujeme v oblasti pôdy terestrické (suchozemské) – automorfné, pri ich vzniku sa neuplatňuje ani podzemná, ani povodňová voda. Ďalej rozlišujeme pôdy semiterestrické (polosuchozemské) – automorfné, vyvíjajúce sa pod vplyvom podzemných, prípadne povodňových vôd. K terestrickým pôdam patrí surová pôda, ranker, rendzina, pararendzina a čierozem. Rendziny sa vyskytujú v orografických celkoch od 250-800-1200 m n.m. Vyskytujú sa tu aj hnedé lesné pôdy, resp.ich subtypy hnedá pôdy typická, kyslá, podzolovaná, ilimerizovaná, slabo oglejená a oglejená. V kotlinách sa vyskytujú hnedozeme. Pod dubohrabinami až bučinami v najvlhkejších častiach kotlin sa nachádzajú ilimerizované pôdy. Na ľahších zvetralinách kyslých hornín predovšetkým vo Volovských vrchoch od Čučmy k Smolníku, v masíve Súľovej a Volovca sa nachádzajú podzoly. V údoliach riek sa vyskytujú aj surové nívne pôdy (20.6.2021, <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>).

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Katégoria zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
pôdy veľmi ťažké	- ílovité (60 - 75%)	3,3
	- íly (> 75%)	
Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx		

Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %					
	Katégoria eróznej ohrozenosti				
	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Gelnica	2,36	63,73	33,48	0,43	-
Košický kraj	2,73	53,46	10,00	21,32	12,48
Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx					

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfo genetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdných typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																	
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy	
Gelnica	4,14	-	-	-	-	0,04	86,54	-	-	0,44	-	-	0,08	0,63	-	8,13	
Banskobystr. kraj	28,89	2,52	2,79	1,60	6,21	2,15	25,63	-	16,86	3,08	0,01	0,14	0,93	8,27	-	0,93	

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)											
Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Gelnica	8,16	39,09	28,71	11,22	10,93	1,40	0,49	-	-	-	24,13
Košický kraj	1,19	5,43	9,43	6,01	9,84	21,61	27,77	17,42	1,27	0,02	54,22

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

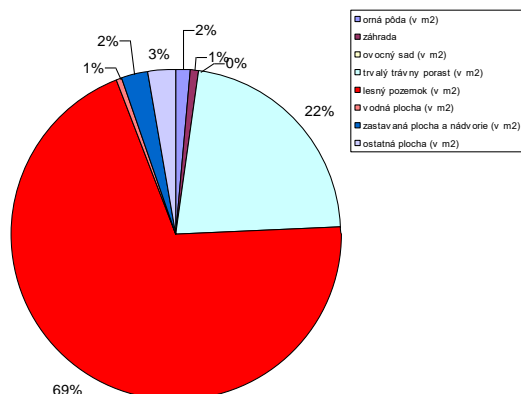
Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Mníšek nad Hnilcom od roku 2010.

Výmera územia v ha.											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Celk. výmera úz. obce	3 943,7	3 943,7	3 943,7	3 943,7	3 943,7	3 941,1	3 941,1	3 941,1	3 941,1	3 941,1	3 941,1
Poľnohosp. pôda - spolu	962,8	962,8	962,8	962,8	962,8	743,4	745,2	746,3	746,3	746,3	746,3
- orná pôda	59,3	59,3	59,3	59,3	59,3	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5
- záhrada	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,1	26,1	26,1	26,1	26,1	26,1
- ovocný sad	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- trvalý trávny porast	873,6	873,6	873,6	873,6	873,6	692,8	694,5	695,6	695,6	695,6	695,6
Nepoľnohosp. pôda - spolu	2 980,9	2 980,9	2 980,9	2 980,9	2 980,9	3 197,7	3 195,9	3 194,8	3 194,8	3 194,8	3 194,8
- lesný pozemok	2 747,4	2 747,4	2 747,4	2 747,4	2 747,4	2 909,7	2 908,0	2 906,8	2 906,8	2 906,8	2 906,8
- vodná plocha	30,4	30,4	30,4	30,4	30,4	38,8	38,8	38,8	38,7	38,7	38,7
- zast. plocha a nádv.	93,0	93,0	93,0	93,0	93,0	88,1	91,0	91,0	91,1	91,1	91,1
- ostatná plocha	110,1	110,0	110,0	110,0	110,0	161,0	158,2	158,2	158,2	158,2	158,2

Zdroj: 20.1.2021, ŠÚ SR, DataCubes,

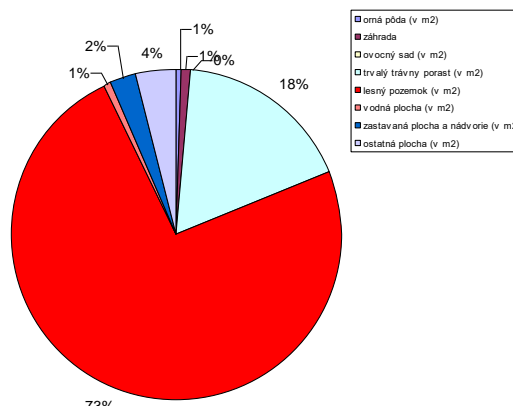
Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila relatívne výrazne. K negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ornej pôdy a trvalých trávnatých porastov. K výraznému nárastu došlo v prípade lesných pozemkov, ktorých výmera vzrástla do roku 2020 na 2906,8 ha. Z nepoľnohospodárskej pôdy došlo k nárastu aj v prípade ostatných a vodných plôch. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpla na 3194,8 ha. Ostatné plochy stúpli na 158,2 ha. Zmeny v štruktúre boli významné.

2010

Zdroj: 20.6.2021, ŠÚ SR, DataCubes,

2020

Hydrologické pomery

Sídлом pretekajú rieka Hnilec (ktorá pramení pod Kráľovou hoľou a pri Jaklovciach sa vlieva do priehrady Ružín) s pravostranným prítokom - Smolníckym potokom a ľavostranným - Mníšenským potokom. Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., O.Z Košice spravuje v intraviláne obce toky: Hnilec, Smolník, bezmenný ľavostranný prítok Hnilca (Lejak) a bezmenný pravostranný prítok Smolníka (Klepec). Popri ľavom brehu Hnilca a pravom brehu Smolníckeho potoka boli v minulosti vybudované mlynské náhony, ktoré sú takmer nefunkčné z dôvodu čiastočného zasypania. Na západnom okraji sídla bola v minulosti elektrárň s vlastným prírodným kanálom bez možnosti regulácie množstva nátokovej vody. V súčasnosti je na ľavom brehu Hnilca sfunkčnená časť bývalého mlynskeho náhonu a postavená je malá vodná elektrárň. Na Mníšenskom potoku bola v minulosti vybudovaná nádrž na úžitkovú vodu slúžiaca železnici – v súčasnosti je nefunkčná. Hydrologická charakteristika vodných tokov sa vyznačuje snehovo – dažďovým režimom stredohorskej oblasti s akumuláciou snehových zrážok v zimnom období a vysokou vodnatosťou v jarných mesiacoch. Minimálne odtoky sú v zimných a jesenných mesiacoch. Rieka Hnilec a Mníšenský potok nemajú upravené korytá a preto často dochádza k vybrežovaniu vody. Pri III. povodňovom stupni sa vylieva Hnilec v úseku medzi haťou a objektom malej vodnej elektrárne. Pri II. stupni sa vylieva na celom úseku prietokom sídla. Smolnícky potok má koryto spevnené lomovým kameňom. Kapacitne je koryto upravené na prietoky 20 a 30 ročnej vody (ÚPO, 2010, s.61).

Klimatické pomery

Oblasť sa nachádza v miernej až chladnej klimatickej oblasti. Nižšie svahy a podolia patria do mierne teplej oblasti. Najvyšších oblastiach Volovských vrchov majú priemer zrážok za rok nad 1000 mm, z toho veľkú časť v podobe snehu. Snehová pokrývka sa vo vyšších polohách Volovských vrchov drží v priemere 145 dní v roku. Priemerné teploty sú tu v zime - 4 °C a v lete 17 °C. V najteplejších okrajových častiach sú teploty v zime - 2 °C a v lete 19 °C (10.6.2021, <https://www.keturist.sk/info/okolite-hory/volovske-vrchy/>).

Klimaticky patrí väčšina územia Volovských vrchov do chladnej oblasti (obyčajne nad 750–850 m n. m.) a len okrajové časti patria do mierne teplej oblasti. Priemerné januárové teploty v horských regiónoch CHVÚ Volovské vrchy sa pohybujú od 3,5 °C po -3,5 °C, júlové hodnoty od 15 °C do 17 °C. Priemerné ročné zrážky v horských regiónoch CHVÚ dosahujú až 1000 mm. V horských dolinách Volovských vrchov kolíše počet letných dní s maximálnou teplotou nad 25 °C od 15 do 30. Klimatické pomery územia determinuje značná vertikálna zonálnosť. Východná časť má miernejšie klimatické pomery. Jej väčšia časť patrí do mierne teplého pásma s priemernou ročnou teplotou 8,7 °C a priemernými ročnými zrážkami 758 mm (Košice) (20.6.2021, <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>). Prírodná snehová pokrývka v nižšie položených častiach územia (Krompachy a okolie) trvá 75–90 dní v roku, vo vyššie položených častiach 120 dní, v severných expozíciách miestami až 150 dní (Bolfík et al. 1990).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Lesy predstavujú v krajine najvýznamnejší ekostabilizačný prvok v krajine. Výmera lesného pôdneho fondu v k.ú. Mníšek nad Hnilcom je 2719 ha, čo predstavuje 68,94% z celkovej výmery katastrálneho územia. Na lesnatosti sa podieľajú aj rozsiahlejšie nevyužívané plochy PPF zarastené drevinami. Súvislé lesné komplexy sa vyskytujú od nadmorskej výšky 600 m n.m. Pôvodné lesné spoločenstvá tvorili zmiešané jedľovo-bukové porasty, v najnižších polohách s prímiesou duba a hraba, v najvyšších polohách s vtrúseným smrekom. V závislosti od podmienok prostredia sa viac alebo menej uplatňovali cenné listnáče ako lipa malolistá, lipa veľkolistá, javor mliečny, javor horský, jaseň štíhly, brest horský. Borovica je pôvodná len na reliéfovo extrémnych stanovištiach. Súčasná drevinná skladba je pomerne priaznivá, najviac zachovalé sú staré porasty (nad 100 rokov), v ktorých sa nachádzajú fragmenty lesov s kompletne zachovanou druhovou skladbou a priestorovou štruktúrou. Lesný pôdny fond je v užívaní Obecných lesov s r.o. Mníšek nad Hnilcom. Z hľadiska kategorizácie prevládajú lesy osobitného určenia vyhlásené z titulu vplyvu imisíí. Ochranné lesy sú na výmere 200ha. Hospodárske lesy predstavujú len približne 100ha. Územie je pod relatívne silným imisným tlakom. Absolútna väčšina územia je zaradená do pásma ohrozenia imisiami B a C. Najviac atakované sú hrebeňové porasty

Hnileckých vrchov. V porovnaní s okolitými časťami Hnileckej doliny sú však lesy v území vďaka svojej vyhovujúcej drevinovej skladbe i napriek zaťaženiu imisiami relatívne stabilné (ÚPO, 2010, s. 31 - 33).

Prieskumom v teréne boli v týchto priestoroch zistené nasledujúce významné biotopy:

Jedľovo-smrekové lesy (Vaccinio-Abietenion)

Jednotka patriaca do 6.lvs je fragmentárne vyvinutá v najvyšších polohách Hnileckých vrchov. V drevinovej zložke nadobúda vedúce postavenie smrek, stále je účasť jedle a jarabiny vtácej. Vegetácia má výrazne kyslomilný až oligotrofný charakter s domináciou *Calamagrostis villosa*, *C. arundinacea*, *Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea*, *Luzula sylvatica*, *L. luzuloides*, *Dryopteris dilatata*, *Avenella flexuosa*, *Soldanella hungarica*, *Homogyne alpina* a iné.

Jedľobučiny s borovicou, dubom (Fagetum quercino-abietinum)

Tento typ lesného spoločenstva je obmedzený extrémnymi reliéfovými a pôdnymi podmienkami. Vyskytuje sa J od obce na niekoľkých izolovaných lokalitách (Tinesgrund, Mníšansky vrch). V prírodných porastoch prevládali buk a jedľa s prímiesou duba zimného a borovice. Narušené kultúrne porasty sú tvorené borovicou a smrekom. Podrast má výrazne oligotrofný charakter s domináciou *Avenella flexuosa*, *Luzula luzuloides*, *Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium vitis-idaea*, *Caluna vulgaris*, *Genista pilosa*, *Genista tinctoria*, *Melampyrum nemorosum*.

Bukové javoriny s brestom (Fageto-Aceretum)

Spoločenstvo bohaté na listnaté dreviny (buk, javor, lipa, vrbá rakyta) je rozšírené na humózných, skeletných, zvyčajne strmých svahoch. Tento typ spoločenstva bol mapovaný v časti Krivého jarku, lokálne pri vodných tokoch (Martinova dolka). V bylinnom podraze prevládajú nitrofilné druhy ako napr. *Lunaria rediviva*, *Dryopteris filix-mas*, *Petasites albus*, *Doronicum austriacum*, *Thalictrum aquilegoides*, *Galium odoratum*, *Arunco sylvestris*.

Podhorské a horské bučiny s jedľou a bukovej jedľiny (Eu-Fagion, Luzulo-Fagion)

Najrozšírenejšia a najvýznamnejšia jednotka v rámci lesných spoločenstiev v záujmovom území. Rastlinné spoločenstvá vykazujú veľkú variabilitu v závislosti na ekologických podmienkach. Pôvodné lesné porasty sú zachovalé na pomerne veľkých plochách. Dominujúcou drevinou je buk a jedľa, vo vyšších polohách pristupuje smrek, v nižších polohách zasa hrab na úkor buka. Stálu prímies tvoria cenné listnáče ako javor horský, javor mliečny, lipa a jaseň. Na kyslejších podložiach prevládajú umelo založené porasty s prevahou borovice a smreka. V bylinnom podraze dominujú *Avenella flexuosa*, *Vaccinium myrtillus*, *Trientalis europaea*, *Hieradum murorum*, *Vaccinium vitis-idaea*, *Luzula luzuloides* a iné. Na miestach s vyšším zastúpením buka sú to *Dentaria bulbifera*, *Dentaria glandulosa*, *Galium odoratum*, *Melica nutans*, *Gentiana asclepiadea*, *Dryopteris-filix-mas* a iné.

Nelesná krovinná a stromová vegetácia

Ide o významný krajnotvorný prvok v území, ktorý plní množstvo biologických a ekologických a pôdochranných funkcií. Jej prítomnosť dáva ráz prirodzenej, ekologicky vyváženej krajiny. Táto zeleň sprevádza všetky vodné toky, rozšírená je na medziach a stržích ako aj okolo poľných ciest. Tvorená je vrbami, lieskami, trnkami, hlohmi, jelšami a ďalšími sprievodnými drevinami, v podraze s vysokobylinnými druhmi rastlín. Prieskumom v teréne boli v týchto priestoroch zistené nasledujúce významné biotopy: **podhorské krovinné vrbiny** (*Salicetum eleagni*), výskyt: medze, strže a krovinná vegetácia v blízkosti lesa

Zastúpenie:

dreviny: *Salix caprea*, *Salix cinerea*, *Prunus spinosa*, *Frangula alnus*, *Crataegus monogyna*, *C. oxyacantha*, *Rosa spinosa*, *Viburnum opulus*, *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Salix fragilis*, *Betula verrucosa*, *Pinus sylvestris*, *Sorbus aucuparia*, *Rubus caesius*, *Picea abies*, *Populus tremula*, *Carpinus betulus*, *Corylas avellana*, *Acer pseudoplatanus*, *Sambucus nigra*.

Brehové porasty - katastrálnym územím Mníšek nad Hnilcom preteká rieka Hnilec s množstvom pravostranných a ľavostranných prítokov. Najvýznamnejším pravostranným prítokom je vodný tok Smolník a Smolnícky potok. Všetky vodné toky sprevádzajú brehové porasty (ÚPO, 2010, s. 33 - 34).

Prieskumom v teréne boli v týchto priestoroch zistené nasledujúce významné biotopy: **podhorské jelšové lesy lužné** (*Stellario-Alnetum*) a **jelšové lesy slatinné** (*Alnetum glutinosae*). Výskyt: Brehové porasty okolo vodného toku Hnilca. Ďalej sú to **byliny**: *Chaerophyllum hirsutum*, *Aegopodium podagraria*, *Artemisia vulgaris*, *Urtica diocam*, *Peucedanum palustre*, *Lydimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Carex gracili*, *Calamagrostis epigejos*, *Mentha longifolia* a iné, **horské jelšové lesy** (*Alnetum incanae*). Vzácný je výskyt rašelinných lúk, ktoré pokrývajú severné svahy intravilánu obce. V intraviláne sa nachádzajú aj viaceré sady a veľkoplošné záhrady.

Prieskumom v teréne boli v týchto priestoroch zistené nasledujúce významné biotopy, ktoré plnia v území funkciu bioklimatickú, hydrologickú, pôdochrannú, produkčnú a kultúrnovedeckú: prechodné rašelinné a oligotrofné lúky s *Drosea rotundifolia*, vegetácia skál na nekarbonátovom podklade,

ovsíkové a trojštetové lúky podhorské a horské (*Arrhenatherion*, *Nardetum*), mezofilné lúky a pasienky (*Molinietalia*), vlhké lúky na alúviu Hnilca s dominanciou *Peucedanum palustris* a *Angelica sylvestris*, vlhké lúky na alúviach vodných tokov (*Alopecurion pratensis*), vlhké lúky horských a podhorských oblastí (*Calthion*).

Sídelná vegetácia

Sídelná vegetácia v obci Mníšek nad Hnilcom je reprezentovaná predovšetkým záhradami s ovocnými sadmi, ako aj parkovými úpravami v obci (v centre obce, pri základnej škole, na cintoríne). Účelovým lesom, ktorého hlavnou funkciou bol oddych je Grófsky les v blízkosti železničnej stanice, v severnej časti intravilánu obce. V JV časti bolo pre účely oddychu vytvorené umelé jazero. Bolo vytvorené prehĺbením koryta Smolnickeho potoka a napájané z viacerých vodných zdrojov. V súčasnosti nie je funkčné. Tento priestor má však svoju charakteristickú flóru a faunu. Druhou menšou vodnou plochou je vodná nádrž v severnej časti intravilánu, ktorá pôvodne slúžila pre potreby železnice. Patrila medzi oddychové a rekreačné zóny využívané aj širokou verejnosťou, v súčasnosti je nevyužívaná. Významnou a v minulosti celoštátne využívanou plochou v intraviláne obce bola motokrosová dráha, ktorá sa nachádza vo východnej časti intravilánu. Je prispôbená svojmu účelu, bola využívaná na rôzne súťaž, v súčasnosti je nevyužívaná (ÚPO, 2010, s. 35).

Živočíšstvo

Z plazov sa vyskytuje v lesoch celého regiónu slepých krehký (*Anguis fragilis*). Na okrajoch lesov a lesných rúbaniskách je hojná jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*). Jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*) sa vyskytuje obyčajne iba nad 800 m n. m., hojnejšia je len v najvyšších polohách. Obdobný charakter rozšírenia má aj vretenica obyčajná (*Vipera berus*). V našej skúmanej oblasti je veľmi zriedkavá užovka stromová (*Zamenis longissimus*), ktorá je teplomilným elementom. Do dnešných oblastí rozšírenia prenikla v teplejšom období postglaciálu.

Na území zahŕňajúcom samotné CHVÚ Volovské vrchy, vrátane celých orografických celkov Volovské vrchy a Čierna hora a ich predhorí a častí prilahlých sídiel na úpätí vrchov bol v rokoch 1852-2014 zistený výskyt 208 vtáčích druhov (Pačenovský, Danko et al. 2014). Z toho 124 je hniezdiacich, u 11 druhov sa hniezdenie iba predpokladá, ďalších 12 druhov hniezdilo v minulosti (*Perdix perdix*, *Cygnus olor*, *Milvus milvus*, *Milvus migrans*, *Circaetus gallicus*, *Falco cherrug*, *Vanellus vanellus*, *Merops apiaster*, *Upupa epops*, *Athene noctua*, *Acrocephalus arundinaceus*, *Monticola saxatilis*), 4 druhy pravdepodobne hniezdili v minulosti (*Hieraaetus pennatus*, *Tyto alba*, *Coracias garrulus*, *Lanius minor*). Počas migrácie a zimovania sa vyskytuje 51 druhov a 7 druhov má eratický charakter výskytu.

Program starostlivosti CHVÚ Volovské vrchy (*Podiceps auritus*, *Aegypius monachus*, *Bubo scandiacus*, *Pastor roseus*, *Acanthis hornemanni*, *Linaria flavirostris*, *Plectrophenax nivalis*). Vzhľadom k charakteru územia sa najpočetnejšie vyskytujú lesné druhy, ktoré tvoria približne 40% druhov z celkovej avifauny územia, vodné vtáky vzhľadom k obmedzenému zastúpeniu vodných biotopov tvoria iba necelých 20% avifauny, pričom väčšinou sa jedná len o migračné výskyty. Zvyšok avifauny územia tvoria druhy otvorených biotopov polí, lúk, pasienkov, krovinatých biotopov a synantropné druhy.

Z cicavcov sú zastúpené hmyzožravce – jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), ktorý obýva suché listnaté lesy. Viacerými druhmi je zastúpená čel'ad' piskorovitých. Krt obyčajný (*Talpa europaea*) miestami vystupuje až po najvyššie hrebene hôr. Z netopierov sa tu vyskytujú napríklad typické lesné druhy, ako netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), netopier stromový (*Nyctalus leisleri*), vyskytuje sa tu aj večernica tmavá (*Vespertilio murinus*) a večernica severská (*Eptesicus nilssoni*). Typickým zástupcom lesných druhov hlodavcov, vyskytujúci sa od nížin až po vysoké horské polohy, je veverka obyčajná (*Sciurus vulgaris*). Z plchov boli zistené plch hôrny (*Dryomys nitedula*), plšík lieskový (*Muscardinus avellanaius*) a plch obyčajný (*Glis glis*). Z drobných lesných hlodavcov sú charakteristickými druhmi napríklad hrdziak lesný (*Clethrionomys glareolus*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*). Z veľkých mäsožravcov sa vyskytuje medveď (*Ursus arctos*), vlk (*Canis lupus*) aj rys (*Lynx lynx*). Z ďalších mäsožravcov sa tu ďalej vyskytujú liška obyčajná (*Vulpes vulpes*), mačka divá (*Felis silvestris*), jazvec lesný (*Meles meles*), kuna lesná (*Martes martes*), aj kuna skalná (*Martes foina*). Z byľinožravcov sa vyskytujú v skúmanom území jeleň lesný (*Cervus elephus*), aj srnec lesný (*Capreolus capreolus*), z čel'ade sviňovitých je rozšíreným druhom, vystupujúcim až po hrebene hôr sviňa divá (*Sus scrofa*) (KRIŠTOFÍK & DANKO 2002) (20.6.2021, <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. V obci chýba verejný vodovod a splašková kanalizácia s ČOV. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné T - mobile 60 %, Orange 70 % a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom verejných poskytovateľov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	áno/nie	áno	áno
Káblová televízia	áno/nie	nie	nie
Verejný vodovod	áno/nie	nie	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	10	80
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	30	100
Rozvodná sieť plynu	áno/nie	áno	áno
pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
	EDGE/UMTS/4G	áno	áno
	Optická sieť	nie	nie
verejný internet	áno/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	áno/nie	nie	nie
internetová kaviareň	áno/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	70 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	60 %	100 %
pokrytie signálom O2	%	60 %	100 %
verejné studne	počet	áno	áno
pramene pitnej vody	počet	áno	áno
vodojemy	počet/objem	áno	áno
skládky TKO	áno/nie	nie	nie
separovaný zber	áno/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	áno/nie	nie	áno
kompostovisko	áno/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Mníšek nad Hnilcom, 2021

Zásobovanie pitnou vodou

Sídlo je vybudované v údolnej nive rieky Hnilec a údoliach jeho prítokov Mníšenského potoka a toku Smolník. Okrem údolnej nivy rieky Hnilec je terén silne sklonitý. Jestvujúca zástavba je v teréne s výškou od 410- 480m n.m.. V súčasnosti je sídlo zásobované z individuálnych studní s nevyhovujúcou kvalitou vody s mikrobiologickými závadami a miestami so zvýšeným obsahom železa a mangánu. V súčasnosti obec vybuďovala vodovodné zariadenia podľa dokumentácie spracovanej projekčnou kanceláriou Idara – Ing. Fabian a podľa schválených projektových podkladov v zmysle doporučeného PVS Poprad. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 70 %. Zdrojom vody je prameň vody v lokalite Orlí vrch, vodojem má kapacitu 2 x 150 m³ s dnom vo výške 497,0 a maximálnou hladinou vo výške 500,0 m n.m. Zásobné potrubie je podľa tohto riešenia. Zo spotrebnej siete sú zakreslené hlavné potrubia s doplnením podľa požiadaviek urbanistického riešenia. Vzhľadom na výdatnosti prameňa je navrhnuté ponechať v užívaní niektoré jestvujúce miestne vodovodné systémy a tieto neprepájať na potrubia vyprojektované. Vlastný gravitačný vodovod má poľnohospodárske družstvo. Zdrojom vody je prameň v extraviláne sídla výdatnosti 0,7 ls-1. Voda je akumulovaná vo vodojeme nad hospodárskym dvorom a dopravovaná aj do susedného výrobného areálu. Miestny vodovod je v užívaní v rímskej osade s vlastným vodným zdrojom nad lokalitou Vyšný mlyn s vodojemom obsahu 10 m³ s dnom vo výške 475 m n.m. Zásobné potrubie do osady je profilu 50 mm. Voda sa v spotrebisku odoberá cez výtokové stojany. V osade sú pri dvoch studniach užívané dve malé nádrže na vodu. Jedna z nich slúži pre potreby osady, druhá pre zásobovanie 6 bytov v bytovom dome poľnohospodárskeho družstva nachádzajúceho sa pod osadou (ÚPO, 2010, s. 58).

Nasledujúca tabuľka prezentuje Domový fond - vodovod

typ vodovodu	počet	podiel (%)
1. v dome - z verejnej siete	90	18.44
2. v dome - vlastná	261	53.48
3. mimo domu - z verejnej siete	1	0.2
4. mimo domu - vlastná	3	0

5.	bez prípojky	96	19.67
6.	nezistený	37	7.58
	Domy spolu	488	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V súčasnej dobe nemá obec Mníšek nad Hnilcom vybudovanú kanalizáciu ani ČOV. Splaškové odpadové vody v súčasnosti sú odvádzané do individuálnych žump. V areáli základnej školy je vybudovaná septická nádrž, z ktorej prečistené splaškové vody sú odvedené potrubím DN 300mm do Hnilca s vyústením v priestore úpravne vody. Do potrubia sú za septickou nádržou zavedené dažďové vody z areálu školy. Poľnohospodárske družstvo má vybudované močovkové jamy. Pri administratívnej budove má vybudovanú žumpu. V areále píly Japeka je vyprojektovaná malá čistiareň odpadových vôd s vyústením prečistených vôd do Smolníckeho potoka. Súčasný stav v odvádzaní a čistení splaškových odpadových vôd je nevyhovujúci, poškodzujúci životné prostredie, s priamym ohrozením zdravia obyvateľstva (ÚPO, 2010, s. 59 - 60).

Absencia kanalizácie ohrozuje stav povrchových i podzemných vôd a tým výrazne zhoršuje životné podmienky obyvateľstva. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu samostatnými domovými čistiarňami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Preto pri návrhu odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd treba vychádzať z nasledovných kritérií: v sídle riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd cez spoločnú splaškovú kanalizáciu, vybudovať pre obce mikroregiónu samostatnú mechanicko – biologickú ČOV, pričom v prvej etape je vhodné pre obec vybudovať ČOV so zvozom odpadových vôd zo žump a v druhej etape vybudovať splaškovú kanalizáciu. V obci je potrebné vybudovať splaškovú kanalizáciu profilu DN 300.

Dažďové odpadové vody v súčasnosti sú odvádzané systémom cestných priekop do vodných tokov. Dažďové vody zo školského areálu sú odvádzané s vyčistenými splaškovými vodami kanalizačnou stokou DN 300 mm do rieky Hniliec. Súčasný stav v odvádzaní dažďových odpadových vôd je čiastočne vyhovujúci (ÚPO, 2010, s. 60).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Obec Mníšek nad Hnilcom je zásobovaná elektrickou energiou z 22 kV distribučných vedení č. 245 Spišská Nová Ves - Prakovce a č. 302 Medzev- Prakovce prostredníctvom 22/0,4 kV transformovni. Vytťaženosť jednotlivých transformovni je cca 70-80%. Rozvod NN elektrického vedenia je vzdušný, na betónových a drevených podperách, v zástavbe aj na strešných konzolách. Sekundárna sieť je v nevyhovujúcom technickom stave. Vonkajšie verejné osvetlenie je výbojkové, umiestnené na podperách NN rozvodov (ÚPO, 2010, s. 64).

Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy. Z tohto VN 22 kV vzdušného vedenia sú zrealizované VN 22 kV vzdušné prípojky, pre zásobovanie elektrickou energiou vonkajších stožiarových trafostaníc obce s prevodom 22 kV/0,4 kV. V obci sa nachádza dostatočný počet trafostaníc. Trafostanice sú pripojené VN 22 kV vzdušnými prípojkami z distribučnej linky. Jednotlivé trafostanice pre zásobovanie obce sú pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS na dostatočnej kapacite a ďalší prírastok ich zaťaženia je možný, v prvom rade z kapacitného hľadiska a v druhom rade z prevádzkového hľadiska. Dôležitú úlohu tu taktiež zohráva kapacita prenosových možností VN a NN vedení (dĺžky a prierezy jednotlivých vedení a stupeň ich zaťaženia). Tieto trafostanice slúžia taktiež pre technicko - komunálnu vybavenosť a ich výkonové zaťaženie je premenlivé v závislosti na sezónnosti odberu a ročnom období. Sekundárne rozvody NN

sú prevedené systémom napätí 400/230V. Rozvody sú prevedené vonkajšími vzdušným vedeniami NN a to holými vodičmi AIFe na betónových a drevených podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia, ktorý je prevedený vodičom AIFe.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná. Plynofikácia bola ukončená v r. 2001. Zásobovanie plynom je zabezpečené z regulačnej stanice plynu RS o výkone 900m³/h, ktorá je pripojená na VTL plynovod Prakovce - Helcmanovce - Mníšek nad Hnilcom. V obci Mníšek nad Hnilcom je v užívaní stredotlaková plynovodná sieť s prevádzkovým tlakom 200 kPa. Materiál STL rozvodu je PE, trasy sú zakreslené vo výkrese č.4 grafickej časti. Počet odberateľov- obyvateľstvo: 200 a počet maloodberateľov: 6. Doteraz nameraná najväčšia 24 hod. hodnota odberu : 30452,0 m³/24 hod. Súčasný stav v zásobovaní plynom je vyhovujúci. Vo výkone regulačnej stanice je rezerva, ktorá umožňuje rozvoj obce. Plynovodná sieť vrátane regulačnej stanice a prívodného potrubia je kapacitne vyhovujúca a umožňuje rozvoj obce (ÚPO, 2010, s. 62 - 63).

Domový fond - plyn			
plynofikácia		počet	podiel (%)
1.	áno	231	47.34
2.	nie	250	51.23
3.	nezistené	7	1.43
Domy spolu		488	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Zásobovanie teplom

Hlavný spôsob zásobovania sú pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Ďalšie najčastejšie využitie zdroja tepla je plynové vykurovanie. Ďalšími zdrojmi energie sú pevné palivá - drevo, v zanedbateľnej miere slnečné kolektory (najmä podpora prípravy TÚV), propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / plynové vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TÚV.

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikli zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekryvačom DVB. Signál ku koncesionárom sa nedostáva na kvalitnej úrovni. Kvalitný príjem signálu je možný zariadením káblovej televízie s prijímacím zariadením, ktorú nemá obec vybudovanú. Obyvatelia obce využívajú vlastné satelitné prijímače.

Telekomunikácie

Z hľadiska telekomunikačného členenia obec sa nachádza v UTO Gelnica. V obci je zriadená digitálna ústredňa RSU. Miestna telefónna sieť v obci a jej miestnych častiach je prevedená káblami v zemi a vzdušným vedením. Pripojenie telefónnych účastníkov je z UR osadených na stĺpoch, vzdušnými vedeniami. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe. Rozšírenie telefónnej siete je navrhované samonosnými telekomunikačnými káblami na drevených podperných bodoch. Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti 4 operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava a spoločnosť T-com, O2 a 4ka. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Územie obce je pokryté signálom GSM na cca. 60 % spoločnosťou Orange, horšie je tom so signálom spoločnosti T – com, 4ka a O2 - 40 %. V obci je signál 4G siete.

Katastrom obce, ako aj jej zastavaným územím prechádzajú diaľkové telekomunikačné káble vedúce z Gelnice do Smolníka a Švedlára (ÚPO, 2010, s. 65).

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych

častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriadenia väčších spevnených plôch (napr. odstavňových a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do potoku. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovať. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcou toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M.,2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarina ochrana

V obci Mníšek nad Hnilcom sa nachádza požiarina zbrojnica s vybavením. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Odborné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. vznp o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Ako náhradný zdroj vody je v núdzovej situácii možné čerpať vodu z miestneho vodného toku Vážna. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnej zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné. Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Cintorínske služby

Pochovávanie na území obce Mníšek nad Hnilcom sa realizuje len na cintoríne. V obci Mníšek nad Hnilcom sa územie akceptuje ako jeden pochovávaci obvod. Nachádza sa tu 1 cintorín v centrálnej časti obce. Do priestorov cintorína sa navrhuje umiestnenie kontajnerov menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze. V cintoríne sa odporúča realizovať výsadba estetickej parkovej zelene a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochu cintorína.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) v zmysle Zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – 50 m – v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy – šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 470/2005 Z. z. t.j. pred 1.11.2005 (ÚPD M.,2008).

2.4. DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať

ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektivitou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Trasovanie a výstavba dopravnej infraštruktúry v obci vychádzajúca z prepravných požiadaviek jej obyvateľov a hospodárskych subjektov v nej žijúcich a činných, je podmienená miestnym územným členením a charakterom územia (napríklad chránené územia). Cieľovým zosúladením všetkých faktorov pri územnom plánovaní vrátane plánovania dopravnej infraštruktúry (efektívnym využitím územia) a rešpektovaním špecifických daností regiónu je snaha doceliť trvalo udržateľný charakter životného prostredia.

Štátne komunikácie

V centre zastavaného územia obce Mníšek nad Hnilcom sa v súčasnosti úrovňovou stykovou križovatkou križujú cesty II. triedy: II/546 so smerom Margecany-Gelnica-Mníšek nad Hnilcom-Nálepko-smer Spišská Nová Ves. Cesta tvorí dopravnú os okresu. Trasa si vyžaduje v zmysle ÚPN VÚC Košického kraja zmeny a dopln. 2004 homogenizáciu na základnú kategóriu C 9,5/70,80. Cesta II/549 Mníšek nad Hnilcom - Smolník a rekonštrukciu na kategóriu C 9,5/60 s preriešením horského priechodu Úhorná - Pačanský vrch - Krásnohorské Podhradie (ÚPO, 2010, s.51). Celková dĺžka štátnych komunikácií je 5 km.

Miestne komunikácie

Cesty II. triedy II/549 zo smeru Smolník a II/546 smeru Spišská Nová Ves a Dobšiná sa spájajú v južnej polohe historického centra obce. Ide o komunikáciu funkčnej triedy C1, ktorá je vybudovaná kategórie MO 7,5/40. Pozdĺž týchto ciest sú v niektorých úsekoch vybudované jednostranné, v niektorých úsekoch aj obostranné pešie chodníky, ktoré sú v nie najlepšom technickom stave. Systém ostatných komunikácií v zastavanom území má charakter obslužných a prístupových komunikácií funkčnej triedy C2, C3, ktoré majú nepostačujúcu šírku vozovky. V mnohých prípadoch starej zástavby sú komunikácie šírky v rozpore s parametrami stanovenými STN 73 6110, a nevyhovujú ani komunikáciám pre jednosmernú premávku. Pozdĺž komunikácií nie sú zriadené samostatné pešie chodníky. Na účel pešieho pohybu je využívaná vozovka (ÚPO, 2010, s.52). Celková dĺžka miestnych komunikácií je 11 km.

Hromadná doprava

Obec Mníšek nad Hnilcom je na sieť autobusovej dopravy napojená siedmimi prímestskými linkami SAD, ktoré premávajú po cestách II. triedy a centrom obce. Autobusové zastávky sú obojstranné a sú navrhované so samostatnými zastavovacími pruhmi, z dôvodu zabezpečenia bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Pešia dostupnosť ku zastávkam SAD je vyhovujúca. Zastávky navrhujeme vybaviť obojstranne prístreškami pre cestujúcich. Prímestské autobusové linky so smermi:

801405	Úhorná-Smolník-M.n.H.-Prakovce-Gelnica zastávky: č.d.64, OÚ, žel.stanica
801409	Mníšek n.Hnilcom-Margecany-Košice
801411	Kojšov-Margecany/Geln.-Prakovce-M.n.H zastávky: žel.st., OÚ-konečná
801413	Margecany-Gelnica-M.n.H.-Smolník
810429	Spišská N.Ves-M.n.H.-Gelnica
810430	Spišská N.Ves-M.n.H.-Smolník-Úhorná
810431	Spišská N.Ves-Nálepko-Smolník-Košice

Za priemerný pracovný deň je obec z miestnych zastávok obsluhovaná 53 spojmi SAD (ÚPO, 2010, s. 55).

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú vybudované chodníky. Je nutné prednostne riešiť pohyb peších v súbehu s trasou cesty II triedy, kde sú vybudované miestami jednostranné úseky. Pohyb peších v tomto priestore je v konflikte so zásobovaním, prechodom cez zbernú komunikáciu. Tento problém je v návrhu riešený pobytovou plochou vo forme multifunkčného priestoru aj s bezbariérovou úpravou pre pohyb osôb so sťaženou schopnosťou pohybu. Využitie peších trás na území obce je ďalej v návrhu riešené okrem centrálnej časti obce aj spojením obytných lokalít v zástavbe IBV či už samostatnými pešími trasami

alebo návrhom tzv. skľudnených komunikácií funkčnej triedy D1 a ich pripojením na zastávky hromadnej dopravy ako aj na dostupné zariadenia OV v daných lokalitách.

Cyklistická doprava

Podiel bicyklovej dopravy z pohľadu celkovej dopravnej práce a z pohľadu nemotorovej dopravy nie je v obci Mníšek nad Hnilcom rozhodujúci a nedosahuje podiel sídiel so zavedeným systémom bicyklovej dopravy, ale aj napriek tomu patrí medzi významné spôsoby dopravnej obsluhy. Konfigurácia terénu, rozmiestnenie urbanistických prvkov (bývanie, vybavenosť) v obci dáva predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy, ako jedného zo základných vnútrošídlných dopravných systémov. Dopravnourbanistické i technické podmienky v sídle sa dajú hodnotiť priaznivo a dávajú veľké predpoklady na rozvoj tohto ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Okrem ciest pre motorovú dopravu obcou prechádzajú aj cykloturistické trasy.

Statická doprava

Samostatné parkovacie a odstavňé plochy pre potreby objektov občianskej vybavenosti v obci sú vybudované iba pred obchodným centrom pri Obecnom úrade, pri železničnej stanici a Automotoklube. Pri futbalovom ihrisku je nespevnená plocha (ÚPO, 2010, s. 54).

OcÚ/MÚ	5
námestie	15
športová infraštruktúra	10
HBV (park.m./1byt)	8
obchodné jednotky	10

Železničná doprava

V severnej polohe obce Mníšek nad Hnilcom vedie železničná trať č.173 v smere Margecany-Červená Skala, s pokračovaním traťou č.172 do smeru Brezno. Traťový úsek Margecany-Červená Skala je využívaný na osobnú a nákladnú železničnú dopravu (dovoz uhlia a koksu a odvoz dreva). Trať je jednokoľajová a neelektrifikovaná. Na vyššie spomenutej železničnej trati je umiestnená v zastavanom území obce Mníšek nad Hnilcom železničná stanica, kde zastavuje 22 vlakov určených na osobnú železničnú dopravu v oboch smeroch za priemerný pracovný deň a rýchlikový spoj Horehronec (ÚPO, 2010. s. 50).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Mníšek nad Hnilcom sa nachádza v 1. stupni ochrany zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Katastrálne územie obce (s výnimkou zastavaného územia obce) zasahuje do Chráneného vtáčieho územia SKCHVU 036 Volovské vrchy, ktoré bolo dňa 09.07.2003 uznesením vlády SR č. 636 zaradené do Národného zoznamu chránených vtáčích území ako medzinárodne významné územie (je súčasťou NATURA 2000) na ochranu biotopov vtákov urópskeho významu a sťahovavých druhov vtákov za účelom ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SRCHVU 036 je výmerou najväčšie územie (128 014 ha) zasahujúce do Košického aj Prešovského kraja, v pôsobnosti NP Slovenský kras, NP Slovenský raj a RSOPK Prešov. Je tvorené viacerými typmi lesných porastov (ihličnaté, listnaté, zmiešané). Jeho význam spočíva hlavne v ochrane dravcov a sov, ako aj muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*), muchárika bielokrkeho (*Ficedula albicollis*) a iných. Volovské vrchy sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov: bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), žlna sivá (*Picus canus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*) a muchárik bielokrky (*Ficedula albicollis*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov hol'niak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), orol krikl'avý (*Aquila pomarina*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*) a strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*). Pri akejkol'vek výstavbe a inej činnosti v CHVÚ Volovské vrchy je potrebné posudzovať ju ako činnosť v chránenom území, kde sa zakazuje

vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany podľa zákona NR SR č. 127 / 1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ÚPO, 2010, s. 37).

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 74/2020 Z. z.) legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;

osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Do katastra obce zasahuje lokalita NATURA 2000.

Názov	Volovské vrchy
Kód územia	SKCHVU036
Kraj	Košický
Správca územia	NP Slovenský kras
Platnosť k	1.4.2012

Navrhané menežmentové opatrenia

Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty, Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva, Odstraňovanie zámerne vysadených drevín, Odstraňovanie invázných druhov rastlín, Stráženie (napríklad. hniezd dravcov), Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Predlžovanie obnovnej doby, Zvyšovanie rubnej doby, Zakladanie nových brehových porastov s uplatnením pôvodných druhov drevín, Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov, Zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality), Udržovanie zimovísk obojživelníkov a priaznivého stavu migračných zón k lokalitám reprodukcie a k niektorým typom letných stanovišť, Odstraňovanie nepôvodných druhov drevín pri údržbe brehových porastov

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Autoservisy, Amfiteátre, Skladovacie plochy len nad 100 m², Skladovacie plochy všetky, Priemyselné nádrže a silá, Priemyselné budovy a sklady, Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Hangáre a depá, Stanice (autobusové, železničné), Bytové domy, Čerpacie stanice, Ostatné nebytové budovy

(nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Budovy pre veľkoobchod, Budovy pre maloobchod a drobné služby, Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov, Kempingy, Všetky penzióny a chaty, Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok, Hotely a motely, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.), Rodinné domy, Dopravné a telekomunikačné budovy, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu, Likvidácia opustených ovocných sádov a záhrad, nad 0,5 ha, Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha, Výrub stromov na pasienkoch s plochou väčšou ako 5 ha (okrem náletu do 20 rokov veku, alebo obvodu do 20 cm), nad 1000 stromov, Likvidácia remízok, nad 100 m², Likvidácia jedno alebo viacradových stromoradií, nad 100 m dĺžky, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcou vodného toku), nad 50 m dĺžky, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Výrub krov, nad 500 m², Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Zmeny obytných objektov na priemyselné, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné, Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny rekreačných objektov na obytné, Oplotenie pozemkov okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcou, Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné, Likvidácia všetkých typov parkov, parčíkov a historických záhrad, bez limitu, Diaľkové rozvody elektriny, Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov, Lyžiarske zjazdové trate, Lyžiarske vleky, Golfové ihriská, Skokanské mostíky, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Kryté budovy pre šport, Športové areály, Nekryté športové ihriská, Zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník, Miestne rozvody elektriny (okrem domových prípojok), Cesty I. až III. triedy, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Melioračné sústavy, Železničné, lanové a iné dráhy, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Účelové komunikácie, Farmy v ktorých sa chová viac ako 10 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat), Zábavné parky, Výrub stromov, nad 80 stromov, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Budovanie a vyznačenie mototrás, Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb, Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica, Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckých trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás, Skládky odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Spalovne odpadu, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Veterné elektrárne, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúziacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela, vymedzenie lokalít a stálych trás horolezectvo, Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí, Zriadiť rybochovné zariadenie, Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo, Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba ostatných nerastov, Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých - do 200 m, Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné - do 50 m, Zmeny rekreačných objektov na priemyselné - do 50 m, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky) - do 1000 m, Budovanie a vyznačenie mototrasy - do 200 m, Automobilové a motocyklové dráhy - do 200 m, Melioračné sústavy - do 100 m, Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúziacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela - do 1 000 m, Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica - do 1000 m, Rozširovanie vetkých nepôvodných druhov živočíchov - do 2000 m, Zmeny obytných objektov na priemyselné - do 50 m (10.6.2021, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=21&kod=SKCHVU036>).

Územné systémy ekologickej stability

Na základe priemetu GNUSES a RUSES možno konštatovať, že západnou časťou katastra prechádza nadregionálny biokoridor NB7 (názov sosiekoregiónu je Volovské vrchy - č.91) s biocentrom Hnilecké vrchy a jadrom biocentra ŠPR Červené skaly a ŠPR Galmuská tíšina.

V JV časti katastra sa nachádza časť nadregionálneho biocentra. Ďalej katastrálnym územím prechádza regionálny biokoridor (alúvium rieky Hnilec) a navrhovaný regionálny biokoridor, ktorý prechádza najvyššími vrcholovými polohami v severnej časti katastra (Korban, Orlí vrch, Hayrania hlava). V RUSES je ďalej navrhovaný ako regionálny biokoridor aj alúvium potoka Smolník. V ÚPN-O bola navrhnutá kostra miestneho územného ekologického systému stability (MUSES), ktorá bude dopracovaná do väčších podrobností v MUSES , ktorý by mala dať obec následne po schválení ÚPN-O vypracovať. V tejto kostre MUSES – v ÚPN-O navrhujeme lokalizáciu (ÚPO, 2010, s. 37 - 39):

miestnych biocentier hydrických (prameniská potokov),

miestnych biocentier terestrických - ide o križovania hydrických a terestrických biokoridorov o miestnych biokoridorov hydrických (vedené sú pozdĺž vodných tokov a v údolných polohách reliéfu zohrávajú dôležitú úlohu pre zadržiavanie vody v území, ako aj pre život vodomilnej fauny). V k.ú. obce Mníšek nad Hnilcom sa jedná hlavne o brehové a pobrežné porasty pozdĺž vodných tokov (potokov) v katastri obce. Šírka týchto biokoridorov je cca 20 – 50 m - miestnych biokoridorov

terestrických (trasy transportu zveri hlavne v lesných geobiocenózach - hrebeňové časti lesných komplexov, lemy lesov a čiastočne aj prechody cez poľnohospodársku krajinu k hydrickým biokoridorom). Šírka biokoridorov v lesných biocenózach sa pohybuje okolo 50 m, pri prechode poľnohospodárskou krajinou ide o šírku cca 15 m. Križovania biokoridorov s komunikáciami (cestnými, pešími, cyklistickými) je potrebné riešiť mimoúrovňovo - mostnými konštrukciami a pod. (upresní sa v ďalších stupňoch PD).

Lokality genofondovo významných segmentov flóry a fauny Ochrana dochovávaných genofondových zdrojov sa zabezpečuje Zákonom NR SR 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V katastrálnom území obce Mníšek nad Hnilcom sa nachádzajú tieto genofondovo významné lokality:

Alúvium Hnilca – brehovité porasty vytvárajú sprievodnú zeleň rozličnej šírky – porasty horských a podhorských jelšín a podhorských vrbín, na viacerých miestach sa lokálne vyskytujú fragmenty prirodzených vysokosteblových spoločenstiev, ako aj antropogénne depresie – hodnotný biotop rozmnožovania obojživelníkov

Potok Smolník s prítokmi – prirodzene tečúci, lokálne meandrujúci podhorský až horský tok so sprievodnými brehovými porastami horských a podhorských jelšín. Alúvium je lokálne vyplnené pomerne chudobnými lúčnymi spoločenstvami vlhkých a podmáčaných stanovišť na kyslom podklade, trocha bohatšie sú spoločenstvá na prítokoch. Lokálne sa vyskytujú prameniská s nízkostrucovými porastami slatinného charakteru (oblasti Smolníckej Huty), taktiež fragmenty zazemnených mŕtvych ramien, starých korýt a antropogénne depresie, ktoré sú lokalitami rozmnožovania obojživelníkov.

Lokalita na sever od alúvia Hnilca – veľmi rôznorodý komplex poľnohospodársky využívanej krajiny, krajinársky pôsobivý a biologicky hodnotný. Rozsiahle celky poloprirodzených podhorských pasienkov na suchých až živných stanovištiach s vtúseným výskytom teplomilnejších prvkov sú striedané s ornou pôdou a početnými líniami a skupinami kriačín podhorských lieštín a brezových porastov na nepočetných medziach, lokálnych strmých svahoch, výmoľoch. Celá lokalita je rozčlenená početnými ľavostrannými prítokmi Hnilca s hlboko zarezanými korytami a bohatými porastami brehovými – podhorských jelšín a vrbín. Toky sú v dolnom úseku alúvia Hnilca zväčša zregulované a bez sprievodnej zelene, je potrebné zabezpečiť aspoň výsadbu náhradných porastov.

Lokalita na východ od alúvia Smolníka – rozsiahle plochy lúk a pasienkov s početnými medzami a stržami, porastenými krovinnou vegetáciou podhorských lieštín. Bylinné spoločenstvá majú charakter podhorských porastov živných stanovišť s vtúsenými teplomilnými druhmi (ÚPO, 2010, s. 37 - 39).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Obec má v súčasnosti schválený územný plán z roku 2010 so 4 zmenami a dodatkami (posledné z roku 2020).

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 194/2018 Z.z. o ovzduší, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z.z. (v znení zákona č. 318/2012 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 350/2015 Z.z. a zákona č. 293/2017 Z.z.). Vyhláška o zdrojoch znečistenia 410/2012 Z. z. v znení 98/2021. K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava na ceste I/66, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, okres Gelnica patrí k málo znečisteným oblastiam, v mnohých prípadoch prakticky nenameraných emisií znečisťujúcich látok.

Produkcia v t na km2 podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Gelnica	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuhé emisie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oxid siričitý	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oxid dusíka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Oxid uhoľnatý	1,3	0,2	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuhé emisie SR	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oxid siričitý SR	1,3	1,2	1,3	1,3	1,1	1,0	0,9	1,3	0,5	0,5	0,4
Oxid dusíka SR	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Oxid uhoľnatý SR	2,9	2,3	2,6	2,9	2,8	2,8	3,1	3,1	3,1	3,1	2,9

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Gelnica jeden z menej znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k výraznému poklesu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, tuhých emisií, ako aj oxidu uhoľnatého.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Gelnica	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuhé emisie	23,4	11,8	10,4	9,2	9	8,3	7,5	6,4	5	5,2	4,6
Oxid siričitý	12,2	6,3	2,1	0,8	1,2	1,8	1,6	1,1	1	1,4	1,4
Oxid dusíka	12,8	8,9	8,6	8,9	9	9,5	9	7	7	7	6,9
Oxid uhoľnatý	736,4	134,7	205,7	27,8	27,9	31,1	27,6	16,9	15,6	16,5	12,2

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB.

Za zdroje hlukového zaťaženia obce považujeme hluk z cestnej komunikácie – štátnej cesty II/549.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001 ((v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z.). Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2016 - 2020 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Košického kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Košického kraja 2016 - 2020 sa budú realizovať obcou. Keďže obec spadá pod povinnosť spracovať POH vzhľadom na jej veľkosť a objem produkovaného odpadu, má v súčasnosti spracovaný platný POH.

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v

súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	277,17	256,95	269,87	272,31	276,58	294,61	285,03	320,42	329,24	339,83	362,63
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	82,31	109,79	125,55	131,47	131,71	146,18	147,71	177,8	202,84	218,38	242,1
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	194,85	147,09	144,22	139,94	143,96	146,59	136,4	142,62	126,4	121,45	120,54
% zhodnoc. kom. odpadu	29,7	42,73	46,52	48,28	47,62	49,62	51,82	55,49	61,61	64,26	66,76
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	-	8,6	10,86	11,75	11,96	16,94	21,95	25,4	33,8	35,18	39,36
% miera skládkovania	-	55,29	51,62	51,27	49,35	49,76	47,85	44,51	38,39	35,74	33,24

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Vibrácie

Z hľadiska trvalých zdrojov vibrácií, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme vibrácie z cestnej dopravy. Na území obce je hlavným zdrojom vibrácií priemyselná výroba a automobilová premávka na ceste druhej triedy č. II/546 a železničná dorpava na trati č. 170. Z hľadiska intenzity dopravy v obci je táto environmentálna záťaž závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu. Potenciálnym zdrojom vibrácií pri realizácii rozvoja obce bude činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas výstavby navrhovaných stavebných objektov sa neočakáva. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za nevýznamný. Zdrojom vibrácií na nízkej úrovni produkcie budú novo navrhované miestne obslužné komunikácie, ktoré budú v prevažnej miere využívané osobnými motorovými vozidlami.

Pôda

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy lesov, lúk a menších polôch s poľnohospodárskou činnosťou, ako aj so zastavanou plochou obce Mníšek nad Hnilcom a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z lesnej, poľnohospodárskej výroby a únikmi zo septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia.

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach v dôsledku výskytu stredne vysokých pohorí. Aj lesnícka a poľnohospodárska výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnici, nesprávne oševné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty.

Znečisťovanie a erózia pôdy: v k.ú. ide o kontamináciu poľnohospodárskej pôdy prirodzenými geochemickými anomáliami s výskytom koncentrácií Cd > 0,8mg / kg (max. hraničná hodnota je 3,0), Pb > 65,0mg / kg (max. hraničná hodnota je 100), Hg > 1,0mg / kg (max. hraničná hodnota je 2,0).

(z hľadiska výskytu kovov v pôdach je väčšina katastra v hladine B), v k.ú. sa nachádza niekoľko nelegálnych skládok tuhého komunálneho odpadu, ktoré je potrebné odstrániť. Orná pôda je tu zastúpená veľmi malým percentom (III. stupeň intenzity využitia), jej vplyv na eróziu však nie je zanedbateľný, lebo v minulosti boli zlikvidované tzv „remízky“, ktoré zabezpečovali stabilitu pôdy. Eróziu pôd spôsobujú aj nevhodne vedené prístupové poľné komunikácie, ktoré sú vedené kolmo na vrstevnice, na erózii pôd sa podieľa aj lesné hospodárenie (približovaním drevnej hmoty). Špecifickým stresovým javom súvisiacim s hospodárením na pôde sú poľnohospodárske meliorácie a rekultivácie, ktoré boli vykonané v 70. – 80. rokoch. Ich realizáciou sa na mnohých miestach zmenili rastlinné spoločenstvá v neprospech kvitnúcich bylín. V suchých rokoch sa vplyv meliorácií na svahoch môže prejaviť silným prerušovaním pôdneho profilu, a tým aj silnou mineralizáciou organickej hmoty.

Špecifickým negatívnym javom v neprospech kultúrnej krajiny je časté vybrežovanie tokov Hnilca a Smolníckeho potoka, čo spôsobuje zamokrenie priestorov a následne ťažšie hospodárske využívanie (ÚPO, 2010, s.40).

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 51/2018 Z.z. o vodách (ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Znečisťovanie vody: k.ú. je podľa hodnotenia podzemných vôd z hľadiska vhodnosti úpravy na pitnú vodu v oblasti s potrebnou úpravou odkysľovanie, SV časť k.ú. – jednostupňová úprava. Podľa kategorizácie tokov je Hnilec, nad obcou zaradený do III. kategórie (menej významná genofondová hodnota), pod obcou do IV. Kategórie (nízka hodnota). Na tomto znečisťovaní sa podieľa: absencia splaškovej kanalizácie a ČOV, znečisťovanie vody (podzemnej i povrchovej) priesakmi maštalného hnoja zo živočíšnej výroby a znečistenie toku Smolník vlievajúceho sa do Hnilca vodami z baní (v minulosti využívaných na ťažbu nerastných surovín) (ÚPO, 2010, s.41).

2.7 OBYVATEĽSTVO

V obci žije 88,49 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo 56,72 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru obyvateľov obce podľa pohlavia v roku 2021. Najviac obyvateľov je vo vekovej skupine od 30 do 34 rokov (137 obyv. obce).

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia (SODB 2021)				
kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	94	77	171	17
5 - 9	90	77	167	13
10 - 14	74	69	74	5
15 - 19	50	54	104	-4
20 - 24	51	76	127	-25
25 - 29	72	47	119	25
30 - 34	70	67	137	3
35 - 39	57	63	120	-6
40 - 44	62	55	117	7
45 - 49	50	60	110	-10
50 - 54	50	43	93	7
55 - 59	60	42	102	18
60 - 64	44	51	95	-7
65 - 69	31	46	77	-15
70 - 74	23	27	50	-4
75 - 79	14	25	39	-11
80 - 84	11	13	24	-2
85 - 89	6	8	14	-2
90 - 94	1	6	7	-5
95 - 99	0	0	0	0
100 a viac	0	0	0	0
spolu	910	906	1816	4

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vek_2021.php?kod_obce=543365

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Mníšek nad Hnilcom podľa SODB 2021, základné vekové kategórie.

Základné vekové kategórie		
veková kategória	počet	podiel (%)

1.	Predproduktívny vek (0-14)	481	26.49
2.	Produktívny vek (15-64)	1124	61.89
2.	Poproduktívny vek (65+)	211	11.62
3.	spolu	1816	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Mníšek nad Hnilcom podľa SOBD 2021, obyvateľstvo podľa vierovyznania.

Obyvateľstvo podľa vierovyznania (SOBD 2021)			
vierovyznanie		počet	podiel (%)
1.	Rímskokatolícka cirkev	1030	56.72
2.	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	186	10.24
3.	Gréckokatolícka cirkev	40	2.2
4.	Reformovaná kresťanská cirkev	3	0.17
5.	Pravoslávna cirkev	4	0.22
6.	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0
7.	iné	17	0.94
8.	bez vyznania	395	21.75
9.	nezistené	141	7.76
Spolu		1816	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie_2021.php?kod_obce=543365

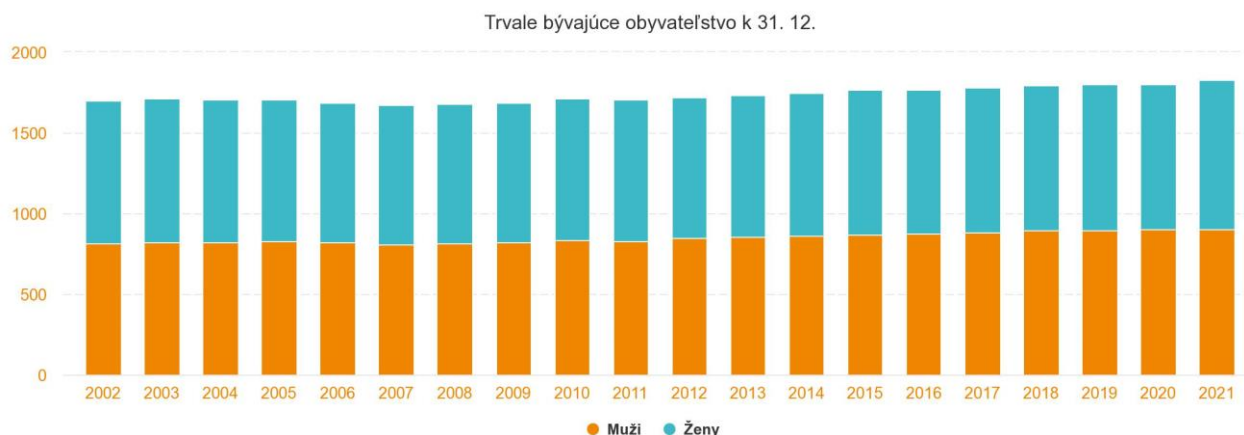
Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 88,49 %. Pri 7,16% (130 obyv. obce) obyvateľoch nebola zistená národnosť.

Obyvateľstvo podľa národnosti (SOBD 2021)			
národnosť		počet	podiel (%)
1.	Slovenská	1607	88.49
2.	Maďarská	1	0.06
3.	Rómská	33	1.82
4.	Rusínská	1	0.06
5.	Ukrajinská	0	0
6.	Česká	8	0.44
7.	Nemecká	35	1.93
8.	Moravská	0	0
9.	Poľská	0	0
10.	Ruská	0	0
11.	Ostatné	1	0.06
12.	Nezistené	130	7.16
Spolu		1816	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_narodnost_2021.php?kod_obce=543365

Demografia

Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti horských obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Mníšek nad Hnilcom bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov. Počas sledovaného obdobia (od roku 2002 do roku 2021) počet obyvateľov vzrástol o 28.

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543365>

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Mníšek nad Hnilcom.

Prirodzený prírastok												
O. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
okr. Gelnica HMPP	4,56	5,15	4,27	3,15	4,7	5,07	5,15	3,37	4,87	4,27	3,26	
prirodzený prírastok	21	18	20	12	19	11	18	4	25	13	21	
hrubá miera pr. príř.	12,4	10,64	11,65	6,94	10,9	6,25	10,17	2,25	13,99	7,23	11,65	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v každom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2018, 2020 a 2010 a to - 25 a 21 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Mníšek nad Hnilcom. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2015, kedy hrubá miera dosiahla 15,71. Do roku 2020 klesol tento počet na 14,92. V súčasnosti je v obci rastúci trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2016 a 2018 a to 39 osôb.

Počet živonarodených												
O. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
okr. Gelnica HM	15,36	15,26	14,29	13,79	14,27	15,71	14,52	14,43	15,09	14,18	14,92	
narodení	34	36	34	29	31	33	39	27	39	28	37	
živonarodení	34	36	34	29	31	33	39	27	39	28	36	
hrubá miera živorod.	20,08	21,28	19,8	16,76	17,79	18,75	22,03	15,2	21,82	15,58	19,97	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Aj keď z hľadiska trendu počet potratov v obci stúpa aj klesá. Najviac potratov bolo zaznamenaných v období rokov 2012 a 2015. Celkovo sa hodnoty nachádzajú väčšinou pod okresnými štatistikami.

Počet potratov												
O. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
okr. Gelnica HM	3,38	3,26	3,29	3,31	3,05	2,79	3,03	2,96	2,61	2,6	2,41	
potratovosť	4	6	7	5	3	8	1	5	2	2	4	
hrubá miera potratovosti	2,36	3,55	4,08	2,89	1,72	4,55	0,56	2,81	1,12	1,11	2,22	
index potratovosti	11,76	16,67	20,59	17,24	9,68	24,24	2,56	18,52	5,13	7,14	10,81	

ukončené tehotenstvá	38	42	41	34	34	41	40	32	41	30	41
hrubá miera uk. tehot.	22,45	24,83	23,88	19,65	19,51	23,3	22,59	18,01	22,94	16,69	22,74

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 10,4 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2020.

V obci Mníšek nad Hnilcom možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2010 bolo evidovaných 7,68 zomretých na 1000 obyvateľov, do roku 2020 to bolo 8,32. V roku 2017 to ale bolo 12,95 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Gelnica HM	10,8	10,11	10,02	10,64	9,57	10,64	9,38	11,06	10,22	9,92	11,66
zomretí	13	18	14	17	12	22	21	23	14	15	15
hrubá miera úmrtnosti	7,68	10,64	8,15	9,83	6,89	12,5	11,86	12,95	7,83	8,34	8,32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend. V rokoch 2012 až 2014, 2016 a 2018 až 2020 presahoval počet vystáňovaných počet prisťahovaných. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2011.

Saldo sťahovania											
O. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Gelnica HM	-2,17	-1,22	-2,9	-1,47	-2,07	-1,17	-2,15	-2,21	-2,26	-2,64	-2,35
migračné saldo	5	15	-2	-4	-2	7	-15	5	-12	-6	-17
hr. miera migr. salda	2,95	8,87	-1,16	-2,31	-1,15	3,98	-8,47	2,81	-6,71	-3,34	-9,43

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2020 a to - 17 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Mníšek nad Hnilcom. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
O. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
prisťahovaní	30	23	11	12	20	22	8	17	17	17	10
vystáňovaní	25	8	13	16	22	15	23	12	29	23	27

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

V sledovanom období počet vystáňovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2014 a 2018 - celkovo až 22 a 29 vystáňovaných. V roku 2020 počet vystáňovaných dosiahol hodnotu 27. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2010 kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 30 obyvateľov. Od roku 2017 možno badať vyrovnaný trend.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období vždy kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
O. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
okr. Gelnica HM	2,39	3,93	1,37	1,69	2,64	3,9	3	1,17	2,61	1,63	0,91

celkový prírastok	26	33	18	8	17	18	3	9	13	7	4
hrubá miera celk. pr.	15,36	19,51	10,48	4,62	9,76	10,23	1,69	5,07	7,27	3,89	2,22

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2011, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 33. Ďalší najvyšší prírastok bol zaznamenaný v roku 2010 a to 26 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Mníšek nad Hnilcom. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2010 pripadalo 4,75. Do roku 2020 stúpol počet na 3,73.

Počet sobášov											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
O. Mníšek nad Hnilcom											
okr. Gelnica HM	4,75	4,32	4,37	4,24	3,94	4,85	4,86	4,47	4,91	4,64	3,73
sobášnosť	10	5	2	5	6	1	6	8	13	5	6
hrubá miera sobášnosti	5,91	2,96	1,16	2,89	3,44	0,57	3,39	4,5	7,27	2,78	3,33

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2010 a 2018. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad aj pod úrovňou okresu. K vyšším počtom došlo v roku 2011.

Počet rozvodov											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
O. Mníšek nad Hnilcom											
okr. Gelnica HM	1,5	0,93	1,28	1,75	1,33	1,17	1,26	1,2	1,38	1	1,07
rozvodovosť	1	3	1	2	0	2	1	2	2	0	0
hrubá miera roz.	0,59	1,77	0,58	1,16	0	1,14	0,56	1,13	1,12	0	0
index rozvodovosti	10	60	50	40	0	200	16,67	25	15,38	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska. Ide o horskú dedinu s vysokým podielom lesných pozemkov. Obyvateľstvo je sústredené do centrálnej zóny. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 20210 dosiahla hustota hodnotu 42,93 a do roku 2020 stúpila na hodnotu 45,75.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
O. Mníšek nad Hnilcom											
SR	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33
okr. Gelnica	53,69	53,49	53,64	53,72	53,84	54,02	54,21	54,32	54,42	54,54	54,61
O. Mníšek nad Hnilcom	42,93	42,89	43,54	43,87	44,18	44,66	44,92	45,08	45,36	45,61	45,75

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

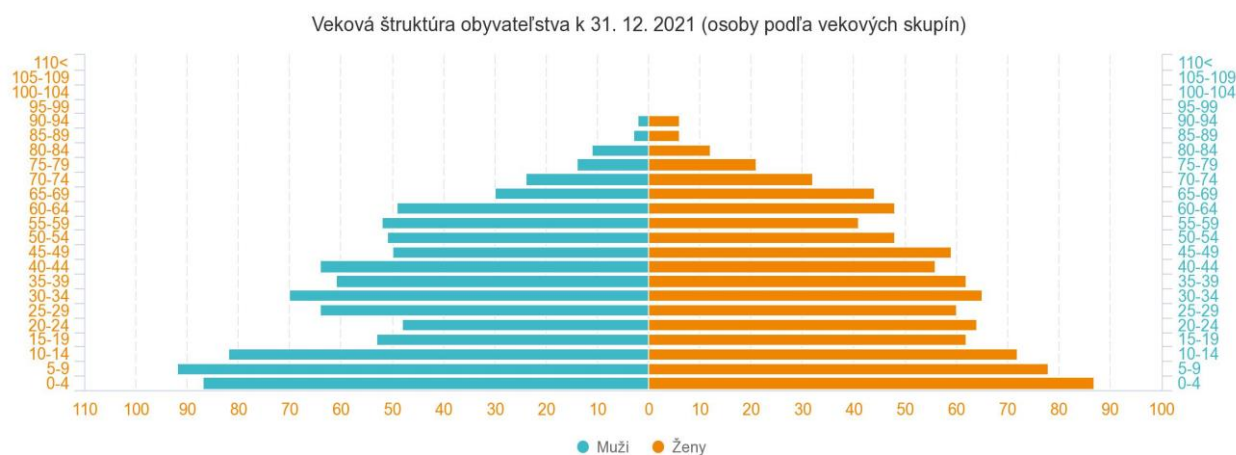
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Spolu	1717	1708	1726	1734	1751	1769	1772	1781	1794	1801	1805
0	33	36	33	29	31	33	39	27	39	28	38
1-4	109	123	136	135	134	129	127	132	129	140	130

5-9	106	117	116	132	140	156	161	168	161	161	161
10-14	130	109	104	96	99	111	122	121	133	138	149
15-19	135	126	127	129	128	121	108	107	103	101	105
20-24	158	153	153	141	140	134	124	124	126	126	120
25-29	140	143	140	154	152	145	139	146	134	136	124
30-34	126	129	124	125	120	130	136	130	145	140	138
35-39	126	117	125	112	122	120	122	119	115	111	118
40-44	88	101	106	113	114	120	119	124	114	125	119
45-49	112	99	100	100	100	92	102	108	111	108	113
50-54	110	107	103	102	100	106	100	99	101	104	92
55-59	100	92	102	103	100	96	99	95	99	92	101
60-64	66	76	71	77	85	90	85	93	92	94	93
65-69	59	59	55	54	53	59	67	61	64	71	77
70-74	37	45	54	51	50	47	45	43	42	42	46
75-79	39	35	35	36	38	36	36	43	44	40	38
80-84	26	26	25	28	28	28	25	25	25	25	24
85-89	15	10	10	9	10	11	13	12	12	14	12
90-94	2	5	7	7	5	4	2	2	3	5	7
95-99	0	0	0	1	2	1	1	2	2	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 40 - 44. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Mníšek nad Hnilcom.

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543365>

Prognózy

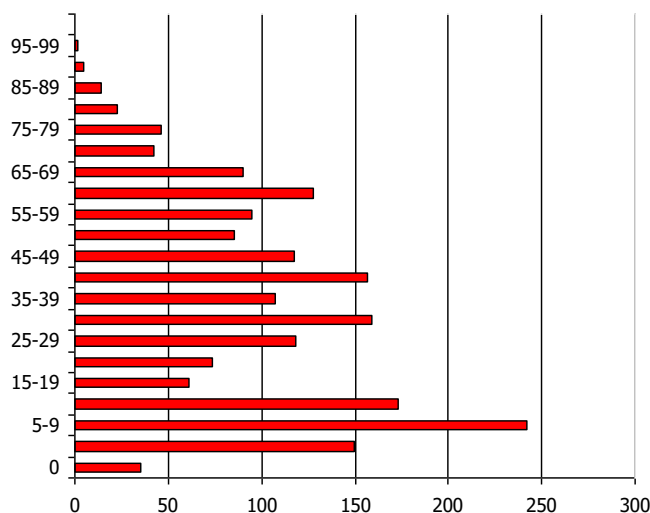
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov hlavne v predproduktívnom a dôchodkovom veku. Do roku 2031 by mal celkový počet obyvateľov stúpnuť na 1924 obyvateľov. K najvyššiemu nárastu by malo dôjsť vo vekovej skupine 1 - 9. Ostatné vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Spolu	1822	1832	1842	1852	1863	1873	1883	1893	1904	1914	1924
0	34	34	34	35	35	35	35	35	35	35	35
1-4	137	138	140	141	142	143	145	146	147	148	150
5-9	181	187	193	199	205	211	218	224	230	236	242
10-14	140	143	146	150	153	156	160	163	166	170	173
15-19	96	93	89	86	82	79	75	72	68	65	61

20-24	113	109	105	101	97	93	89	86	82	78	74
25-29	133	131	130	129	127	126	124	123	121	120	119
30-34	142	143	145	147	149	150	152	154	156	158	159
35-39	114	114	113	112	112	111	110	109	109	108	107
40-44	129	132	135	138	140	143	146	149	151	154	157
45-49	109	110	111	112	112	113	114	115	116	117	117
50-54	96	95	94	93	92	91	90	89	88	87	86
55-59	97	97	97	96	96	96	96	96	95	95	95
60-64	100	103	106	109	111	114	117	120	122	125	128
65-69	72	74	76	78	79	81	83	85	86	88	90
70-74	44	44	44	44	43	43	43	43	43	42	42
75-79	41	42	42	43	43	44	44	45	45	46	46
80-84	25	24	24	24	24	24	23	23	23	23	23
85-89	13	13	13	13	13	13	13	14	14	14	14
90-94	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
95-99	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva
2031

Ďalšie demografické charakteristiky

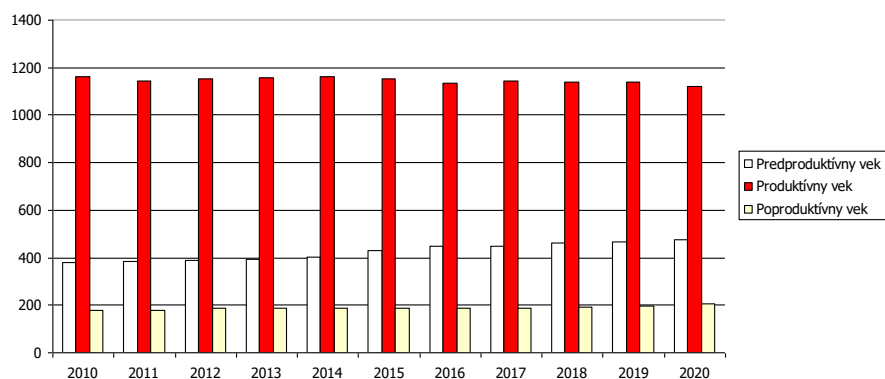
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 26. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 100 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 38.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Predproduktívny vek	378	385	389	392	404	429	449	448	462	467	478
Produktívny vek	1161	1143	1151	1156	1161	1154	1134	1145	1140	1137	1123
Poproduktívny vek	178	180	186	186	186	186	189	188	192	197	204

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

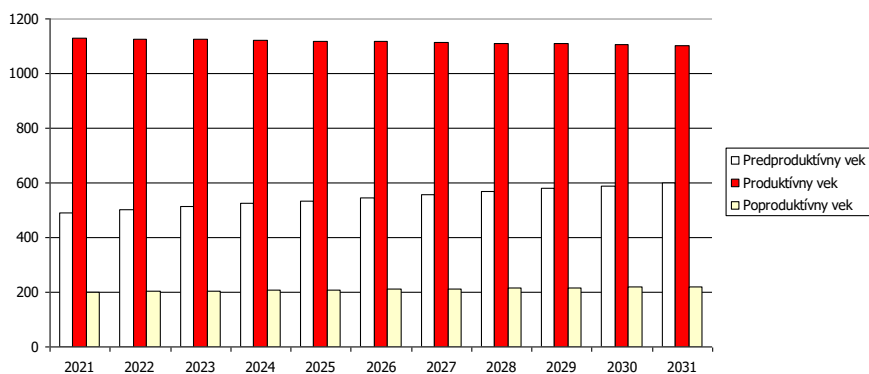

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho a predproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2031.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2031

Do roku 2031 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine predproduktívneho, produktívneho a produktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 20 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2031											
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Predproduktívny vek	491	502	513	524	535	546	557	568	579	590	601
Produktívny vek	1130	1127	1124	1122	1119	1116	1114	1111	1108	1106	1103
Poproduktívny vek	201	203	205	207	209	211	213	215	217	219	221

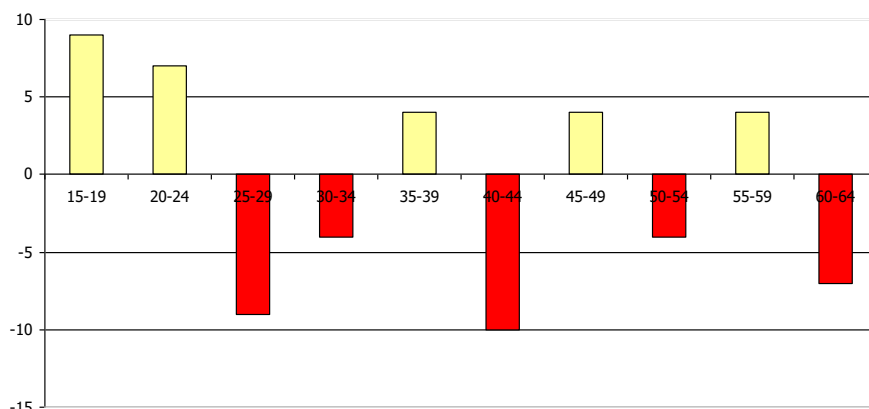
Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 30 do 34 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 50 do 54 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2010 až 2020 bol zaznamenaný v skupine 25 až 34 rokov, 40 - 44, 50 - 54 a od 60 do 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2010 a 2020			
Vek	2010	2020	rozdiel 2020 -2010
15-19	96	105	9
20-24	113	120	7
25-29	133	124	-9
30-34	142	138	-4
35-39	114	118	4
40-44	129	119	-10
45-49	109	113	4
50-54	96	92	-4

55-59	97	101	4
60-64	100	93	-7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so základným vzdelaním 30,34%, bez školského vzdelania je 0,66 %. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním boli zastúpení 5,12 %.

Obyvateľstvo podľa vzdelania			
vzdelanie		počet	podiel (%)
1.)	bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	378	20.81
2.)	základné	551	30.34
3.)	stredné odborné učňovské (bez maturity)	376	20.7
4.)	úplné stredné (s maturitou)	272	14.98
5.)	vyššie odborné vzdelanie	37	2.04
6.)	vysokoškolské	97	5.34
7.)	bez školského vzdelania (15+ rokov)	12	0.66
8.)	nezistené	93	5.12
Spolu		1816	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021,

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra nevyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2019 klesajúci trend.

Nezamestnanosť aj v obci mala za posledných 5 rokov klesajúcu tendenciu. Počet uchádzačov o zamestnanie so zdravotným znevýhodnením je minimálny. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Slovenská republika	12,46	13,59	14,44	13,5	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57
Košický kraj	16,78	18,76	19,58	17,23	15,92	14,39	12,76	9,94	8,17	7,57	10,55
Okres Gelnica	19,14	20,79	24,1	21,29	17,91	16,96	14,95	12,69	9,65	8,66	12,04
Muži	19,72	20,94	23,67	19,61	17,42	16,73	13,4	10,94	7,37	7,1	11,42
Ženy	18,36	20,59	24,69	23,69	18,59	17,28	17,17	15,16	12,63	10,74	12,85

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2020 dosiahla úroveň 12,85 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2012 (23,67 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a rizikóvu skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel výrazne narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2020 klesol podiel na 13,6 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v osobách											
Okr. Gelnica	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
15-24	18,1	20,1	23,6	21,3	19,0	20,0	14,0	13,9	12,9	12,2	13,6
25-34	23,3	24,5	25,1	24,8	25,7	25,3	25,0	24,1	23,4	25,4	25,1
35-49	36,6	35,3	33,5	34,3	36,2	35,7	38,2	36,4	35,6	35,0	34,0
50 a viac	21,9	20,1	17,8	19,5	19,1	18,9	22,8	25,6	28,2	27,4	27,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných od 13 do 18 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky. Z hľadiska dosiahnutého vzdelania tvorili najväčšiu skupinu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Gelnici, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Aktivačné práce					
Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
Vstupný ukazovateľ					
Počet administratívnych pracovníkov	1	1	1	1	1
Výstupový ukazovateľ					
Počet účastníkov aktivačných prác.					
ženy	40	40	30	25	20
muži	15	15	12	10	8
Priem. počet odpracovaných hodín	1100	1100	840	700	560
Výsledkový ukazovateľ					
udržiavané verejné plochy v m2	650000	650000	650000	650000	650000

Zdroj: Mníšek nad Hnilcom, 2021

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne lesníctvo, verejná správa a priemysel. Silne zastúpené je aj doprava a skladovanie. Od roku 2010 sa podiel priemyslu na zamestnaní znížil (14,5 %). Najvýraznejší nárast nastal v prípade vzdelávania.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poľnoh., lesníctvo ...	23,2	18,4	13,7	17,4	18,8	16,6	16,4	13,1	23,8	12,5	26,6
Priemysel spolu	25,6	24,9	19,0	19,8	16,2	25,3	21,1	18,0	15,0	21,9	14,5
Priemyselná výroba	24,7	17,9	14,3	13,5	9,2	19,4	14,2	16,4	13,5	13,9	13,3
Dodávka elektriny, ply...	6,7	6,3	4,0	4,3	4,9	4,2	4,5	4,5	4,3	4,6	3,9
Dodávka vody; čisten...	0,8	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,5
Stavebníctvo	0,8	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Veľkoobchod a mal...	3,6	8,3	12,9	12,0	12,8	11,8	12,3	15,7	12,9	9,2	5,5
Doprava a skladovanie	13,5	12,3	10,8	12,6	13,1	11,6	12,5	15,8	14,6	13,3	10,7
Finančné a poisťo...	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,2	0,3
Administratívne a ...	4,1	3,3	2,7	2,7	2,8	1,9	2,1	2,7	2,0	3,8	3,8
Verejná správa a o....	9,3	15,7	12,8	8,3	12,5	11,8	13,5	13,0	10,0	18,1	16,8
Vzdelávanie	5,8	2,6	11,2	13,1	8,0	7,5	8,4	8,0	8,9	8,2	11,2
Zdravotníctvo a so...	5,7	6,4	6,9	3,5	3,6	2,8	2,6	2,3	1,9	1,7	1,2
Umenie, zábava a re...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Ostatné činnosti	0,3	0,3	4,7	5,0	5,7	5,0	5,3	5,3	5,1	5,6	4,7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v krajskom meste Košice. Pracovné príležitosti priamo v obci ponúka lesnícky a drevospracujúci priemysel, verejný sektor - obecný úrad, materská a základná škola, prípadne komerčné služby a malé výrobné prevádzky.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov bolo zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba (258) a službotvornom sektore (334).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2011)						
	Spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
o. Mníšek nad Hnilcom	784	408	94	258	334	458

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Mníšek nad Hnilcom. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide o 408 obyvateľov, čo tvorí 52 %.

2.8. BÝVANIE

Obec Mníšek nad Hnilcom ako aj ostatné obce mikroregiónu majú charakter cestnej radovej zástavby, potočnej radovej zástavby a hromadnej cestnej zástavby. V súčasnosti je prevládajúcim stavebným materiálom pálená tehla, prípadne pórobetonové tvárnice. V strešnej krytine prevláda škridľa a plechová krytina. Hojne sa vyskytuje aj betónová krytina a asfaltový šindel'. Pôvodný urbanistický pôdorys a štruktúra boli značne narušené novou výstavbou, tak, ako aj výškové zónovanie a architektonické tvaroslovie regiónu. Architektúra novej zástavby je charakteristická prerastaním nových domov s väčším objemom medzi pôvodné prízemné domy. Nové domy sú väčšinou dvojpodlažné s využitím podkroví na obytné účely. Objekty sú zastrešené rôznymi modifikáciami

sedlovej, alebo ihlanovej strechy. Na objektoch občianskej vybavenosti sa často vyskytuje rovná (plochá) strecha, prípadne strecha pultová.

Počet bytov v roku 2021:	535
Počet domov v roku 2021:	488

Štruktúra bytového fondu			
Počet miestností		počet	podiel (%)
1.	1 obytná miestnosť	29	5.42
2.	2 obytné miestnosti	133	0
3.	3 obytné miestnosti	182	34.02
4.	4 obytné miestnosti	92	17.2
5.	5 obytných miestností	48	8.97
6.	6 a viac obytných miestností	38	7.1
7.	Nezistené	13	2.43
Byty spolu		535	

Domový fond podľa obdobia výstavby			
obdobie výstavby		počet	podiel (%)
1.	do roku 1919	116	23.77
2.	1919 - 1945	135	27.66
3.	1946 - 1960	88	18.03
4.	1961 - 1980	85	17.42
5.	1981 - 2000	46	9.43
6.	2001 - 2010	6	1.23
7.	2011 - 2015	2	0.41
8.	2016 a neskôr	0	0
9.	nezistené	10	2.05
Domy spolu		488	

Domový fond podľa typu budovy			
typ budovy		počet	podiel (%)
1.	rodinný dom	462	94.67
2.	bytový dom	9	1.84
3.	polyfunkčná budova	0	0
4.	ostatné budovy na bývanie	8	1.64
5.	neskolaudovaný rodinný dom	0	0
6.	núdzový objekt neurčený na bývanie	0	0
7.	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	1	0.2
8.	ostatné	8	1.64
9.	nezistený	0	0
Domy spolu		488	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2020 klesol ich počet na 92 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Fyz. osoby – podnik.	124	128	114	100	85	75	83	83	82	102	99
Živnostníci	119	123	109	95	80	72	81	80	75	97	92

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 21 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 12 ziskových a 9 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Mníšek nad Hnilcom	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Právnické osoby spolu	22	21	19	24	26	12	13	15	19	20	21
Práv. osoby ziskové	9	8	6	11	13	10	11	11	11	11	12
Práv. osoby neziskové	13	13	13	13	13	2	2	4	8	9	9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov v regióne podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v lesníctva (21,78 %), stavebníctva (31,94 %), obchodu a priemyslu. Pomerne vysoké % (6,48) je orientovaných na odbornú činnosť. Zamestnanosť v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva postupne klesá.

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2 v %											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Poľnohospodárstvo, le...	27,82	26,50	24,15	25,29	27,44	28,10	25,22	22,15	21,72	21,44	21,78
Priemysel spolu	14,95	14,90	15,67	15,36	13,51	13,75	13,86	14,48	14,56	15,25	12,95
Ťažba a dobývanie	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Priemyselná výroba	14,59	14,53	15,21	15,02	13,07	13,29	13,42	14,18	14,24	14,89	12,66
Dodávka vody; čistenie a...	0,30	0,37	0,46	0,34	0,43	0,45	0,44	0,31	0,31	0,36	0,29
Stavebníctvo	18,80	19,47	19,32	18,38	19,54	20,02	22,35	24,32	27,14	29,71	31,94
Veľkoobchod a malo...	21,95	21,98	23,56	22,20	20,98	18,81	18,07	17,27	15,81	14,32	13,61
Doprava a skladovanie	2,43	2,01	2,15	2,28	1,36	1,44	1,40	1,01	1,02	1,08	1,03
Ubytovacie a stravova...	1,72	1,47	1,63	1,61	1,80	1,66	1,55	1,63	1,65	1,58	1,62
Informácie a komunikácia	1,25	1,16	1,11	1,27	1,29	1,44	1,55	1,47	1,65	1,65	1,84
Finančné a poisťovacie ...	1,54	1,71	1,44	1,41	1,29	1,21	1,33	1,70	1,10	0,86	0,81
Činnosti v oblasti nehn...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,08	0,15	0,15	0,16	0,14	0,15
Odborné, vedecké a tech...	3,97	4,33	4,70	5,03	5,32	5,74	6,19	7,13	7,32	6,40	6,48
Administratívne a podp...	1,13	1,95	2,22	2,28	2,30	2,64	2,65	2,79	1,89	2,01	2,65
Vzdelávanie	0,59	0,49	0,39	0,67	0,72	0,68	0,88	0,77	0,87	0,86	0,59
Zdravotníctvo a sociál...	0,30	0,31	0,26	0,47	0,65	0,76	0,52	0,39	0,24	0,29	0,22
Umenie, zábava a rekreácia	0,30	0,43	0,46	0,60	0,50	0,38	0,15	0,23	0,31	0,22	0,22
Ostatné činnosti	3,26	3,30	2,94	3,15	3,23	3,32	4,13	4,49	4,56	4,17	4,12

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v oblasti obchodu, odborných činností, stavebníctve a priemysle. Pomerne silno sú zastúpené aj subjekty v oblasti administratívy.

Podniky podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2 v %											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Poľnohospodárstvo, lesníctvo ...	13,1	12,4	13,6	12,8	13,6	14,5	13,9	13,6	12,4	12,6	12,4
Priemysel spolu	19,1	20,0	18,9	17,1	15,2	16,8	15,6	17,5	18,4	17,7	17,7
Ťažba a dobývanie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,3
Priemyselná výroba	15,6	16,7	15,5	13,7	11,7	13,7	12,8	14,3	15,6	15,0	15,2
Dodávka elektriny, plynu, pary...	2,0	1,9	1,9	1,7	1,6	1,2	1,0	1,3	1,3	1,2	1,1
Dodávka vody; čistenie a odvo...	1,5	1,4	1,5	1,7	1,9	2,0	1,7	1,6	1,6	1,2	1,1
Stavebníctvo	5,5	5,2	5,3	7,7	10,5	12,9	12,2	12,7	11,7	11,7	12,4
Veľkoobchod a maloobchod; o...	35,2	36,7	34,5	34,2	31,9	25,8	29,5	23,4	22,2	19,8	19,2
Doprava a skladovanie	2,0	1,4	1,5	1,3	4,7	4,7	4,2	4,5	5,1	3,9	3,9
Ubytovacie a stravovacie služby	3,5	3,3	2,9	3,0	3,1	2,3	2,4	3,2	4,4	4,5	4,5
Informácie a komunikácia	2,0	2,4	2,9	3,8	3,1	3,9	4,2	4,2	4,1	4,2	3,9
Finančné a poisťovacie činnosti	1,0	1,0	1,0	0,9	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3,0	2,9	2,9	3,8	3,1	2,0	1,7	1,6	1,9	2,1	2,8
Odborné, vedecké a technické ...	2,5	2,9	4,4	3,8	3,5	4,7	4,5	5,2	5,7	6,0	6,8
Administratívne a podporné služby	1,5	1,4	1,5	1,7	1,6	3,1	2,8	4,9	5,1	7,8	7,9
Verejná správa a obrana; povin....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vzdelávanie	2,5	1,9	1,9	1,7	1,9	1,6	1,4	1,3	1,3	1,2	0,8
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	7,5	7,1	7,3	6,8	6,2	6,3	5,9	5,5	5,4	5,4	4,8
Umenie, zábava a rekreácia	1,5	1,4	1,5	1,3	1,2	1,2	1,0	0,6	0,6	0,9	1,1
Ostatné činnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,7	1,6	1,6	2,1	1,7

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Podnikateľská sféra je rôznorodá, niektoré firmy majú už dlhodobé zastúpenie na Slovenskom trhu, iné sú mladšie a svoje miesto si stále upevňujú.

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Mníšek nad Hnilcom, ktorá je začlenená do okresu Gelnica, kraj Košický. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 746,3 ha, z čoho orná pôda zaberá 24,5 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 695,6 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere postupne klesá. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 18,94 %.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% z celkovej výmery	24,41	24,41	24,41	24,41	24,41	18,86	18,91	18,94	18,94	18,94	18,94
Pol'. pôda - spolu	962,8	962,8	962,8	962,8	962,8	743,4	745,2	746,3	746,3	746,3	746,3
- orná pôda	59,3	59,3	59,3	59,3	59,3	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5
- záhrada	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,1	26,1	26,1	26,1	26,1	26,1
- ovocný sad	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- tr. trávny porast	873,6	873,6	873,6	873,6	873,6	692,8	694,5	695,6	695,6	695,6	695,6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Na katastrálnom území obce Mníšek nad Hnilcom sa poľnohospodárskou výrobou zaoberá: **Pol'nohospodárske družstvo Obnova** so sídlom v Mníšku nad Hnilcom (plocha hospodárskeho dvora je 10,82 ha - ochranné pásmo 150m od objektov ustajnenia), ktoré sa zaoberá: rastlinnou výrobou (obhospodaruje 950 ha pôdy, z toho poľnohospodárska pôda predstavuje 867 ha) a živočíšnou výrobou - v areáli hospodárskeho dvora je ustajnených cca. 250 ks hovädzieho dobytká z toho cca. 100 ks dojníc a 250 ks jalovíc. Cca. 300 ks oviec a jalovice sú v lete na pastve a sú ustajnené mimo hospodárskeho dvora) (ÚPO, 2010, s. 20).

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky a viacročné krmivá.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zrniny spolu	1,39	1,62	2,45	1,61	1,69	2,06	2,17	2,42	1,99	2,2	3,07
Obilniny	1,39	1,62	2,45	1,61	1,69	2,06	2,17	2,42	2	2,2	3,23
Zemiaky	4,83	3,83	19,7	19,29	25,39	18,54	10,8	17,49	15,56	7,93	9,49
Viacročné krmo.	6,06	7,36	3,18	6,83	3,61	5,04	7,88	4,91	6,65	8,79	3,74

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Živočišna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Gelnica. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a oviec.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. Gelnica	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A	28,4	27,9	28,2	26,4	28,5	30,2	30,6	34,1	32,3	31,4	34,6
B	13,6	13,6	14,4	14,3	14,7	15,8	16,5	19,1	18,2	17,6	17,6
C	93,7	101,1	102,7	96,9	98,9	93,7	94,6	88,5	84,4	74,9	68,3
D	43,8	116,7	133,0	122,9	132,2	145,2	148,7	150,7	154,9	165,5	43,6
E	1732,6	1651,3	2150,0	1474,8	7880,7	4601,8	4746,3	4838,4	4744,2	4774,2	4773,2
F	1547,2	1633,5	1607,4	1458,9	1613,2	1740,2	4727,3	4818,9	4724,6	4754,2	4752,9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

Priemyselná výroba

V súčasnosti sa v obci Mníšek nad Hnilcom aktivitami výrobného charakteru (sekundárny sektor) zaoberajú tieto subjekty: drevospracujúci priemysel: - Ekotrada, spol.s r.o. (píla), GO - HO drevorez, spol. s r.o. Prakovce- prevádzka Mníšek nad Hnilcom (píla), Murcko (píla), Lesy SR š.p. (mechanizačný drevosklad) a Energo - aqua, a.s. Trenčín (malá vodná elektrárň) (ÚPO, 2010, s.22)

Obchod a služby

Maloobchodné zariadenia a služby v obci Mníšek nad Hnilcom sú zastúpené: potravinárske maloobchodné zariadenia: veľkopredajňou potravín v centrálnej časti obce (predajná plocha 176 m²), predajňou potravín pri rímskokatolíckom kostole (v súčasnosti nevyužitá), dvoma predajňami potravín v rodinných domoch smerom na Smolník, predajňou potravín a miešaného tovaru smerom na Švedlár, predajňou mäsa a údenín, predajňou ovocia a zeleniny, cukrárňou a lahôdkami, nepotravinárske maloobchodné zariadenia : tieto sa nachádzajú prevažne v centrálnych priestoroch obce a sú to: v spoločnom objekte predaj kvetín, pohrebné služby a second-hand, papierníctvo, drogéria, farby-laky, domáce potreby, železiarstvo, stavebniny, tabak, predaj krmív, obuv, odevy, obuv- predajňa PD Mníšek nad Hnilcom a Esenex, spol. s r.o. Spišská nová Ves (predaj palív a stavebnín) (ÚPO, 2010, s.19).

Lesné hospodárstvo

Lesy predstavujú v krajine najvýznamnejší ekostabilizačný prvok. Lesnatosť katastrálneho územia obce Mníšek nad Hnilcom je 69%. Obhospodarovaná lesná pôda má výmeru 2 833 ha. Lesné porasty tvorí zmiešaný le, ktorý je síce zasiahnutý imisiami, ale je relatívne dobrom zdravotnom stave. Ochrana lesných zdrojov sa zabezpečuje Zákomom NR SR č.326/2005 Z.z o lesoch v znení neskorších predpisov. Na katastrálnom území obce Mníšek nad Hnilcom sa nachádzajú okrem hospodárskych lesov aj lesy ochranné (vyznačené vo výkrese č.6 grafickej časti). Na katastrálnom území obce Mníšek nad Hnilcom lesy obhospodarujú: Obecné lesy Mníšek nad Hnilcom, spol. s r.o. , ktoré zamestnávajú 11 pracovníkov (sezónne aj 40 pracovníkov). V súčasnosti je platný nový lesný hospodársky plán (ÚPO, 2010, s.20).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a

základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola a základná škola.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Mníšek nad Hnilcom. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálnu – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola je rozdelená do 2 tried v ktorých vyučujú 4 učiteľky. V roku 2020 bolo evidovaných v materskej škole 39 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2010 do roku 2020.

Materská škola	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	23	21	25	25	37	39	37	35	31	35	39
MŠ - štátne - triedy	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
MŠ - štátne - učiteľia	2	2	2	2	4	4	3	3	3	3	4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Prioritne najúspešnejšia s najdlhšou históriou je výchova k environmentálnemu cíteniu. Špecifickosť prírodného prostredia a možnosti exteriéru umožňujú deťom získavať skúsenosti s reálnymi predmetmi, javmi a situáciami.

Základná škola

Areál školy tvorí dvojposchodová budova školy, školský dvor, telocvičňa, ktorá je s budovou školy spojená prechodovou chodovou, viacúčelové ihrisko. Budova školy je zateplená, s novou strechou a plastovými oknami. Prechodová chodba, ktorá spája telocvičňu s budovou školy bola zrekonštruovaná minulý školský rok. V školskom roku 2018/2019 bola zrekonštruovaná telocvičňa a sociálne zariadenia. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie: triedy vybavené interaktívnymi tabuľkami, odborné učebne – chémia, fyzika, biológia, telocvičňa s upraveným bezpečným povrchom vybavená potrebným náradím a cvičebným náčiním, pracovné učebne s potrebným vybavením – technika (školská dielňa), informačno-komunikačné centrum (knihnica, dve učebne informatiky), priestory pre aktívne využitie voľného času, relaxáciu a spoločné činnosti, priestory pre hromadné stretávanie žiakov celej školy alebo tried, učiteľov, rodičov, priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní, priestory pre prípravnú prácu učiteľa, jeho relaxáciu, priestory pre uloženie pomôcok, priestory pre vedenie školy (miestnosť riaditeľa školy, miestnosť zástupcu riaditeľa školy, miestnosť výchovného poradcu školy) s náležitým zariadením a vybavením, priestory pre nepedagogických pracovníkov s príslušným vybavením (miestnosť pre ekonomický úsek, miestnosť pre upratovačky, miestnosť pre školníka, miestnosť pre kuchárky, miestnosť pre vedúcu školskej jedálne) s náležitým zariadením a vybavením, priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne), priestory pre hygienu žiakov a učiteľov, spoločné stravovanie, pre riešenie zdravotných problémov, ďalšie pomocné priestory pre zaistenie chodu školy, škola je vybavená aj materiálno-technickými pomôckami – učebnice, didaktické pomôcky, informačná a komunikačná technika, doplnková literatúra (11.6.2021, <https://cloud7o.edupage.org/cloud?z%3AZHgJMjKiGsW6bqecSeTtmQ7OrP%2Btt0iVvB2isa4qaMi%2FT7sc9XwhZGSvF2iGMgxM>).

V škole sa nachádza 13 tried, v ktorých sa vyučuje 203 detí. Počet detí v základnej škole postupne narastá. V škole vyučujú 16 pedagogickí zamestnanci.

Základná škola	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	178	174	174	164	164	170	189	194	202	201	203
ZŠ - štátne - triedy	10	10	11	10	10	11	12	11	13	13	13
ZŠ - štátne - učitelia	15	16	16	15	15	16	17	16	18	17	16

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Školský klub ponúka zmysluplné využitie voľného času detí, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole. V rámci neho žiaci môžu vykonávať záujmovú činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia. Realizované aktivity sú zamerané na uspokojovanie a rozvíjanie záujmov žiakov v čase mimo vyučovania a na ich prípravu na vyučovanie.

Školské jedálne											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kapacita	100	100	100	100	100	80	88	104	104	140	140
Stravníci	134	128	132	126	123	136	152	195	184	273	186

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Školská jedáleň má kapacitu 140 osôb. V roku 2020 bolo v školskej jedálni 186 stravníkov.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Gelnici, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec. V obci nie je vybudovaný domov dôchodcov.

Opatrovateľská služba v obci					
Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
Vstupný ukazovateľ					
počet opatrovateľov	4	5	7	5	4
Výstupový ukazovateľ					
počet obyvateľov odkázaných na opatrovateľskú službu					
do 18 rokov					
od 19 - 60					
od 61 rokov	4	6	8	6	4
počet vydaných jedál za mesiac	800	800	800	800	800
Výsledkový ukazovateľ					
počet klientov za mesiac	40	40	40	40	40

Zdroj: Mníšek nad Hnilcom, 2021

Obec Mníšek nad Hnilcom, pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti, zabezpečuje sociálne služby pre občana, ktorý je odkázaný na sociálnu službu a to formou Opatrovateľskej služby a Odľahčovacej služby. V rámci Opatrovateľskej služby pôsobia 3 opatrovateľky, ktorých financuje obec a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, pričom záujem o tieto služby je v súčasnosti vyšší ako súčasné možnosti. Predovšetkým v radoch miestnej rómskej komunity pôsobia 2 terénni sociálni pracovníci. Mníšek nad Hnilcom poskytuje stravu a palivového dreva od roku 2014. Dôchodcom v Obecnej reštaurácii poskytuje zľavu zo stravej jednotky pri osobnom odbere a zľavu zo stravej jednotky pri požiadavke donášky do domu. Rovnako poskytuje zlacnené palivové drevo poberateľovi starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku, 55 a viacročnému poberateľovi vdovského/vdoveckého dôchodku, 50 a viacročnému poberateľovi invalidného dôchodku, ak je vlastníkom preukazu ZŤP a rovnako poberateľovi invalidného dôchodku ak je vlastníkom preukazu ZŤPs (PHRSR, 2015, s.22).

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie

Okres Gelnica	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zariadení	6	6	6	6	8	8	9	8	9	7	7
P.m. k 31.12 spolu	297	301	298	292	322	347	365	347	357	326	370
P.m. v zar. pre seniorov	61	37	37	33	41	85	73	51	61	51	101
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	46	53	53	54	86	86	116	130	199	184	153
P.m. v d. soc. služ. pre PDE	86	76	76	77	79	79	46	38	21	15	12
P.m. v detských domovoch	54	54	52	46	50	51	54	56	-	-	-

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2021

Charakteristika cieľových skupín:

Podiel osôb potrebných pomoc pri sebaobsluže podľa miery závislosti						
vek	% závislých osôb	% minimálne závislých	% ľahkej závislosti	% strednej závislosti	% ťažkej závislosti	
65 - 69	10	20	35	20	15	
70 - 74	10	0	40	30	20	
75 - 79	0	10	10	40	40	
80 - 84	0	5	25	30	40	
85 - 89	0	0	5	45	50	
90 a viac rokov	0	0	0	0	100	
Druh zdravotného postihnutia						
	počet	ženy	muži			
Zrakové postihnutie / z toho ťažko	200/10	170/8	30/2			
Sluchové postihnutie / z toho hluchí	300/30	100/10	200/20			
Poruchy reči	30	15	15			
Mentálne postihnutie	100	80	20			
Poruchy pohybového ústrojenstva	300	180	120			
Osoby na vozíku	20	15	5			
Diabetici	500	300	200			
Epilepsia	50	20	30			
Psoriáza	150	50	100			
Chronicky choré deti	150	100/10	50			
Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie						
	počet					
bezdomovci	10					
matky s deťmi	10					
ľudia po výkone trestu	5					
drogový závislí	50					
alkoholici	300					
Ukazovateľ						
	počet					
počet evidovaných rodín						
počet evidovaných detí						
Ukazovateľ						
	počet					
Počet maloletých detí s poruchami správania	200					
Počet mladistvých delikventov	150					
Počet detí v náhradnej starostlivosti	5					
Počet pestúnskych rodín	0					
Počet detí v pestúnskej starostlivosti	0					

Zdroj: OcÚ Mníšek nad Hnilcom, 2021

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na

Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znížovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znížovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individuálna poskytovanie sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- konceptný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Sieť zdravotníckych zariadení v obci Mníšek nad Hnilcom reprezentuje Obvodné zdravotné stredisko (potrebná rekonštrukcia objektu) s ambulanciou praktického lekára pre dospelých, ambulanciou praktického lekára pre deti a dorast a zubnou ambulanciou (PHRSR, 2015, s.22).

Zdravotnícke zariadenia v obci											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
B	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
C	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
D	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
A - Lekárne a výdajne liekov											
B - Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých											
C - Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti											
D - Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga											

Zdroj: ŠÚ SR, 2021, DaciaCubes,

2.13. ŠPORT

Športové aktivity obce sú koncentrované na futbalové ihrisko TJ Baník Mníšek nad Hnilcom (potrebná rekonštrukcia hracej plochy, šatní, spŕch a tribúny pre divákov), motokrosový areál prevádzkovaný miestnym Automotoklubom, kde sa v roku 2015 uskutočnili preteky v rámci seriálu Medzinárodných majstrovstiev Slovenskej republiky a miestne klzisko (potrebná rekonštrukcia). Medzi pravidelné športové podujatia v obci patria predovšetkým Turistický výstup Zbojnícka skala – Kloptaň (organizátor Obecné poľovnícke združenie Mníšek), Šachový turnaj o majstra obce, Veľkonočný volejbalový turnaj (organizátor Komisia športu pri Obecnom zastupiteľstve) i Futbalový turnaj Spitzenberg cup (PHRSR, 2015, s.21).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchlá chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24		52	45
25-39		36	43
40-54		39	39
55-69		38	36
70+		18	48

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Obyvateľom obce Mníšek nad Hnilcom je na organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí k dispozícii Kultúrny dom (s viacúčelovou sálou v minulosti využívanou ako kino s kapacitou 300 osôb) i viacúčelová sála v objekte Obecného úradu (s kapacitou 200 miest). Rovnako je obyvateľom obce k dispozícii Obecná knižnica. V obci Mníšek nad Hnilcom rovnako vyvíja činnosť Miestna skupina Karpatsko – nemeckého spolku pričom Spolok organizuje pravidelné výstupy ku krížu, Deň matiek, Deň detí, mikulášske a vianočné posedenia a mnohé iné akcie, na ktorých vystupuje spevokol pod vedením p. Jána Königa. Spolku sa podarilo za pomoci nemeckej vlády podarilo zachrániť chátrajúci

dom v strede obce, ktorý po rekonštrukcii slúži ako Dom stretnutia regiónu Dolný Spiš, pričom v jeho interiéri sa nachádza sála, knižnica a ďalšie miestnosti, slúžiace na iné účely. V obci Mníšek nad Hnilcom pôsobia miestne organizácie Slovenského červeného kríža a Slovenského zväzu zdravotne postihnutých i Dobrovoľný hasičský zbor.

V obci pôsobí Dychová hudba Posaunenchor.

Medzi najvýznamnejšie tradičné kultúrne – spoločenské podujatia organizované v obci Mníšek nad Hnilcom patria Deň obce, Šachový turnaj o majstra obce, Tradičný fašiangový ples Obecnéj reštaurácie, Hasičská katarínska zábava i Vianočné trhy. Obecný úrad pravidelne, v štvrtročnom intervale (v marci - Jarné, v júni - Letné, v septembri - Jesenné a v decembri - Zimné), vydáva Obecné noviny Moja Dedina (PHRSR, 2015, s.22).

Verejná knižnica

Obecná knižnica sa nachádza na prvom poschodí Kultúrneho domu obce Mníšek nad Hnilcom. Otvorená býva každý utorok od 15:00 do 17:00. Záujemcovia o služby obecnéj knižnice sa môžu zaregistrovať u vedúcej knižnice priamo na mieste a následne si môžu požičať ktorýkoľvek z 5056 knižných titulov.

V knižnici je evidovaných cca. 52 stálych čitateľov.

Verejná knižnica											
Obec Mníšek nad Hnilcom	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	4 869	4 859	4 864	4 829	4 829	4864	4 939	5 002	5 041	5056	5056
Počet užívateľov	44	66	43	48	49	46	46	48	50	50	52

Zdroj: ŠÚ SR, 2021, DacaCubes,

Kultúrne spolky

Karpatsko-nemecký spolok (KNS)

V roku 1990 pár nadšencov pod vedením p. Eriky Königovej založilo miestnu skupinu KNS, ktorej úlohou bolo pozdvihnutie tradícií materinského jazyka a kultúry karpatských Nemcov. Založenie spolku nebolo niektorými ľuďmi správne pochopené a jeho činnosť bola prijímaná s rozpakmi. Postupne si však získal dôveru a výraznou aktivitou potvrdil svoju životaschopnosť. Na začiatku patrili medzi hlavné aktivity spolku návrat k materinskému jazyku formou jazykových kurzov a založenie spevokolu. Významná bola aktivita pri obnovení kríža na Špicbergu, v spolupráci s Obecným úradom, aj pri postavení kríža obetiam vojny v spolupráci s krajanmi. Spolku sa podarilo za pomoci nemeckej vlády zachrániť chátrajúci dom v strede obce. Po rekonštrukcii slúži ako Dom stretnutia regiónu Dolný Spiš. V interiéri sa nachádza sála, knižnica a ďalšie miestnosti, slúžiace na iné účely. Neskôr bol k domu pribudovaný byt domovníka a v roku 2001 bolo dokončené športové ihrisko. Vďaka krajanom z Nemecka sa nadviazala spolupráca s Küffhäuser-kamaradschaft, ktorí nás každoročne navštevujú. Spolok organizuje pravidelné výstupy ku krížu, deň matiek, deň detí, mikulášske a vianočné posedenia a mnohé iné akcie, na ktorých vystupuje spevokol pod vedením p. Jána Königa. Miestna skupina patrí k najväčším organizáciám v rámci regiónu Dolný Spiš (12.7.2021, <https://www.mnisek.sk/spolky-zdruzenia/karpatsko-nemecky-spolok.php>).

Pohrebné podporné združenie

Dňa 11. marca 1928 bolo v Betliari založené Pohrebné podporné združenie. Cieľom združenia bolo vzájomné podporovanie sa členov v prípade úmrtia a zabezpečenie slušného pohrebu zosnulého. V Mníšku si 1. augusta 1934 založilo miestnu pobočku štrnásť občanov. Predsedom sa stal Johann Bakay, tajomníkom Josef Witkovský a pokladníkom Anton Kluknavský. Výbor sa na prvej schôdzi uzniesol, že novoprijatý člen je povinná zaplatiť zápisné vo výške 6 korún, za legitimáciu 1 korunu a mesačný príspevok 3 koruny. Spolok pretrval do dnešných dní, jeho zástupcovia vzdávajú svojim členom pri pohrebe poslednú úctu sklonenou zástavou (12.7.2021, <https://www.mnisek.sk/spolky-zdruzenia>).

Dobrovoľný hasičský zbor

Časté požiare podnietili vytvorenie dobrovoľného hasičského zboru, ktorý v Mníšku vznikol 19. mája 1878. Cvičili každú nedelňu ráno od piatej hodiny, v zimných mesiacoch každú druhú nedelňu od druhej hodiny popoludní. Dňa 18. septembra vypukol požiar na Concordii, ktorý členovia zboru uhasili a za obetavosť dostali od majiteľa 70 zlatých. V ďalších rokoch činnosť prerušil iba počas I. svetovej vojny a bol obnovený až v roku 1921 zvolením nového vedenia. Dňa 18. novembra 1922 dostal zbor zástavu s nápisom „Gott zur Ehr, den Nächsten zur Wehr“ (Na česť Bohu a blížnemu na obranu). Dňa 5. júla 1934 zakúpila obec motorovú striekačku za 44 500 korún. V roku 1944 bolo zakúpené staršie auto, ktoré slúžilo aj ako sanitka. Dňa 13. mája 1945 činnosť zboru obnovili L. Abramovský a R. Trebuna. V roku 1949 bol do funkcie veliteľa zvolený L. Müller, ktorý túto funkciu zastával do roku 1971. V roku 1976 bolo zboru pridelené hasičské auto CAS-16 a v roku 2010 Iveco Magirus TSF-W (12.7.2021, <https://www.mnisek.sk/spolky-zdruzenia>).

Jednota dôchodcov Slovenska

Základná organizácia (Jednota dôchodcov Slovenska) JDS bola v Mníšku nad Hnilcom založená 11.12.2018 za účasti 15 zakladajúcich členov. V súčasnosti má základná organizácia 90 členov (12.7.2021, <https://www.mnisek.sk/spolky-zdruzenia>).

Kultúrne pamiatky

Rímskokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža, jednodňová klasicistická stavba s polkruhovo ukončeným presbytériom a predstavanou vežou z roku 1820. Stojí na mieste staršej stavby zo 17. storočia, z ktorej sa zachovala veža. Interiér je zaklenutý pruskou klenbou. Výmalba interiéru z obdobia vzniku kostola je dielom maliara Hüttnera. Oltár je tirolská eklektická práca z konca 19. storočia.[4] Organ pochádza zo začiatku 19. storočia. Fasády kostola sú členené lizénovými rámami, veža s korunnou rímsou s terčíkom je ukončená zvonovitou helmicou.

Evanjelický kostol, jednodňová klasicistická tolerančná stavba so segmentovým ukončením presbytéria a predstavanou vežou z roku 1787. V roku 1901 bol rozšírený o vežu. Nachádza sa tu klasicistický oltár s obrazom Kristus na Olivovej hore od I. Revesza z roku 1901 a kazateľnica z roku 1792. Organ je z roku 1912.[5] Fasády kostola sú členené lizénovými rámami, priečelie je ukončené prelamaným štítom. Veža má nárožnú rustiku, polkruhovo ukončené okná majú šambrány, veža je ukončená ihlancovou helmicou (15.7.2021, https://sk.wikipedia.org/wiki/Mn%C3%AD%C5%A1ek_nad_Hnilcom).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Ubytovacím zariadením je v Mníšku nad Hnilcom len turistická ubytovňa Združenia technických a športových činností (s kapacitou 40 lôžok) – v súčasnosti nevyužívaná. Sezónne sa využívajú 2 chaty v lokalite „Suchá dolina“ s kapacitou 20 lôžok patriace Združeniu technických a športových činností.

Chaty Alpiny

Objekt sa skladá z dvoch rovnakých chat (2x 7 lôžok):
1 samostatná izba na poschodí (7 lôžok)
spoločenská miestnosť s jedálenským stolom
vybavená kuchynka (elektrický sporák, chladnička,
rýchlovarná kanvica)
sociálne zariadenie (umývadlo, sprchovací kút)
sociálne zariadenie (umývadlo, WC)

Občanom Mníška ponúka:
miestnosť na odkladanie bicyklov a lyží
krytý prístrešok s posedením
posedenie s ohniskom a grilom
bezplatné parkovanie áut v uzavretom priestore
prevádzka okrem zimného obdobia

Ubytovanie sa nachádza v tichom lesnom prostredí a je vhodné pre rodiny s deťmi a ľudí vyhľadávajúcich klud a pokoj. Ubytovaným hosťom ponúkame bezplatnú pomoc pri plánovaní túr a výletov do okolia (11.7.2021, <https://www.mnisek.sk/sluzby-firmy/ubytovanie.php>).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V obci sa teplé jedlá v súčasnosti podávajú len v reštaurácii (+ kaviareň+ výčap piva), nachádzajúcej sa v spoločnom objekte s Obecným úradom, ktorá poskytuje aj zamestnanecké stravovanie (kapacita 48 stoličiek). Reštaurácia je zariadením OcÚ. Spoločenská sála v objekte OcÚ má kapacitu 200 stoličiek a usporadúvajú sa tu spoločenské podujatia spojené s podávaním jedál. V súčasnosti sa neprevádzkujú ďalšie jestvujúce zariadenia : hostinec „Pri stanici“ , ktorý má kapacitu 48 stoličiek (100m² odbytovej plochy) a reštaurácia v areáli Združenia technických a športových služieb (s kapacitou 48 stoličiek) (ÚPO, 2010, s.19).

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Svojej polohe vďaka obec Mníšek nad Hnilcom za prekrásnu prírodnú scenériu obklopujúcu samotnú obec. V diaľkových pohľadoch sa z príjazdovej cesty z Gelnice uplatňuje ako dominanta obce evanjelický kostol s prírodnou scenériou Ostrého vrchu v pozadí, ako aj katolícky kostol v priestore námestia s verejnými stavbami - radnicou a požiarnou zbrojnicou. Návštevníka zaujme aj cenný vidlicový pôdorysný tvar historického jadra obce. Obec Mníšek nad Hnilcom je súčasťou Gotickej cesty a dvoch navrhovaných trás Európskej železnej cesty (EŽC) charakterizovaných baníckou a hutníckou činnosťou (bližšie popísané sú v nasledujúcej kapitole- cestovný ruch). Turistický chodník č. 5722 (zelená značka) vedie zo železničnej stanice Mníšek nad Hnilcom smerom na Kloptáň (juhovýchodne od k.ú. obce), kde sa napája na Cestu hrdinov SNP (červená turistická značka) - E8. Severnou hranicou katastra obce Mníšek nad Hnilcom prechádza hrebeňový turistický chodník č. 5750 (zelená značka) vedúci z Tepličky (1km JV od Spišskej Novej Vsi) cez Plejsy a Kropachy až k priesmyku Branisko. Obec Mníšek nad Hnilcom však nie je na tento turistický chodník napojená. Katastrálnym územím obce Mníšek nad Hnilcom (jeho západnou časťou) prechádza nadregionálny biokoridor NB/7, jeho strednou časťou regionálny biokoridor- alúvium rieky Hnilec a potoka Smolník. Katastrálne územie obce Mníšek nad Hnilcom (s výnimkou zastavaného územia obce) sa nachádza v Chránenom vtáčom území SKCHVU036 Volovské vrchy. Podľa základnej koncepcie turizmu a rekreácie Košického kraja obec patrí do navrhovaného rekreačného celku (RÚC) IV. Volovské vrchy s možnosťou týchto rekreačných činností: turistika, cykloturistika, zimné športy, rybolov, poľovníctvo, poznávanie kultúrnych pamiatok a prírody, vidiecky turizmus. V súčasnosti existujú v Mníšku nad Hnilcom dve poľovnícke združenia: PZ Mníšek č. I, ktoré obhospodaruje revír severne od obce, od hranice chotára so Švedlárom po hranicu s Helcmanovcami a PZ č. II, obhospodarujúce lesy južne od obce. Poľovnícke revíry sú súčasťou XXI. Jelenej oblasti Smolník. Kolektív členov PZ I si prenajal od obce, ktorá je vlastníkom revíru, zmiešaný poľovnícky revír o výmere 2206 ha . Poľovnícky revír je orientovaný na odstrel jelenej, srnčej a diviacej zveri. Dobré zazverenie revíru je výsledkom množstva práce a veľkej starostlivosti. V súčasnosti však dochádza k poklesu stavov zveri. Je to zapríčinené premnožením vlkov, ale aj tým, že družstvo zmenšilo plochy poľnohospodárskych plodín, kde sa zver prikrmovala. V súčasnosti je v Mníšku 19 členov Slovenského rybárskeho zväzu. Vody Smolníckeho potoka sú však znečisťované banskými vodami, takže v konečnom dôsledku sa znižuje kvalita vody aj v rieke Hnilec. Rybárska činnosť sa podieľa aj na tvorbe a ochrane životného prostredia. Možnosti športového a kultúrneho vyžitia, ako aj ubytovacie možnosti v obci a jej katastri sú popísané v predchádzajúcich kapitolách. Možnosti ubytovania však nie sú v plnej miere využívané. Obec je a môže byť z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov miest Gelnica, Rožňava a širokého

okolia. Obec atraktívna predovšetkým pre jej: prírodný potenciál a krajinu, priaznivé podmienky pre cykloturistiku, turistiku a zimné športy, možnosti chatárenia a chalupárenia (ÚPO, 2010, s.25).

Obec Mníšek nad Hnilcom je pôvodným stredovekým banským mestečkom ležiacim na „Európskej železnej ceste“ (EŽC). Po vzore západných štátov Európy formou kultúrnej turistiky prezentuje miesta ťažby, výroby a spracovania železa na území Slovenska. Na území Košického samosprávneho kraja (KSK) má navrhnuté 3 trasy charakterizované baníckou a hutníckou činnosťou, ktorá mala mimoriadny význam pri osídľovaní nášho kraja (návrh je pripravený združením „Železná cesta“ založeným Slovenským technickým múzeom, Slovenskou hutníckou spoločnosťou a Hutníckou fakultou Technickej univerzity v Košiciach). Mníšek nad Hnilcom je súčasťou dvoch týchto trás.: trasa č. I: Košice – Moldava nad Bodvou – Medzev – Štós – Smolník – Mníšek nad Hnilcom – Prakovce – Gelnica – Krompachy – Ružín – Košice a trasa č. III: Mníšek nad Hnilcom – Švedlár – Nálepko – Hnilčík (Roztoky, Grétla, Bindt) – Novoveská Huta – Spišská Nová Ves – Markušovce – Rudňany – Krompachy – Kluknava – Jaklovce – Opátka – Košice. V obci Mníšek nad Hnilcom preto v ÚPN-O navrhujeme zrekonštruovať v centre chátrajúci objekt na účely pamätnej izby „Európskej železnej cesty“ s priestormi na semináre a pod. (vid' výkres č.1 grafickej časti- objekt č.89). Obcou Mníšek nad Hnilcom prechádza aj „Gotická cesta“. Regionálne združenie cestovného ruchu Spiš-Gemer so sídlom v Levoči vyvíja svoje aktivity na území KSK pomocou siete propagačných sietí a kancelárií. Doporučujeme umiestnenie informačnej kancelárie v centre obce Mníšek nad Hnilcom (upresní sa v ďalších stupňoch PD). Vzhľadom na svoju históriu, prírodné danosti, ako aj úžasnú čínorodosť obyvateľov obce v rôznych kultúrnych a športových spolkoch, združeniach a kluboch (vid' kapitola kultúrne zariadenia) má obec veľmi vhodné predpoklady na rozvoj v oblasti cestovného ruchu (ÚPO, 2010, s.25).

Katastrálnym územím obce Mníšek nad Hnilcom prechádzajú nasledovné značené cyklotrasy:

HCM Hnilcká cyklomagistrála v trase Dedinky – Mlynky – Hnilec – Nálepko – Švedlár – Mníšek nad Hnilcom – Mníšek nad Hnilcom – Prakovce – Gelnica – Mária Huta – Jaklovce – Margecany;

Okruh č. 12 – Kategória Šport v trase Krompachy – Pod Krompašským vrchom – Plejsy-chaty – Plejsy-Priehyba – Gelnica – Hutno – Prakovce – Mníšek nad Hnilcom – Mníšek nad Hnilcom – Švedlár – Nálepko – Závadské skalky – Závadka – Smrečina – Rovná lúka – Pod holým vrchom – Poráč – Ploštiny – Slovinky – Krompachy;

Okruh č. 18 – Kategória Expert v trase Gelnica – Prakovce – Mníšek nad Hnilcom – Mníšek nad Hnilcom – Švedlár – Nálepko – križovatka – Závadské skalky – Závadka – Smrečina – Rovná lúka – Pod Holým vrchom – Poráč – Ploštiny – Slovinky – Krompachy – Plejsy-chaty – Plejsy-Priehyba – Sedlo pod Krompašským vrchom – Gáborova chata – Gelnica.

Katastrálnym územím obce Mníšek nad Hnilcom sú trasované nasledovné turisticky značené chodníky (TZCH):

Zelený turisticky značený chodník (TZCH) 5722 – trasa začína na železničnej stanici v obci Mníšek nad Hnilcom, smeruje z východnej časti na juhovýchod na Hutnú hoľu (1 093,6 m n. m.) s ukončením trasy na vrchole Kloptaň (1 153,3 m n. m.), kde sa pripája na trasu červeného TZCH 0901 (E8 - Cesta hrdinov SNP).

Zelený TZCH 5750 – trasa začína na železničnej stanici v meste Krompachy, smeruje okrajom areálu lyžiarskeho strediska Krompachy – Plejsy na Krompašský vrch (1 024,8 m n. m.), pokračuje hrebeňom Hnilckých vrchov cez Bukovec (1 026,7 m n. m.), následne cez obec Závadka, miestnou časťou obce Hnilčík Bindt a okrajom obce Teplička s ukončením trasy na železničnej zastávke Teplička nad Hornádom (PHRSR, 2015, s.23).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2016 – 2020

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2016	2017	2018	2019	2020
Bežné príjmy					
Bežné výdavky					
Prebytok/schodok					
Kapitálové príjmy					
Kapitálové výdavky					
Prebytok/schodok					
Prebytok/schodok bež. a kap. rozp.					
Príjmy finančných operácií					
Výdavky finančných operácií					
Rozdiel finančných operácií					
Rozdiel celkového rozpočtu					

Zdroj: OcÚ Mníšek nad Hnilcom, 2021

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Mníšek nad Hnilcom je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Mníšek nad Hnilcom. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠŠS	Mníšek nad Hnilcom
Sídlo matričného úradu	Gelnica
Sídlo pracoviska daňového úradu	Gelnica
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Gelnica
Sídlo Okresného súdu	Gelnica
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Gelnica
Sídlo pracoviska okresného úradu	Gelnica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Gelnica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Gelnica
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Gelnica
ŠÚ SR	

2.20 BEZPEČNOSŤ

Prácu polície v obci Mníšek nad Hnilcom v súčasnej dobe zabezpečuje pre občanov Obvodné oddelenie Policajného zboru v Gelnici. Táto činnosť je upravená nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje činnosť obvodných oddelení Policajného zboru. Pri uskutočňovaní svojho poslania plní obvodné oddelenie úlohy najmä na úseku: ochrany verejného poriadku, boja proti trestnej činnosti odhaľovania a objasňovania priestupkov, odhaľovania a objasňovania trestných činov, stálej služby s cieľom zabezpečiť akcioskopnosť a potrebný kontakt s verejnosťou, obchádzkovej služby s cieľom zabezpečiť plnenie základných úloh policajného zboru. Oznamuje sa: narušenie verejného poriadku, spáchanie priestupku na nich alebo ich majetku, skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin na nich alebo na ich majetku, nezvestnosť osoby, krádež dokladov a evidenčných čísel motorových vozidiel, rušenie občianskeho spoluzitia.

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Mníšek nad Hnilcom je súčasťou Košického kraja. Košický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, vysokým stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a konkurencieschopný, ale rozvíjajúci sa a konvergujúci mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou a Ukrajinou. Analýza hospodárskej a sociálnej situácie a hodnotenie vnútorného potenciálu regiónu Košický kraj (KK) je rozlohou štvrtým najväčším krajom SR (13,8 % územia), ale počtom obyvateľov druhým najväčším (14,3 % z celkového počtu obyvateľstva SR) a hustotou zaľudnenia 114,8 obyvateľov na km² patrí k priemerne obývaným krajom. Podľa stupňa urbanizácie patrí medzi ostatné vidiecke regióny (55,7 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa začína prejavovať proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky klesol, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Zdravotná starostlivosť v kraji je zabezpečená sieťou všetkých typov zdravotníckych zariadení. KK má 20 nemocníc a 4 liečebne. Najväčší podiel na počte zdravotníckych zariadení (2 014 – najviac v SR) majú zariadenia ambulantnej starostlivosti (1 526). Kapacita posteľového fondu sa postupne znižovala a v roku 2008 predstavovala celkom 6 070 postelí. KK je tiež bohatý na kultúrne a historické pamiatky. Kultúrnym centrom sú Košice, ktorého historické jadro je najrozsiahlejšou mestskou pamiatkovou rezerváciou na Slovensku. KK je druhý najvýznamnejší kraj Slovenska z pohľadu exportnej výkonnosti a produkcií HDP na obyvateľa. Medzi najviac rozvinuté oblasti patria okresy Košice I. - IV.. KK je dôležitý svojou produkčnou základňou s kľúčovými sektormi v hospodárstve SR. Z pohľadu priemyselnej štruktúry sú najvýznamnejšími sektormi hutnícky, chemický a elektronický priemysel. Dominujúce je nepochybne hutníctvo, ktoré sa na priemyselnej produkcii kraja podieľa približne 60 % a tvorí 50 % jeho exportu. Poľnohospodárstvo zohráva kľúčovú rolu v južnej časti kraja. Úrodná pôda Východoslovenskej nížiny je základňou pre pestovanie obilnín a olejnín a na hornatom severe sa pestujú menej náročné poľnohospodárske plodiny. KK disponuje významným prírodným a kultúrno-historickým potenciálom (Národné parky Slovenský raj, Slovenský kras, jaskyne zapísané do zoznamu UNESCO, kultúrno-historické pamiatky a ďalšie). V oblasti turizmu patrí KK medzi navštevované kraje SR s priemernou ubytovacou kapacitou. Celkom možno očakávať, že KK by mal šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a síce sa bude pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27, ale má dostatočný rozvojový potenciál prihraničného regiónu. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať hutnícky, chemický a strojársky, významnejšie postavenie by mohol získať elektrotechnický priemysel. Telekomunikačné služby sú zabezpečované v rozsahu bežne dostupných existujúcich moderných technológií, cenovo sú veľmi diferencované, pokrytie územia je priemerné. Kraj má dobre rozvinutú dopravnú sieť, ktorej hlavnou križovatkou je mesto Košice. Tu sa nachádza aj druhé najvýznamnejšie medzinárodné letisko v SR. Železničné trate celoštátneho významu, ktoré prechádzajú územím kraja zahrnujú západovýchodný tranzitný koridor (Praha – Košice – Čierna nad Tisou) a severojužný tranzitný koridor (Poľsko – Košice – Maďarsko). Kraj disponuje cestami I., II. a III. triedy vrátane diaľnic. Dôležité cestné ťahy sú svojou orientáciou súhlasné so železničnými koridormi. KK vykazuje najvyššie hodnoty v produkcii tuhých emisií aj napriek výraznému zlepšeniu, v produkcii oxidu siričitého nastalo tiež zlepšenie, ako kraj je na druhom mieste, vysoké hodnoty dosahuje aj v produkcii oxidu dusíka, aj v produkcii oxidu uhoľnatého, kde nenastalo žiadne zlepšenie od roku 2003. V kraji sa tiež nachádzajú ložiská rôznych nerastov, ktoré majú celoslovenský význam. Za zmienku stoja zásoby zemného plynu v Michalovskom okrese a tiež lomy a zdroje rôznych stavebných materiálov. Významná je však geotermálna energia a nízkopotencionálna geotermálna energia v Košickej kotline s možnosťou využitia na vykurovanie, rozvoj cestovného ruchu a poľnohospodárstva. V regióne je 5 priemyselných parkov zameraných predovšetkým na strojársky priemysel.

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala postupne rekonštrukcie miestnych komunikácií, zabezpečuje údržbu infraštruktúry predškolskej výchovy a povinnej školskej dochádzky.

2020

Výstavba Materskej školy v rómskej osade

2019

Plynofikácia a vykurovanie kultúrneho domu

Výdajník pitnej vody

Stavebné úpravy Domu smútku

Pracovné odevy, obuv a pomôcky pre MOPS

Obytné kontajnery

Modernizácia a vybavenie odborných učební ZŠ

2018

Nakladanie s komunálnymi odpadmi

Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky MOPS

Spevnené plochy pri lekárni

Overenie prietokomeru na ČOV Mníšek nad Hnilcom

Výmena okien v telocvični Základnej školy

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Mníšek nad Hnilcom nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. Stratégia SO ... 10.	1. Stratégia WO 2. ... 10.
T - hrozby	1. 2. Stratégia ST ... 10.	1. Stratégia WT 2. ... 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody
 WO – prekonať slabiny využitím príležitostí
 SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám
 WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec

nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne

vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Mníšek nad Hnilcom a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vysoký posiel lesných pozemkov - 2906,8 ha, - 99 podnikateľských subjektov - fyzické osoby, - 12 právnických osôb podnikateľov, - cca. 24,5 ha ornej pôdy, - poľnohospodárske družstvo Obnova, - živočíšna výroba - chov oviec a hovädzieho dobytku, - Obecné lesy Mníšek nad Hnilcom, s.r.o. - rozvinutý drevospracujúci priemysel, - relatívne rozvinutý maloobchodný sektor - potraviny, železiarstvo, papiernictvo, atď.. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok plôch na intenzívnejšiu poľnohospodársku výrobu, - vysoký podiel obyvateľov v predprodukčnom veku, - zlá vzdelanostná štruktúra, - vysoký podiel obyvateľov bez pracovných návykov, - nízky podiel obyvateľov v produktívnom veku, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - nedostatok priestorov pre podnikateľov v oblasti služieb, - nedostatok priestorov pre začínajúcich podnikateľov, - obmedzené podmienky pre rozvoj podnikania, - obmedzené možnosti nákupu rozličného tovaru
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Mníšek nad Hnilcom, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, - využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená regionálna konkurencia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Mníšek nad Hnilcom (drevárska výroba, lesné hospodárstvo), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o regiónu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	9 Stratégia SO	10 3 1 10 Stratégia WO
T hrozby	7 Stratégia ST	10 Stratégia WT

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj výrobných zón.

3. 2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta II triedy, - čiastočne vybudovaný jednostranný chodník pozdĺž štátnej cesty, - dostatočný počet zastávok SAD, - prechádzajúca železničná trať č. 170, - prechádzajúce značené a neznačené cyklotrasy, 	<ul style="list-style-type: none"> - úzke priestorové usporiadanie zástavby a štátnej cesty, - problém s pozdĺžnym parkovaním na hlavnej ceste II triedy, - nedostatok parkovacích miest pri základnej a materskej škole, - nedostatok parkovacích miest pri futbalovom ihrisku, - nedostatok parkovacích miest pri dome smútku, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry, - nedostatočne rozvinutý integrovaný dopravný systém (IDS), - nízky podiel ciest vyšších tried na celkovej dĺžke ciest v regióne, - prudký nárast individuálneho motorizmu, - zastaralý park verejnej osobnej dopravy, - nevhodná del'ba prepravnej práce verejnej osobnej dopravy, - absencia integrovaných dopravných systémov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - dobudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej ceste II. triedy, - dostavba parkovacích miest, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5	14 8 6 1 Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST 6	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - komplexná elektrifikácia obce, - existencia plôch na rozšírenie IBV, - plynofikácia obce, - existencia obecného vodojemu ako aj vlastných zdrojov pitnej vody, - vybudované verejné osvetlenie, - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná dostavba vodovodnej siete, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nedostatočná kapacita elektrickej siete, - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc, - zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej

<ul style="list-style-type: none"> - existencia 1 cintorína v obci, - existencia domu smútku, 	infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu a zdrojov pitnej vody, - kompletná rekonštrukcie vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojok do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 8	7 Stratégia WO 6
T hrozby	Stratégia ST	5 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečený odvoz TKO, - existencia separovaného zberu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná komplexná kanalizačná sieť s ČOV, - existencia odpadu v korytách miestnych tokov - Hmílec, Mníšenský a Smolnícky potok, - nedisciplinovanosť vybraných skupín obyvateľov v oblasti nakladania s odpadom, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostavba kanalizačnej siete s napojením na centrálnu ČOV, - výstavba obecného kompostoviska, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd vodných tokov, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Košice, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 2	Stratégia <i>WO</i> 8 0 10 12
T hrozby	Stratégia <i>ST</i> 8	Stratégia <i>WT</i>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO a WT – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – rieka Hnilec, Smolnícky a Mníšenský potok, - zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, - ochranné pásma vodárenských zdrojov, - prítomnosť chránených území Volovské vrchy - Natura 2000, - chránené územia miestneho významu, biokorydory, 	<ul style="list-style-type: none"> - environmentálne zátťažové správanie vybraných skupín obyvateľov, - nevybudovaná kanalizačná sieť s ČOV, - negatívny stav korýt vodných tokov, - nefunkčná vodná nádrž a mlynské náhony, - nedostatočné vybavenie estetickou zeleňou, - nevybudované ochranné opatrenia proti možným záplavám, - nedostatok lavičiek na verejných priestranstvách, - nevyhovujúce zloženie okrasnej zelene, - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 2	Stratégia <i>WO</i> 12

	5	0	5
T hrozby	Stratégia <i>ST</i>	10	Stratégia <i>WT</i>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Košickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO a WO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - opatrovateľská služba pre opatrovaných - 6 opatrovatelia, - 2 terénni sociálni pracovníci,, - zdravotná starostlivosť v okresnom meste Gelnica, - základná zdravotná starostlivosť priamo v obci, - dobré podmienky na rozvoj sociálnych služieb, - sociálna a veková stratifikácia obyvateľov v obci predurčuje potrebu budovania zariadení sociálnych služieb, - existencia lekárne, - fungujúci systém rómskych hliadok - MOPS, - podporné systémy pre obyvateľov v dôchodkovom veku a postihnutých, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - nepostačujúce priestory pre dôchodcov, - pretrvávajúce tradičných spádových oblasti dochádzky za prácou, - vysoký podiel sociálne odkázaných obyvateľov, - absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie - nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i>	Stratégia <i>WO</i>
	9	6
T hrozby	Stratégia <i>ST</i>	Stratégia <i>WT</i>
	13	8

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu ST – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečiť nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Gelnica.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia materskej školy s kapacitou 18 detí, - základná škola s kapacitou cca. 50 žiakov - v roku 2020 - 39 žiakov, - existencia základnej školy plnoorganizovanej - 13 tried - 203 žiakov, - existencia školského stravovania, - fungujúci ŠKD, - existencia futbalového ihriska, - TJ Baník Mníšek nad Hnilcom, - otvorená ľadová plocha v zime, - prechádzajúce cyklotrasy, - motokrosový areál, - rekonštruovaná školská telocvičňa, - viacúčelové ihrisko v základnej škole, - DHZ, 	<ul style="list-style-type: none"> - chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity, - nedostatočné vybavenie školských dielní, - chýbajúce športoviská na letné a rekreačné športy, - nevyhnutná úprava okolia futbalového štadióna – nevyhovujúci stav, - absencia športovísk na zimné športy, - nevybudované mimoškolské zariadenia – záujmové krúžky pre deti Základnej školy, zlý technický stav budov formálneho vzdelávania, - absencia neformálneho vzdelávacieho zariadenia, - absencia priestorov pre neformálne vzdelávanie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - modernizácia a dostavba objektov materskej a základnej školy, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Mníšek nad Hnilcom, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nepriaznivý demografický vývoj, - množstvo nových úloh bez riadneho preškolenia kompetentných zamestnancov, - negatívny vplyv sociálne slabého prostredia na správanie žiakov, - zvyšujúca sa administratíva a byrokracia vo výchovno-vzdelávacej práci,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	13 Stratégia SO	9 6 Stratégia WO
T hrozby	7 Stratégia ST	0 9 Stratégia WT

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO a ST – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaný čiastočne zrekonštruovaný kultúrny dom, - existencia obecnej knižnice, - prítomnosť rímskokatolíckej cirkvi, - prítomnosť evanjelickej cirkvi, - pravidelne organizované podujatia, - rozvinuté remeslá v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok miestností na navčovanie programov, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry, dovybavenie interiérov, - rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, - obnova zanikajúcich tradícií, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená komplexná rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 6	Stratégia WO 5
T hrozby	Stratégia ST 1	Stratégia WT 5

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie ST – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúce cyklotrasy, - Volovské vrchy, - turistické trasy, - existencia ubytovacích kapacít, - existencia stravovacích kapacít, - existencia www stránky obce, - pravidelné kultúrne podujatia, - existencia historických pamiatok - katolícky a evanjelický kostol, - prechádzajúca Gotická cesta, - prechádzajúce turistické chodníky, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - nevyhovujúci stav historických objektov, - vysoký podiel sociálne odkázaných obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha obce Mníšek nad Hnilcom v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha obce Mníšek nad Hnilcom vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

<ul style="list-style-type: none"> - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávanie a zážitkové pobyty, - spolupráca s okolitými obcami, 	
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	5 Stratégia SO	8 Stratégia WO
T hrozby	10 Stratégia ST	5 Stratégia WT

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu ST a SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok priestorov pre administratívu, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - vysoká energetická náročnosť budovy obecného úradu, - existencia rizikových miest – cintorín, centrum, športové ihrisko, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nedobudovaný komplexný kamerový systém, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - vysoké nároky na odbornosť zamestnancov obce v oblasti práce s IT a službami eGovernmentu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 15	Stratégia <i>WO</i> 4
T hrozby	Stratégia <i>ST</i> 2	Stratégia <i>WT</i> 5

Diagram description: A 2x2 SWOT matrix with a green shaded area covering the SO and ST quadrants. A dashed box highlights the intersection of SO and ST, with a value of 2. The SO quadrant has a value of 15, ST has 2, WO has 4, and WT has 5. A value of 10 is also present in the SO quadrant.

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, - vlastná webová stránka obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom, - vysoké nároky na odbornosť zamestnancov obce v oblasti práce s IT a službami eGovernmentu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 9	Stratégia <i>WO</i> 9
T hrozby	4	5

Diagram description: A 2x2 SWOT matrix with a green shaded area covering the SO and ST quadrants. A dashed box highlights the intersection of SO and ST, with a value of 3. The SO quadrant has a value of 9, ST has 4, WO has 9, and WT has 5.

	Stratégia <i>ST</i>	6	Stratégia <i>WT</i>
--	---------------------	---	---------------------

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Mníšek nad Hnilcom a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Mníšek nad Hnilcom patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Mníšek nad Hnilcom vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Mníšek nad Hnilcom. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Mníšek nad Hnilcom a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR KESK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Mníšek nad Hnilcom poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Mníšek nad Hnilcom je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Mníšek nad Hnilcom je súčasťou vyššieho územného celku Košice. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom:

Hlavné disparity KK:

v pôdohospodárstve

- pokles pestovateľských plôch a počtu chovaných hospodárskych zvierat, zaostávanie technickej vybavenosti obhospodarovateľov pôdy, nedostatočne využívaný prírodný potenciál kraja na rozvoj ovocinárstva a zeleninárstva;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu sa energetickú a surovinovú náročnosť výroby;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne;
- nevyhovujúca štruktúra/koncentrácia priemyslu;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť MSP;
- nerovnomerné územné zastúpenie inštitúcií poskytujúcich služby podnikateľom;
- nedostatočné využívanie e-služieb;
- nedostatočné prepojenie vedecko-výskumných inštitúcií na MSP, nedostatočná úroveň inovácií, slabo rozvinuté služby v oblasti rizikového kapitálu;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia, nedostatočná a nejednotná rozvinutosť medzinárodnej a regionálnej informačnej siete;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel);
- nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a % napojenie obyvateľstva na ČOV;
- zaostávanie KK v napojení na kanalizačnú sieť a ČOV;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny;
- pomalý rozvoj dopravnej infraštruktúry;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vzťahu k dopytu na trhu práce, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- pokles počtu stálych obyvateľov obcí v produktívnom veku;
- nedostatok pracovných príležitostí v južných okresoch a z toho vyplývajúca horšia príjmová situácia;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nepostačujúca kapacita zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov rómskej populácie;
- celkový nezaujem o zvyšovanie vzdelanostnej úrovne v rámci celoživotného vzdelávania z dôvodu chýbajúcich pracovných príležitostí;
- stagnujúce ČŽV a nízky podiel obyvateľstva zúčastňujúceho sa ČŽV.

Hlavné faktory rozvoja KK:

v pôdohospodárstve

- vhodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva vr. ovocinárstva, zeleninárstva a vinohradníctva, aj lesného hospodárstva v rámci SR a spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ;

v priemysle

- možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, elektrotechnický priemysel;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach;
- možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie kooperácie

v priemyselnej výrobe;

- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;
- budovanie Regionálneho inovačného centra a Regionálneho multifunkčného centra zameraných na transfer inovácií, zelenú nízko uhlíkovú ekonomiku a kreatívnu ekonomiku;
- existencia priemyselných parkov podporujúcich vstup investorov a centier excelentnosti pre rozvoj inovácií;
- ekonomický rast a rozvoj sa dosahuje využívaním ľudskej kreativity a talentu

v službách

- atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus;
- podmienky pre vidiecky cestovný ruch, agroturistiku;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach;
- zakladanie rodinných firiem v oblasti služieb a rozvoj telepráce na zvýšenie zamestnanosti;
- existujúca sieť poradenských a podporných inštitúcií pre malých a stredných podnikateľov;
- disponibilný potenciál pre regionálnu znalostnú ekonomiku na báze IT, biomedicíny, obnoviteľných zdrojov energie a kreatívneho priemyslu;

v technickej infraštruktúre

- vysoký dopravný potenciál, výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie na nové trhy;
 - vysoký podiel chránených území na celkovej rozlohe - atraktívne prírodné prostredie;
 - prítomnosť geotermálnych a minerálnych vôd s perspektívou využitia;
 - dobudovanie medzinárodných dopravných ťahov - rozvoj euroregiónu Košice – Miškolc podmieňuje vybudovanie rýchlostnej cesty Košice - štátna hranica Maďarsko;
 - materiálové a energetické využívanie odpadov - separovaný zber, recyklácia;
 - dobré prírodné podmienky pre využívanie obnoviteľných zdrojov energií - energia z biomasy, veterná energia (Slovenské Rudohorie - Spišská Nová Ves), významný potenciál geotermálnej energie ;
 - bionafta získaná bezodpadovou rafináciou rastlinných olejov - repka, slnečnica, ľan, vedľajší produkt glycerín je dobre predajnou komoditou;
 - pestovanie rýchlo rastúcich drevín na kontaminovaných pôdach - energetické využitie dreva modernými technológiami.
- v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej kvalifikovanej pracovnej sily;
 - existujúca spolupráca škôl s podnikateľskou sférou;
 - vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
 - vytvorenie metropolitného centra Košice – Prešov;
 - kultúrny potenciál aj v súvislosti s mestom Košice ako Európskym hlavným mestom kultúry 2013;
 - schopnosť obojstrannej komunikácie obyvateľstva v prihraničných oblastiach, cezhraničná spolupráca.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + vysoký posiel lesných pozemkov - 2906,8 ha, + 99 podnikateľských subjektov - fyzické osoby, + 12 právnických osôb podnikateľov, + cca. 24,5 ha ornej pôdy, + poľnohospodárske družstvo Obnova, + živočíšna výroba - chov oviec a hovädzieho dobytku, + Obecne lesy Mníšek nad Hnilcom, s.r.o. + rozvinutý drevospracujúci priemysel, + relatívne rozvinutý maloobchodný sektor - potraviny, železiarstvo, papiernictvo, atď.. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok plôch na intenzívnejšiu poľnohospodársku výrobu, - vysoký podiel obyvateľov v predprodukčnom veku, - zlá vzdelanostná štruktúra, - vysoký podiel obyvateľov bez pracovných návykov, - nízky podiel obyvateľov v produktívnom veku, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - nedostatok priestorov pre podnikateľov v oblasti služieb, - nedostatok priestorov pre začínajúcich podnikateľov, - obmedzené podmienky pre rozvoj podnikania, - obmedzené možnosti nákupu rozličného tovaru

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca cesta II triedy, + čiastočne vybudovaný jednostranný chodník pozdĺž štátnej cesty, + dostatočný počet zastávok SAD, + prechádzajúca železničná trať č. 170, + prechádzajúce značené a neznačené cyklotrasy, 	<ul style="list-style-type: none"> - úzke priestorové usporiadanie zástavby a štátnej cesty, - problém s pozdĺžnym parkovaním na hlavnej ceste II triedy, - nedostatok parkovacích miest pri základnej a materskej škole, - nedostatok parkovacích miest pri futbalovom ihrisku, - nedostatok parkovacích miest pri dome smútku, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry, - nedostatočne rozvinutý integrovaný dopravný systém (IDS), - nízky podiel ciest vyšších tried na celkovej dĺžke ciest v regióne, - prudký nárast individuálneho motorizmu, - zastaralý park verejnej osobnej dopravy, - nevhodná del'ba prepravnej práce verejnej osobnej dopravy, - absencia integrovaných dopravných systémov,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + komplexná elektrifikácia obce, + existencia plôch na rozšírenie IBV, + plynofikácia obce, + existencia obecného vododjemu ako aj vlastných zdrojov pitnej vody, + vybudované verejné osvetlenie, + vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, + existencia 1 cintorína v obci, + existencia domu smútku, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná dostavba vodovodnej siete, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nedostatočná kapacita elektrickej siete, - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc, - zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - nevyhovujúci stav koryt miestnych tokov, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + zabezpečený odvoz TKO, + existencia separovaného zberu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná komplexná kanalizačná sieť s ČOV, - existencia odpadu v korytách miestnych tokov - Hmielec, Mníšenský a Smolnícky potok, - nedisciplinovanosť vybraných skupín obyvateľov v oblasti nakladania s odpadom, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – rieka Hnilec, Smolnícky a Mníšenský potok, + zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, + ochranné pásma vodárenských zdrojov, + prítomnosť chránených území Volovské vrchy - Natura 2000, + chránené územia miestneho významu, biokorydory, 	<ul style="list-style-type: none"> - environmentálne zátťažové správanie vybraných skupín obyvateľov, - nevybudovaná kanalizačná sieť s ČOV, - negatívny stav koryt vodných tokov, - nefunkčná vodná nádrž a mlynské náhony, - nedostatočné vybavenie estetickou zeleňou, - nevybudované ochranné opatrenia proti možným záplavám, - nedostatok lavičiek na verejných priestranstvách, - nevyhovujúce zloženie okrasnej zelene, - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + opatrovateľská služba pre opatrovaných - 6 opatrovateľie, + 2 terénni sociálni pracovníci,, + zdravotná starostlivosť v okresnom meste Gelnica, + základná zdravotná starostlivosť priamo v obci, + dobré podmienky na rozvoj sociálnych služieb, + sociálna a veková stratifikácia obyvateľov v obci predurčuje potrebu budovania zariadení sociálnych služieb, + existencia lekárne, + fungujúci systém rómskych hliadok - MOPS, + podporné systémy pre obyvateľov v dôchodkovom veku a postihnutých, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - napostačujúce priestory pre dôchodcov, - pretrvávajúce tradičných spádových oblasti dochádzky za prácou, - vysoký podiel sociálne odkázaných obyvateľov, - absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie - nízka dostupnosť a úzka variabilita sociálnych služieb a výkonu iných opatrení

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia materskej školy s kapacitou 18 detí, + základná škola s kapacitou cca. 50 žiakov - v roku 2020 - 39 žiakov, + existencia základnej školy plnoorganizovanej - 13 tried - 203 žiakov, + existencia školského stravovania, + fungujúci ŠKD, + existencia futbalového ihriska, + TJ Baník Mníšek nad Hnilcom, + otvorená ľadová plocha v zime, + prechádzajúce cyklotrasy, + motokrosový areál, + rekonštruovaná školská telocvičňa, + viacúčelové ihrisko v základnej škole, + DHZ, 	<ul style="list-style-type: none"> - chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity, - nedostatočné vybavenie školských dielní, - chýbajúce športoviská na letné a rekreačné športy, - nevyhnutná úprava okolia futbalového štadióna – nevyhovujúci stav, - absencia športovísk na zimné športy, - nevybudované mimoškolské zariadenia – záujmové krúžky pre deti Základnej školy, zlý technický stav budov formálneho vzdelávania, - absencia neformálneho vzdelávacieho zariadenia, - absencia priestorov pre neformálne vzdelávanie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + vybudovaný čiastočne zrekonštruovaný kultúrny dom, + existencia obecnej knižnice, + prítomnosť rímskokatolíckej cirkvi, + prítomnosť evanjelickej cirkvi, + pravidelne organizované podujatia, + rozvinuté remeslá v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok miestností na nacvičovanie programov, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúce cyklotrasy, + Volovské vrchy, + turistické trasy, + existencia ubytovacích kapacít, + existencia stravovacích kapacít, + existencia www stránky obce, + pravidelné kultúrne podujatia, + existencia historických pamiatok - katolícky a evanjelický kostol, + prechádzajúca Gotická cesta, + prechádzajúce turistické chodníky, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - nevyhovujúci stav historických objektov, - vysoký podiel sociálne odkázaných obyvateľov,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia verejného rozhlasu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok priestorov pre administratívu, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - vysoká energetická náročnosť budovy obecného úradu, - existencia rizikových miest – cintorín, centrum, športové ihrisko, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nedobudovaný komplexný kamerový systém, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou

	<ul style="list-style-type: none"> - hodnotou a nízkou efektívnosťou ostatných služieb verejnej správy, nízkou vybavenosťou a výkonnosťou technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízkou efektívnosťou ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - vysoké nároky na odbornosť zamestnancov obce v oblasti práce s IT a službami eGovernmentu,
--	---

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, + vlastná webová stránka obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC, nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízkou efektívnosťou ostatných služieb verejnej správy, nízkou efektívnosťou, bezpečnosťou a interoperabilitou ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízkou efektívnosťou ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom, - vysoké nároky na odbornosť zamestnancov obce v oblasti práce s IT a službami eGovernmentu,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálneho - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Mníšek nad Hnilcom.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR KESK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku,

športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021 - 2030

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM

Vízia

Obec Mníšek nad Hnilcom sa bude formovať ako súčasť regiónu Spiš, Gotickej cesty a Volovských vrchov, a bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov. Je to bezpečná a rozvíjajúca sa obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života. Obec a jej okolie má pripravené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov, hospodárstva - drevovýroby, oblasti služieb cestovného ruchu (ubytovanie a stravovanie) a lesného hospodárstva nezaťažujúceho životné prostredie. Obec má dobre a efektívne fungujúcu samosprávu. Nadväzujúc na svoju historickú minulosť obec spolu s ostatnými obcami mikroregiónu zatraktívni svoje postavenie medzi poprednými turistickými centrami v okolí. Obec rozvíja svoje kultúrno historické bohatstvo v podobe kultúrnych pamiatok. V obci boli rekonštruované miestne komunikácie, boli vybudované chodníky a parkovacie miesta. V obci sa realizovala IBV, ktorá vytvorila podmienky na zvýšenie počtu obyvateľov. V obci bola dobudovaná športová infraštruktúra a oddychové zóny, čím sa zvýšila atraktivnosť obce.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Mníšek nad Hnilcom. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Mníšek nad Hnilcom a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Mníšek nad Hnilcom disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Mníšek nad Hnilcom všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarom a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Mníšek nad Hnilcom v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestia, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Mníšek nad Hnilcom so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z.,

zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z. (nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z. (nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Mníšek nad Hnilcom považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Mníšek nad Hnilcom v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Mníšek nad Hnilcom či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Mníšek nad Hnilcom v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja

cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

4.1 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisháttnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zvelaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie

a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Mníšek nad Hnilcom nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Mníšek nad Hnilcom, po ekonomickej, sociálnej (kultivácia a motivácia vybraných cieľových skupín), kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti lesného hospodárstva, drevovýroby, cestovného ruchu, malej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (Natura 2000 Volovské vrchy, ...) a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Košického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Mníšek nad Hnilcom je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom na roky 2021 - 2030 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Mníšek nad Hnilcom. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Mníšek nad Hnilcom, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zvelačovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie odychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Rekonštrukcia objektov, budov a hál lesnej výroby a hospodárskych dvorov PD.

Rekonštrukcia objektov lesnej výroby.

Rekonštrukcia objektov drevovýroby.

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Opatrenie 2.2.2

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Úprava dopravnej infraštruktúry pri miestnych komunikáciách

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

Podpora železničnej dopravy.

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Výstavba zberného dvora a výstavba obecného kompostoviska.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Výstavba splaškovej kanalizačnej siete a ČOV.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Podprogram 5.2.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.
Podprogram 5.3.	Ochrana ovzdušia
Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Podprogram 5.4.	Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia
Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.	Sociálne služby
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.
Podprogram 6.2.	Zdravotnícke služby
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Podprogram 6.3.	Služby zamestnanosti
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Opatrenie 6.3.2	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.	Vzdelávanie
Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Podprogram 7.2.	Šport
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.	Kultúrna infraštruktúra
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Podprogram 8.2.	Propagácia v oblasti kultúry
Cieľ 8.2	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.2.1	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď'...

Podprogram 9.1.	Propagácia obce
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia Obecného úradu.

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021 – 2030

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity Podpora rozvoja obchodných aktivít v lokalite pred vstupom "do Winkla".
Výstavba obecnej tržnice na mieste bývalej fary.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva..

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Rekonštrukcia objektov, budov a hál lesnej výroby a hospodárskych dvorov PD.
Aktivity Oprava lesných ciest Grunt a Suchý potok.
Oprava Chatiek v doline suchý potok, výmena dverí a podláh.
Opravy nespevnených lesných ciest protipožiarneho charakteru.
Nákup techniky na údržbu lesných ciest a príľahých pozemkov (traktor, mulčovač, podkop).
Nákup techniky na výrobu a spracovanie palivového dreva.

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Osadenie fotovoltaických panelov 50 kWp.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Mníšek nad Hnilcom. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia a údržba miestnych komunikácií

Opatrenie 2.1.2 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zrealizovať cyklistické prepojenie do Smolníckej Huty, príp. až do Smolníka - do realizácie železnice viesť tento chodník po telese bývalej železnice.
Opatrenie 2.1.3 Aktivity	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Výstavba parkovacích miest pre potreby evanjelického kostola. Výstavba parkovacích miest pre potreby základnej školy.
Opatrenie 2.1.4 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a dostavba chodníkov pozdĺž cesty II triedy - č. 549 - 4 km. Rekonštrukcia a dostavba chodníkov pozdĺž cesty II triedy - č. 546 (Švedlárska ulica) - 2 km. Revitalizácia odtokových kanálov na Švedlárskej ulici.
Opatrenie 2.1.5 Aktivity	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia premostenia v lokalite Winkel. Rekonštrukcia premostenia v lokalite úzkokoľajka.
Opatrenie 2.1.6 Aktivity	Úprava dopravnej infraštruktúry pri miestnych komunikáciách. Úprava dopravnej infraštruktúry pri miestnych komunikáciách.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1 Aktivity	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...). Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD. Rekonštrukcia autobusových zastávok SAD – využívanie smart technológií
Opatrenie 2.2.2 Aktivity	Podpora železničnej dopravy. Areál nezávadnej výroby vo východnej časti obce napojiť na železnicu prostredníctvom železničnej vlečky. Vypracovanie technickej dokumentácie.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Výstavba plôch IBV v lokalite panelovej cesty.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia verejného osvetlenia. Intenzifikácia verejného osvetlenia.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia interiéru budovy domu smútku Revitalizácia areálu a zelene obecného cintorína Dostavba oplatenia obecného cintorína. Výstavba Urnového hája.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie Dudovať spotrebnú vodovodnú sieť- rozvážací vodovod DN 100 - 5 km. Výstavba vodovodnej siete na Švedlárskej ulici. Údržba existujúcej verejnej vodovodnej siete
Opatrenie 3.5 Aktivity	Zníženie energetickej náročnosti budov. Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Pokračovať v poskytovaní veľkoobjemových kontajnerov na zber objemného odpadu. Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Aktivity	Revitalizácia a sanácia čiernych skládok v lokalite smeom na obec Smolník. Vyčistenie priestoru zastávok SAD. Vyčistenie priestoru maloobchodných predajní.
Opatrenie 4.4	Výstavba zberného dvora a výstavba obecného kompostoviska.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton). Výstavba zberného dvora Oplotenie areálu zberného dvora Obstaranie štiepkovača a drviča do obecnej kompostárne. Obstaranie kompostérov a veľkoobjemových kompostérov. Obstaranie traktora s vlečkou.
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete a ČOV.
Aktivity	Zabezpečiť výstavbu splaškovej kanalizácie pokrývajúcej zastavané územie obce vrátane navrhovaných funkčných plôch. Zrealizovať čistiareň odpadových vôd (ČOV) vo východnej časti obce v smere do Gelnice.
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody. Pozdĺž preložiek ciest II. triedy vybudovať dažďovú kanalizáciu zaústenú do vodných tokov.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva	
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.	
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Hniliec.

Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Smolníckeho a Mníšenského potoka.
Výstavba retenčných jazierok na zachytenie privalových vôd v mierne strmých polohách vodných tokov.
Výstavba suchých poldrov na zachytenie privalových vôd v údolných polohách vodných tokov.
Rekultivovať mlynské náhony

Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia korýt vodných tokov.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia a vyčistenie koryta Mníšenského potoka.
Revitalizácia koryta vodného rohu pri pekárni.
Zrušiť vodnú nádrž "Helcmanovce" zaradenú v kategórii evidovaných s hranicou zátopy vo výške
H_{max.} = 450,0 m n.m. a V_c = 142,8 mil.m³.
Revitalizácia a údržba miestnych tokov

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinovej vegetácie.

Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba oddychovej zóny pri cyklotrase.
Revitalizácia zelene v obci

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity Zabezpečenie terénnej sociálnej služby.
Výstavba domu seniorov (ZpS, DOS).
Výstavba priestorov pre stretávanie sa dôchodcov.
Zabezpečenie služby donášky nákupov, obedov starším obyvateľom obce.

Opatrenie 6.1.2 Mladé rodiny s deťmi.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Podpora mladých rodín s deťmi.
Výstavba nájomných bytov

Opatrenie 6.1.3 Marginalizované skupiny.
Aktivity Dostavba sociálneho bývania – byty nižšieho štandardu
Podpora výstavby prestupného bývania.
Zriadenie obecného sociálneho podniku - výroba a služby.
Podpora činnosti MOPS.
Zabezpečenie terénnej sociálnej služby.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1 Podpora poradenskej činnosti.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.

Opatrenie 6.2.2 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity Rekonštrukcia zdravotného strediska na križovatke ciest II/546 a II/549.
Výstavba bezbariérového prístupu do zdravotného strediska.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1 Realizácia vzdelávacích kurzov
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 6.3.2 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia interiérov materskej školy.
Modernizácia vnútorného vybavenia.
Revitalizácia okolia MŠ.

Opatrenie 7.1.2 Modernizácia zariadení povinej školskej dochádzky.
Aktivity Zníženie energetickej náročnosti ZŠ - LED technológie
Rekonštrukcia interiérov základnej školy.
Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia, údržba a oprava areálu futbalového štadióna.
Dostavba športovorekreačného areálu „Medzi vodami“.
Dostavba športovorekreačného areálu „Stredný hrebienček“.
Rekonštrukcia a oprava detského ihriska v centrálnej zóne obce.
Vybudovanie viacúčelového športového ihriska v rómskej osade.

Opatrenie 7.2.2 Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivity Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových

aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 8.1.1 Revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba kultúrno - spoločenského zariadenia vrátane rekonštrukcie jestvujúceho objektu
 Rekonštrukcia a revitalizácia budovy kultúrneho domu.
 Rekonštrukcia a revitalizácia sály OcÚ
 Rekonštrukcia elektrických rozvodov v sále kultúrneho domu.
 Modernizácia vybavenia obecnej knižnice
- Opatrenie 8.1.2 Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Aktivity Zrealizovať rekonštrukciu krytých drevených mostov podľa dobových fotografií.
- Opatrenie 8.1.3 Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Zavedenie tradície nových podujatí.
 Výstavba otvoreného priestoru pre kultúrne podujatia s javiskom.

Podprogram 8.2. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.2 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 8.2.1 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Prieběžná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Prieběžná aktualizácia www stránky.
- Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
Aktivity Údržba a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.
 Údržba a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
 Realizácia turistického chodníka vedúceho zo železničnej stanice na Ostrý vrch.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Modernizácia Obecného úradu.
Aktivity Modernizácia vybavenia úradu a rekonštrukcia budovy.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Bezpečnosť.
Aktivity Oprava a údržba objektu požiarnej zbrojnice.
Rekonštrukcia objektu archívu.
Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice - stavebná časť.
Rekonštrukcia a údržba verejného rozhlasu.
Podpora činnosti MOPS.
Rozširovanie a údržba kamerového systému na území obce
Dostavba garáže pre potreby požiarnikov

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Zvýšenie dostupnosti signálu mobilných operátorov.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivity Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	2
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	100

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia objektov, budov a hál lesnej výroby a hospodárskych dvorov PD.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	5
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	3 mil.

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Mníšek nad Hnilcom	0	50 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Mníšek nad Hnilcom	0	29
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	8

		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
Opatrenie 2.1.3	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	40
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
Opatrenie 2.1.5	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/vybudovaných mostov	výstup	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	-	-
Opatrenie 2.1.6	Úprava dopravnej infraštruktúry pri miestnych komunikáciách.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0

Opatrenie 2.2.2	Podpora železničnej dopravy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
-----------------	------------------------------	--	----------	-------	-------------------------	---	------

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Mníšek nad Hnilcom	0	3
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Mníšek nad Hnilcom	0	150
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	95	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Mníšek nad Hnilcom	0	15000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Mníšek nad Hnilcom	15	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
Opatrenie 3.5	Zníženie energetickej náročnosti budov.	Zníženie energetickej náročnosti v %	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Mníšek nad Hnilcom	0	120
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Mníšek nad Hnilcom	0	60
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Mníšek nad Hnilcom	0	60
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Mníšek nad Hnilcom	0	60
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Mníšek nad Hnilcom	0	60
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Mníšek nad Hnilcom	0	60

					Hnilcom		
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Mníšek nad Hnilcom	0	4000
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Mníšek nad Hnilcom	0	8
		Počet vybudovaných kompostovísk a zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Mníšek nad Hnilcom	90	99
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	50

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	30

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Mníšek nad Hnilcom	0	3000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	70
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	300

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov CZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Mníšek nad Hnilcom	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	39	50
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	200	220

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Mníšek nad Hnilcom	0	350
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Mníšek nad Hnilcom	0	0

Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1717
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10

Podprogram 8.2. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.2 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1.	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1500
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1500
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	1900	500
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1500

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakčív v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	2000
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Mníšek nad Hnilcom	0	50 tis.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakčív obce	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Mníšek nad Hnilcom	0	-

				Hnilcom		
	Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1000
	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1000

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	0	70

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	10	20

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 z 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100

					Hnilcom		
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Mníšek nad Hnilcom	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Mníšek nad Hnilcom	10	20

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021 - 2030

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľa – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Mníšek nad Hnilcom, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúci sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom na roky 2021 - 2030.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Mníšek nad Hnilcom

Implementácia PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Mníšek nad Hnilcom. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Mníšek nad Hnilcom budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Mníšek nad Hnilcom.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2021 - 2030 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2021 - 2030. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je

potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Mníšek nad Hnilcom vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Mníšek nad Hnilcom (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Mníšek nad Hnilcom. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Mníšek nad Hnilcom a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom na roky 2021 - 2030. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2021 - 2030) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Mníšek nad Hnilcom najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Mníšek nad Hnilcom. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Mníšek nad Hnilcom pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2030. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Mníšek nad Hnilcom, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021 - 2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2029	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2022, 2025, 2027, 2030	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Mníšek nad Hnilcom.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ
2.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ
3.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ
4.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ
5.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ

			a podnikateľské subjekty		plnenia za predchádzajúci rok	PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	
6.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ
7.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ
8.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ
9.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovací a správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický záměr						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvoja obchodných aktivít v lokalite pred vstupom "do Winkla".	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba obecnej tržnice na mieste	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské	verejný	vysoký	obec Mníšek

	bývalej fary.		subjekty, úvery, iné grantové schémy	sektor		nad Hnilcom
--	---------------	--	--------------------------------------	--------	--	-------------

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia objektov, budov a hál lesnej výroby a hospodárskych dvorov PD.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Oprava lesných ciest Grunt a Suchý potok.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Oprava Chatiek v doline suchý potok, výmena dverí a podláh.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Opravy nespevnených lesných ciest protipožiarneho charakteru.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Nákup techniky na údržbu lesných ciest a príľahlých pozemkov (traktor, mulčovač, podkop).	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Nákup techniky na výrobu a spracovanie palivového dreva.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.3	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.3.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Osadenie fotovoltaických panelov 50 kWp.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva..										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Mníšek nad Hnilcom. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečie a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravných infraštruktúr je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom

	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia cesty II/546 smerom na obec Švedlár.	podľa potreby	VÚC KESK, ŠF EÚ	verejný sektor	žadný	VÚC KESK,
	Rekonštrukcia cesty II/549 smerom na obec Smolník.	podľa potreby	VÚC KESK, ŠF EÚ	verejný sektor	žadný	VÚC KESK,
	Realizovať výhľadovo preložky ciest II. triedy II/546 a II/549.	podľa potreby	VÚC KESK, ŠF EÚ	verejný sektor	žadný	VÚC KESK,
Opatrenie 2.1.3	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výstavba parkovacích miest pre potreby evanjelického kostola.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba parkovacích miest pre potreby základnej školy.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 2.1.4	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	Nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia a dostavba chodníkov pozdĺž cesty II triedy - č. 549 - 4 km.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia a dostavba chodníkov pozdĺž cesty II triedy - č. 546 (Švedlárska ulica) - 2 km.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia odtokových kanálov na Švedlárskej ulici.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 2.1.5	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	Nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia premostenia v lokalite Winkel.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia premostenia v lokalite úzkokoľajka.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 2.1.6	Úprava dopravnej infraštruktúry pri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Úprava dopravnej infraštruktúry pri miestnych komunikáciách	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	Vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia autobusových zastávok SAD – využívanie smart technológií	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 2.1.2	Podpora železničnej dopravy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vytvoriť územnú rezervu pre možné obnovenie koľajovej dopravy do Smolníckej Huty (príp. až do Smolníka).	podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ	verejný sektor	žadný	ŽSR
	Areál nezávadnej výroby vo východnej časti obce napojiť na železnicu prostredníctvom železničnej vlečky.Vypracovanie technickej	podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ	verejný sektor	žadný	ŽSR

dokumentácie.				
---------------	--	--	--	--

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.2										
Opatrenie 2.2.1										
Opatrenie 2.2.2										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
Aktivity	Výstavba plôch IBV v lokalite panelovej cesty.	Predpokladaný rozpočet podľa potreby	Zdroje financovania rozpočet obce, ŠF EÚ	Realizácia verejný sektor	Dopad na rozpočet vysoký	Oprávnení žiadatelia obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Rekonštrukcia verejného osvetlenia.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Intenzifikácia verejného osvetlenia.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Rekonštrukcia interiéru budovy domu smútku	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Rekonštrukcia areálu a zelene obecného cintorína	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Dostavba oplotenia obecného cintorína.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Výstavba Urnového hája.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	WVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	WVS a.s., obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Dudovať spotrebnú vodovodnú sieť - rozvážací vodovod DN 100 - 5 km.	Podľa potreby	WVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	WVS a.s., obec Mníšek nad Hnilcom
Aktivity	Výstavba vodovodnej siete na Švedlárskej ulici.	Podľa potreby	WVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	WVS a.s., obec Mníšek nad Hnilcom

	Údržba existujúcej vodovodnej siete	podľa potreby	VVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	VVS a.s., obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 3.5	Zníženie energetickej náročnosti budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvyšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Pokračovať v poskytovaní veľkoobjemových kontajnerov na zber objemného odpadu.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Revitalizácia a sanácia čiernych skládok v lokalite smeom na obec Smolník.	Podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Vyčistenie priestoru zastávok SAD.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Vyčistenie priestoru maloobchodných predajní.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 4.4	Výstavba zberného dvora a výstavba obecného kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton).	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom

	Výstavba zberného dvora	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Oplotenie areálu zberného dvora	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Obstaranie štiepkovača a drviča do obecnej kompostárne.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Obstaranie kompostérov a veľkoobjemových kompostérov.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Obstaranie traktora s vlečkou.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete a ČOV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečiť výstavbu splaškovej kanalizácie pokrývajúcej zastavané územie obce vrátane navrhovaných funkčných	Podľa potreby	VVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VVS a.s., obec Mníšek nad Hnilcom
	Zrealizovať čistiareň odpadových vôd (ČOV) vo východnej časti obce v smere do Gelnice.	Podľa potreby	VVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VVS a.s., obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Pozdĺž preložiek ciest II. triedy vybudovať dažďovú kanalizáciu zaústenu do vodných tokov.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	VVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VVS a.s., obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					

5.2.2						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Hnilec.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Smolníckeho a Mníšenského potoka.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba retenčných jazierok na zachytenie prívalových vôd v mierne strmých polohách vodných tokov.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba suchých poldrov na zachytenie prívalových vôd v údolných polohách vodných tokov.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekultivovať mlynské náhony	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia koryt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vpracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia a vyčistenie koryta Mníšenského potoka.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia koryta vodného rohu pri pekárni.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zrušiť vodnú nádrž "Helcmanovce" zaradenú v kategórii evidovaných s hranicou zátopy vo výške Hmax. = 450,0 m n.m. a Vc= 142,8 mil.m3.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia a údržba miestnych tokov	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinovej vegetácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba oddychovej zóny pri cyklotrase.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom

	Revitalizácia zelene v obci	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie terénnej sociálnej služby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba domu seniorov (lokalita č.88).	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba priestorov pre stretávanie sa dôchodcov.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zabezpečenie služby donášky nákupov, obedov starším obyvateľom obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Podpora mladých rodín s deťmi.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba nájomných bytov	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba núdzového bývania.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zriadenie obecného sociálneho podniku - výroba a služby.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Podpora činnosti MOPS.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						

Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia zdravotného strediska na križovatke ciest II/546 a II/549.	Podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba bezbariérového prístupu do zdravotného strediska.	Podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 6.3.2	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF	verejný	vysoký	obec Mníšek

			EÚ, MŠ SR	sektor		nad Hnilcom
	Rekonštrukcia interiérov materskej školy.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Modernizácia vnútorného vybavenia.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Revitalizácia okolia MŠ.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Zníženie energetickej náročnosti ZŠ - LED technológie,	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia interiérov základnej školy.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia, údržba a oprava areálu futbalového štadióna.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Dostavba športoverekreačného areálu „Medzi vodami“.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Dostavba športoverekreačného areálu „Stredný hrebienček“.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia a prava detského ihriska v centrálnej zóne obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Vybudovanie viacúčelového športového ihriska v rómskej osade.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom

	Výstavba kultúrno - spoločenského zariadenia vrátane rekonštrukcie jestvujúceho objektu	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia a revitalizácia budovy kultúrneho domu.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia a revitalizácia sály OcU	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia elektrických rozvodov v sále kultúrneho domu.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Modernizácia vybavenia obecnej knižnice	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
	Zrealizovať rekonštrukciu krytých drevených mostov podľa dobových fotografií.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zavedenie tradície nových podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Výstavba otvoreného priestoru pre kultúrne podujatia s javiskom.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vyšoký	obec Mníšek nad Hnilcom

Podprogram 8.2. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.2	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.2.1	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	Podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Mníšek nad Hnilcom
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný	nízky	obec Mníšek

					sektor	nad Hnilcom	
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obci.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	údržba a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty	
	údržba a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty	

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.							
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.						
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty	
	Realizácia turistického chodníka vedúceho zo železničnej stanice na Ostrý vrch.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom	

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.							
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.						
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom	

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer							
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.							
Podprogram 10.1. Administratíva							
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci						
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Modernizácia vybavenia úradu a rekonštrukcia budovy.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom	
Podprogram 10.2. Bezpečnosť							
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	

Aktivity	Oprava a údržba objektu požiarnej zbrojnice.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia objektu archívu	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice - stavebná časť.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rekonštrukcia a údržba verejného rozhlasu.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Podpora činnosti MOPS.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Rozšírenie a údržba kamerového systému na území obce	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom
	Dostavba garáže pre potreby požiarnikov	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Mníšek nad Hnilcom

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Mníšek nad Hnilcom
	Zvýšenie dostupnosti signálu mobilných operátorov.	podľa potreby	podnikateľské subjekty	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Mníšek nad Hnilcom
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný	nízky	obec, n.o.

	vedomostí o internete.		zdroje neziskových organizácií	sektor	
--	------------------------	--	--------------------------------	--------	--

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021 - 2030

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovať v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Spolu
I. Hospodárska politika	1041,1	1748,1	2273,1	2273,1	1361,6	718,1	254,1	129,1	0,1	0,1	9798,5
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	17,8	596,5	971,5	971,5	953,8	375,0					3886,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	152,5	152,5	178,0	178,0	154,5	154,5	129,0	129,0			1228,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	588,8	652,3	777,3	777,3	188,5	188,5	125,0				3297,5
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	155,6	155,6	155,1	155,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	622,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	121,3	185,0	185,0	185,0	63,8						740,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	5,3	6,3	6,3	6,3	1,0						25,0
II. Sociálna politika	1020,6	1020,6	1020,6	1020,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	4083,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	368,5	368,5	368,5	368,5							1474,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	291,8	291,8	291,8	291,8							1167,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	360,4	360,4	360,4	360,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1442,0
III. Environmentálna politika	870,0	1132,8	1170,8	1170,8	300,8	45,5	7,5	0,0	0,0	0,0	4698,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	870,0	870,0	908,0	908,0	38,0	38,0					3632,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		262,8	262,8	262,8	262,8	7,5	7,5				1066,0
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.2	20	20	15	5	4	0	1	0	0

Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.								
Opatrenie 1.2.1	2 315	1 505	1 129	376	376	0	0	810	0
Cieľ 1.3	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.3.1	51	51	38	13	10	0	3	0	0
Spolu	3 886,00	2 326	1 744	581	578	0	4	1 560	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
2021	17,75	18	13	4	4	0	1	0	0
2022	596,50	394	295	98	98	0	1	203	0
2023	971,50	581	436	145	144	0	1	390	0
2024	971,50	581	436	145	144	0	1	390	0
2025	953,75	564	423	141	141	0	0	390	0
2026	375,00	188	141	47	47	0	0	188	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3886,00	2326	1744	581	578	0	4	1560	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií
 TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	477	477	358	119	95	0	24	0	0
Opatrenie 2.1.3	102	102	77	26	20	0	5	0	0
Opatrenie 2.1.4	32	32	24	8	6	0	2	0	0
Opatrenie 2.1.5	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Opatrenie 2.1.6	102	102	77	26	20	0	5	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	15	15	11	4	3	0	1	0	0
Spolu	1 228,00	1 228	921	307	246	0	61	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021	152,50	153	114	38	31	0	8	0	0
2022	152,50	153	114	38	31	0	8	0	0
2023	178,00	178	134	45	36	0	9	0	0
2024	178,00	178	134	45	36	0	9	0	0
2025	154,50	155	116	39	31	0	8	0	0
2026	154,50	155	116	39	31	0	8	0	0
2027	129,00	129	97	32	26	0	6	0	0
2028	129,00	129	97	32	26	0	6	0	0

2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1228,00	1228	921	307	246	0	61	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Opatrenie 3.3	254	254	191	64	51	0	13	0	0
Opatrenie 3.4	2 255	2 255	1 691	564	451	0	113	0	0
Opatrenie 3.6	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Spolu	3 109,00	3 109	2 332	777	622	0	155	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021	588,75	589	442	147	118	0	29	0	0

2022	652,25	652	489	163	130	0	33	0	0
2023	777,25	777	583	194	155	0	39	0	0
2024	777,25	777	583	194	155	0	39	0	0
2025	188,50	189	141	47	38	0	9	0	0
2026	125,00	125	94	31	25	0	6	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3109,00	3109	2332	777	622	0	155	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zdefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	

Ciel' 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Opatrenie 4.4	1 430	1 430	1 073	358	286	0	72	0	0
Opatrenie 4.5	2 000	2 000	1 500	500	400	0	100	0	0
Opatrenie 4.6	152	152	114	38	30	0	8	0	0
Spolu	3 632,00	3 632	2 724	908	726	0	182	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021	870,00	870	653	218	174	0	44	0	0
2022	870,00	870	653	218	174	0	44	0	0
2023	908,00	908	681	227	182	0	45	0	0
2024	908,00	908	681	227	182	0	45	0	0
2025	38,00	38	29	10	8	0	2	0	0
2026	38,00	38	29	10	8	0	2	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3632,00	3632	2724	908	726	0	182	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	850	850	638	213	170	0	43	0	0
Opatrenie 5.2.3	120	120	90	30	24	0	6	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	51	51	38	13	10	0	3	0	0
Opatrenie 5.4.2	45	45	34	11	9	0	2	0	0
Spolu	1 066,00	1 066	800	267	213	0	53	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)							
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje				Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje			

	zdroje spolu	Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	262,75	263	197	66	53	0	13	0	0
2023	262,75	263	197	66	53	0	13	0	0
2024	262,75	263	197	66	53	0	13	0	0
2025	262,75	263	197	66	53	0	13	0	0
2026	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2027	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1066,00	1066	800	267	213	0	53	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	570,00	570	428	143	114	0	29	0	0
Opatrenie 6.1.2	401,00	401	301	100	80	0	20	0	0
Opatrenie 6.1.3	450,00	450	338	113	90	0	23	0	0
Spolu	1 474,00	1 474	1 106	369	295	0	74	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021	368,50	369	276	92	74	0	18	0	0
2022	368,50	369	276	92	74	0	18	0	0
2023	368,50	369	276	92	74	0	18	0	0
2024	368,50	369	276	92	74	0	18	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1474,00	1474	1106	369	295	0	74	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
 ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
 NADÁCIA ORANGE
 NADÁCIA EKOPOLIS
 NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	57	57	43	14	11	0	3	0	0
Opatrenie 7.1.2	630	630	473	158	126	0	32	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	480	480	360	120	96	0	24	0	0
Spolu	1 167,00	1 167	875	292	233	0	58	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	

2021	291,75	292	219	73	58	0	15	0	0
2022	291,75	292	219	73	58	0	15	0	0
2023	291,75	292	219	73	58	0	15	0	0
2024	291,75	292	219	73	58	0	15	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1167,00	1167	875	292	233	0	58	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	870	870	653	218	174	0	44	0	0
Opatrenie 8.1.2	550	550	413	138	110	0	28	0	0
Opatrenie 8.1.3	21	21	16	5	4	0	1	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	1 442,00	1 442	1 081	361	288	0	73	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
2021	360,35	360	270	90	72	0	18	0	0
2022	360,35	360	270	90	72	0	18	0	0
2023	360,35	360	270	90	72	0	18	0	0
2024	360,35	360	270	90	72	0	18	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1442,00	1442	1081	361	288	0	73	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunit a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	620	620	465	155	124	0	31	0	0
Spolu	622,00	622	465	157	124	0	33	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021	155,60	156	116	39	31	0	8	0	0
2022	155,60	156	116	39	31	0	8	0	0
2023	155,10	155	116	39	31	0	8	0	0
2024	155,10	155	116	39	31	0	8	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	622,00	622	465	157	124	0	33	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území
 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	255	255	191	64	51	0	13	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	485	485	364	121	97	0	24	0	0
Spolu	740,00	740	555	185	148	0	37	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021	121,25	121	91	30	24	0	6	0	0
2022	185,00	185	139	46	37	0	9	0	0
2023	185,00	185	139	46	37	0	9	0	0
2024	185,00	185	139	46	37	0	9	0	0
2025	63,75	64	48	16	13	0	3	0	0
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

Spolu	740,00	740	555	185	148	0	37	0	0
-------	--------	-----	-----	-----	-----	---	----	---	---

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	21	21	16	5	4	0	1	0	0
Spolu	25	25	19	6	5	0	1	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021	5,25	5	4	1	1	0	0	0	0
2022	6,25	6	5	2	1	0	0	0	0
2023	6,25	6	5	2	1	0	0	0	0
2024	6,25	6	5	2	1	0	0	0	0
2025	1,00	1	1	0	0	0	0	0	0
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	25,00	25	19	6	5	0	1	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ v 2014 - 2020

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

Pravidlá stratégie financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatreniu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu

EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:
skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;
- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je:
medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;
- opatrenia č. 14:
verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov;
MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)
- opatrenia č. 15:
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
Pôdohospodársku platobnú agentúru,
Národnú sieť rozvoja vidieka
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýrody (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýrody;
- podopatrenia 5.3:
poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúca v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

– podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním, fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Mníšek nad Hnilcom bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

27.02.2023 UMZ č.52/2023

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
4. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene o zmene klímy (1997)
5. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
6. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
7. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
8. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
9. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
10. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
11. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
12. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
13. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
14. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
15. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
16. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
17. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
18. RIÚS KESK 2014-2020
19. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR KESK),
20. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
21. Národný program reforiem, máj 2012,
22. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
23. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
24. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
25. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
26. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
27. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
28. Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
29. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
30. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
31. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
32. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
33. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
34. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
35. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
36. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
37. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
38. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
39. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
40. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
41. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.
42. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
43. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
44. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
45. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
46. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
47. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
48. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Mníšek nad Hnilcom.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.

20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.minerally.sk/files/hor/spras.htm>
37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferienc, O., Feriencová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajiny ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravny.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. NSRR, 2011
63. <http://www.sopsr.sk/>
64. naseobce.sk
65. Štatistický úrad, DataCubes,
66. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
67. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
68. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
69. <http://www.sopsr.sk/natura/>
70. <http://www.sodbtn.sk/>
71. www.agroporadenstvo.sk, 12.8.2009
72. <https://sk.wikipedia.org/>
73. ÚPN 2020
74. PHSR 2015 - 2020
75. <http://www.minerally.sk/>
76. <http://www.podnemapy.sk>
77. www.mnisek.sk
78. ÚPO, 2010
79. <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>
80. <https://www.keturist.sk>

Zoznam skratiek

PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PD	partnerská dohoda
M	ÚSES - miestny územný systém ekologickej stability
PZI	priame zahraničné investície
RO	rozpočtové organizácie
KZ	kód zdroja

Prílohy

OKRESNÝ ÚRAD GELNICA odbor starostlivosti o životné prostredie ul. Hlavná I, 056 01 Gelnica

Obec Mníšek nad Hnilcom
Mníšek nad Hnilcom 292
055 64 Mníšek nad Hnilcom

Vaše č. / zo dňa / 16.01.2023 Naše č. OU-GL-OSZP-2023/000380 Vybavuje / linka Ing. Marcínová/0961745712 v Gelnici 26.01.2023

VEC

Žiadosť o posúdenie vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021-2030 (aktualizovaný 2023)“ – vyjadrenie.

Dňa 17.01.2023 doručila Obec Mníšek nad Hnilcom prostredníctvom Obce Prakovce ako partnerom projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“, na Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie žiadosť o posúdenie strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021-2030 (aktualizovaný 2023)“ podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom, programovacie obdobie 2021-2030 vypracovaný v mesiaci júl 2021 bol tunajším úradom posúdený v zisťovacom konaní a dňa 21.12.2021 Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie vydal pod č. OU-GL-OSZP-2021/000984-018 rozhodnutie o neposudzovaní strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predložený strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021-2030 (aktualizovaný 2023)“ nerieši zásadné zmeny strategického dokumentu, nemení vízie ani hlavné ciele či priority.

Po preštudovaní predložených dokumentov Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy vydáva podľa § 56 písm. e) zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k strategickému dokumentu „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021-2030 (aktualizovaný 2023)“ toto **vyjadrenie**, ako odbornú pomoc pri uplatňovaní vyššie citovaného zákona o posudzovaní:

Zmeny predloženého strategického dokumentu riešené v aktualizácii Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom sa týkajú zníženia počtu navrhovaných

OKRESNÝ
ÚRAD
GELNICA

Telefón
+421/053/4299408

E-mail
danka.marcinova@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866

opatrení a aktivít obce resp. ide o návrh nových aktivít, ktoré však nevytvárajú rámec na schválenie niektorých činností uvedených v prílohe č.8 zákona o posudzovaní a zároveň nevytvárajú na územie patriacej do európskej sústavy chránených území NATURA 2000.

Z uvedeného dôvodu predložený strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Mníšek nad Hnilcom 2021-2030 (aktualizovaný 2023)“ **nepodlieha opätovnému posudzovaniu** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad Gelnica
odbor starostlivosti o životné prostredie
Hlavná 1
056 01 Gelnica
1

Ing. Milan Turzák
vedúci odboru

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Mníšek nad Hnilcom
Programovacie obdobie 2021 - 2030
2021**

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224